

V Štandrežu bodo zgradili podvoz za pešce in kolesarje

STANDREZ ZA GORICO
BOBO DOBILI VAREN PREHOD
ZA PEŠCE IN KOLESARJE ?

V Lignanu so včeraj izročili tržaškemu pisatelju Borisu Pahorju nagrado Hemingway-Sparkasse

12

Na šolah je pouka konec

8-18

Jutri bomo na Tržaškem Primorskemu dnevniku priložili

POLETNI VOZNI RED AVTOBUSOV podjetja Trieste Trasporti

00612

00612

977124 666007

SOBOTA, 12. JUNIJA 2010

št. 138 (19.845) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 včas Zatrz nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - UL. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana v gotovini

Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Zapori po sto letih še vedno pretesni

ALJOŠA FONDA

Včeraj so imeli novinarji ob obisku vladne podstojnice Alberti Caselli priložnost, da si ogledajo dober del tržaškega zapora, kar je drugače skoraj nemogoče. Tako smo med dveurnim sprehodom po koronejskih zaporih vsaj v glavnih obrisih spoznali, kako živijo zaporniki. Tržaški zapor je dobro upravljan in direktorju Enricu Sbrigli malodane vsi priznavajo, da je do socialnih vprašanj posebno občutljiv. Večkrat je dejal, da bi moral italijanski zaporniški sistem več vlagati v rehabilitacijo, delo in prostočasne dejavnosti, saj je ponovna vključitev v družbo pomembnejša od kazni kot take.

A vendar je zapor kraj, kjer ljudje trpijo. Če je res, da je ena noč, prebedena za rešetkami, nepozabna negativna izkušnja, si je težko predstavljati, kaj doživljajo osebe, ki so zaradi svojih dejanj zaprte več let. V Trstu se v tesnih celicah, kjer je ta čas zelo vroče, stranič in prh pa ni veliko, se zaradi problema prenatalnih zaporov gnete tudi do 12 ljudi. Slučajno je Edinost pred točno sto leti na ta dan pisala ravno o razmerah v tržaškem zaporu (odlomek objavljamo na 22. strani). Časnikar je tedaj pisal o »malih, zaduhlih sobicah« in »absolutno nedostatnem številu paznikov«. Danes je v zaporih gotovo precej drugače, osnovni problemi pa ostajajo. Prostora in paznikov je po sto letih spet premalo.

Človek, ki se prvič sprehodi po neprezačenih hodnikih zapora, zajame klastrofobija. Ob pogledu na rešetke, ključi in zapornike, ki z ramo ob rami vdano buljijo v prazno, pa se obiskovalec v zadregi zamislji in občuti, da je v vsem tem nekaj primitivnega, rekel bi srednjeveškega. Morda bodo kazni nekega dane bolj humane.

STALIŠČE FIEG Odločen protest založnikov

Italijanska federacija založnikov časopisov (FIEG) izraža oster protest ob odobritvi zakonskega osnutka o prisluhih v senatu. Vsebina zakonskega predloga ne ščiti zasebnosti, kot pravijo predlagatelji, njegov namen je ustrehati tisk, o čemer pričajo izredno hude sankcije za založnike. Gre enostavno za kaznovanje založnika za odgovornost brez krivide. Kajti vsakdo, ki pozna organizacijo nekega časopisa ve, da založnik nima nobene možnosti poseganja v vsebino člankov ali vire vesti. Založniki opozarjajo javnost na resne posledice takšnega posega za demokracijo in svobodo obveščanja.

ITALIJA - Po dolgih pogajanjih s panožnimi sindikati o usodi tovarne v Kampaniji

Fiat dosegel le delni sporazum o Pomiglianu

Največji kovinarski sindikat Fiom-Cgil odklonil podpis

NOGOMET - Začelo se je svetovno nogometno prvenstvo

Prvič v Afriki

Odprtje iger v znamenju tradicionalnih plesov in pesmi - Na SP tudi Italija in Slovenija

V Južni Afriki se je 16 let po koncu apartheidu začelo svetovno nogometno prvenstvo. Odprtje je bilo v znamenju tradicionalnih afriških plesov in pesmi, v ospredju pa bo seveda nogomet. V boju za naslov je 32 re-

presentanc, zmagovalec pa bo znan v nedeljo, 11. julija.

“Na otvoritveni tekmi ni manjkal dosti, da bi domača reprezentanca ugnala favorizirano Mehiko, saj so Južnoafričani prvi zadeli, a končni

izid je bil 1:1. Na SP nastopata tudi Slovenija in Italija. Prva bo debitirala jutri proti Alžiriji, Italija pa se bo v pondeljek zvečer pomerila z Paragvajem.

Na 13., 14. in 15. strani

RIM - Fiat je na včerajšnjih pogajanjih s sindikati o usodi svoje tovarne v Kampaniji dosegel le delni uspeh. Sporazuma o okrepitvi, proizvodnje v Pomiglianu, ki predvideva, da bo naložbe koncerna spremjalo zvišanje produktivnosti, namreč ni podpisal največji kovinarski sindikat Fiom-Cgil. Ostali, Fim-Cisl, Uilm, Fismic in Ugl, so sporazum po skoraj štirih urah poganj spredeli in napovedali referendum med zaposlenimi. Pri Fiom odklonitev podpisa utemeljujejo z oceno, da je šlo za izslejvanje z besedilom, ki ga je pripravil Fiat. »Edina alternativa sporazumu je zaprtje tovarne,« je bil kategoričen Marchionne.

Na 6. strani

Na sodišču razočaranje za Slovence v Avstriji

Na 2. strani

Spodbuden obračun Okusov Krasa 2009

Na 4. strani

Sprehod po hodnikih tržaškega zapora

Na 7. strani

Nagrada Collio Cinema: 3. mesto za Gergoletovo skupino

Na 17. strani

Projekt za vseslovenski vinski festival

Na 19. strani

julia viaggi

UL. SAN LAZZARO, 6 - TRST | Tel. 040 367636

info@juliaviaggi.it - www.juliaviaggi.it

NAŠA POSEBNA POTOVANJA:

IZRAEL 23. - 30. septembra

ETIOPIJA 25. septembra - 07. oktobra

SEVERNA INDIA 30. septembra - 11. oktobra

JUŽNA INDIA IN RAJASTHAN 18. - 30. novembra

V pripravi za decembert:

KITAJSKA IN SHOPPING V PEKINGU!

Še veliko drugih pobud, enodnevnih izletov in skupinskih potovanj na naši spletni strani

www.juliaviaggi.it
ali v agenciji!

LET + BIVANJE v hotelu 3*, polpenzion od € 618,00

URNIK: pon-pet: 9.00-13.30 in 15.30-19.00 sob: 9.00-12.30

MONTAŽNI LESEN PODI

LAMINATNA TLA

TALNE OBLOGE

IN PLUTOVINE

ZIDNE TAPETE

IN DEKORATIVNE TKANINE

ŠTUKATURE

IN DEKORACIJE V MAVCU

ULICA MOLINO A VENTO, 5

TRST

TEL. 040.762643

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

N.O.R.D

KOROŠKA - Slovenščina kot dodatni uradni jezik

Razsodba veliko razočaranje za manjšino

Kljub kršenju manjšinskih pravic celovško sodišče oprostilo župana Škocjana in tri uradnike

CELOVEC - Z velikim razočaranjem za slovensko manjšino se je v četrtek zvečer na deželnem sodišču v Celovcu končal »sodni dan« glede uveljavljanje manjšinskih pravic. Celodnevna sodna obravnava na deželnem sodišču v Celovcu proti trem uradnikom, med njimi je bil tudi (socialdemokratski) župan občine Škocjan Thomas Krainz, in odvetniku občine zaradi suma zlorabe uradnega položaja oz. kršenja manjšinskih pravic se je končala z oprostilno sodbo v vseh točkah otožbe. Sodnica Ingrid Rossmann je pri objavi sodbe celo menila, da vprašanja dvojezičnosti ni mogoče reševati na sodiščih. Sodba še ni pravnomočna.

Razsodba je toliko bolj nerazumljiva, ker ni droma, da vsi štirje niso upoštevali razsodbe ustavnega sodišča iz leta 2000, ki določa uporabo slovenščine kot dodatnega uradnega jezika v vseh občinah, kjer delež slovensko govorečega prebivalstva znaša vsaj deset odstotkov. Med te pa nedvoumno spada tudi občina Škocjan, v kateri po popisu prebivalstva leta 2001 živi celo nad 13 odstotkov slovenskega prebivalstva. Otožbeni uradniki na čelu z županom pa kljub razsodbi ustavnega sodišča in pozivom slovenskih občanov niso izstavljali odločb o odmeri dajatev za vodo, kanalizacijo in smeti tudi v slovenščini in s tem aktivno kršili manjšinske pravice.

Zato so se nekateri od tistih, ki so zahtevali slovenske odločbe, pritožili in po več kot petih letih prav-

nega ping ponga se je zadevai znašla pred sodiščem.

Župan občine Škocjan se je na sodni obravnavi obnašal kot neveden politik, ki se ne spozna na manjšinske pravice, »nevedni« pa so bili tudi ostali otožbeni. Njihov odvetnik pa je menil, da njegove stranke ne morejo sedaj plačati za nekaj, česar niso naredili drugi, ki bi se morali na zadevo bolj spoznati. Rudi Vouk, ki je nastopal kot odvetnik nekaterih slovenskih občanov Škocjana in na strani državnega tožilstva kot stranski tožilec, je bil po sodbi hudo razočaran. »Pri izterjanju naših pravic bomo morali začeti spet pri začetku, prepričan pa sem,

da bo na koncu le enkrat izrečena obsodba tistih, ki kršijo manjšinske pravice. In to ne bo imelo posledic le za občino Škocjan, temveč tudi za številne druge dvojezične občine na južnem Koroškem,« je dejal Vouk, ki je že doslej na ustavnem sodišču izsilil številne razsodbe za dvojezične table na južnem Koroškem. Prvo med njimi prav za Škocjan.

Oprostilne sodbe, ki jih je izreklo celovško deželno sodišče so »nerazumljive in dokaz več za neodgovorno ravnanje politike«, pa se je na odločitev sodišča odzval predsednik Enotne liste Vladimir Smrtnik. Edino pozitivno pa je, da je po tej sodbijasno, da ni odprto samo vprašanje dvojezičnih napisov, temveč tudi vprašanje uradnega jezika, je še pristavl Smrtnik in poudaril, da avstrijski zvezni vladi deset let po razsodbi ustavnega sodišča glede slovenščine kot uradnega jezika in devet let po razsodbi glede dvojezičnih napisov še vedno ni uspelo rešiti teh zadev v smislu najvišjega sodišča. To pa je v posmeš osnovnim načelom pravne države, pri čemer vlada le še podaljšuje negotovo pravno stanje, prav tako pa omogoča odločitev, ki preprečujejo enakopravnost slovenske narodne skupnosti. Zato Smrtnik poziva zvezno vlado, da se končno resno loti uredniščevanja razsodb ustavnega sodišča, in to v soglasju s slovensko narodno skupnostjo.

Ivan Lukanc

ZAŠČITA - Popisa Pavšič zaprosil za dvojezične obrazce

TRST - Rudi Pavšič, predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze, je na predsednika vsedržavnega zavoda za statistiko ISTAT Enrica Giovannijia in v vednost Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za ekonomijo in finance, Oddelku za javne storitve ter predsedniku Dežele FJK Renzu Tondu in predsedniku Deželnega sveta FJK Edouardu Ballamanu naslovil dopis v zvezi s 6. popisom kmetijstva (predviden je oktobra letos) in 15. popisom prebivalstva in bivališč (prihodnje leto). Na podlagi veljavne zakonodaje ga prosi za posredovanje pri pristojnih službah, da pravočasno poskrbijo za dvojezične obrazce in na tak način omogočijo italijanskih državljanom slovenske narodnosti z Furlanije Julijske krajine, da lahko izpolnijo vprašalnike v svojem jeziku.

DEŽELA - Vrh deželne koalicije

Na koncu vsi zadovoljni

Tono na vrhu ni sodeloval - Razčiščenje v večini najbolj glasno zahtevala Severna liga

VIDEM - Po skoraj treh urah se je včeraj končal vrh deželne desnosredinske večine, na katerem pa predsednik FJK Renzo Tondo ni sodeloval. Prisotni pa so bili deželni tajniki treh strank (koordinato Pdl Isidoro Gottardo in njegov pomočnik Roberto Menia, tajnik Severne lige Pietro Fontanini in tajnik Udc Angelo Compagnon), ki vodijo deželo. Pobudnik je bil sicer liga Fontanini, ki je v četrtek napadel večino in odbor in izrazil »razočaranje« nad tem, kako se zadeve razvijajo in takoj dobil odgovor Isidora Gottarda, naj ne dviguje preveč glasu.

Čeprav niso sklenili nič konkretnega, pa so bili s sprečanjem vsi zadovoljni. »Zadovoljen sem,« je bil kratek komentar Fontaninija. Gottardo pa je povedal, da je vsaka stran predstavila svoja stališča, predvsem pa zadeve, s katerimi niso zadovoljni. »Bilo je nekaj nesporazumov, toda vzdružje se je umirilo in med nami ni nesoglasij. Tudi Fontanini pravi, da ni nujno, da pride do prerazdelitve funkcij znotraj odbora, temveč je pomembno, da ta deluje,« je še dodal Gottardo. Kot je še povedal, je za večino bistveno, da pospešijo izvajanje vsega tistega, kar so si zadali v programu.

Tudi za Menio je najpomembnejše, da poženejo »deželni stroj« in dodal, da je potrebno najti rešitve, ki bodo zadovoljili vse in to kar zadeva politično težo večino tistih ki menijo, da niso dovolj upoštevani, ali pa želijo pomembnejše položaje v deželnem večini.

Predsednik dežele
Renzo Tondo ni
sodeloval na vrhu
večine

Po mnenju Compagnona je deželna večina trdna, zadovoljen pa je tudi z ukrepi, s katerimi se je večina lotila sancije deželnega dolga.

Včeraj bi morali govoriti tudi o reformi administrativnega ustroja dežele in o morebitnih spremembah v deželnem odboru, vendar so razpravo o tem odložili za nedoločen čas.

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Premier Pahor se je včeraj sestal z Joškom Jorasom

Kosorjeva meni, da slovenske blokade ni več

Za Türkova razprava o izbiri slovenskega arbitra še prezgodnja - Zaplet med državama zaradi nerešenega vprašanja hrvaških varčevalcev LB in vstopa NLB na hrvaški trg

LJUBLJANA, ZAGREB - Slovenski premier Boštjan Pahor se je včeraj na Bernardinu sestal z Joškom Jorasom. Pahor vsebine pogovora z Jorasom, do katerega je prišlo nenapovedano ob robu premierjevega obiska v izolski bolnišnici, ni komentiral. Joras je medtem razkril, da je premierju predstavil svoje težave, on pa je povedano vzel na znanje in zatrdil, da si bo prizadeval za tako rešitev, ki bi prebivalcem ob meji omogočila normalno življenje. A konkretnega zagotovila glede odstranjevanja robnikov na svoji dovozni poti Joras ni dobil. Če bo v prihodnjem tednu dobil »spodbudne informacije ali izhodišča, ki bi mu dajala upanje, da se stvari uredijo«, bo z odstranjevanjem robnikov še nekaj časa počkal, če tega ne bo, pa bo z odstranjevanjem robnikov čez teden dni nadaljeval, je dejal.

Hrvaški policisti so Jorasu, ki živi na levem bregu Dragonje, v četrtek preprečili odstranitev betonskih robnikov na dovozni poti do njegove posesti. Joras, ki pravi, da ima za odstranitev ovir na cesti soglasje slovenske Direkcije za ceste, je zato pozval predsednika Danila Türkra, premierja Pahorja in predsednika DZ Pavla Gantarja, naj vzpostavijo pravni red.

Sicer pa se je nadaljevala tudi razprava o kandidatu za slovenskega predstavnika v arbitražnem tribunalu, potem ko je Pahor v četrtek potrdil, da je za

ta položaj predlagal mednarodnega pravnika Ernesta Petriča. Predsednik republike Türk namreč meni, da je sedanja razprava o izbiri slovenskemu arbitru še prezgodnja. Obenem je Türk v pogovoru z novinarji včeraj opozoril, da bi bilo potrebno v tej razpravi spoštovati slovensko zakonodajo. Ob tem je spomnil na zakon o predlaganju kandidatov iz Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč, ki velja tudi za člane mednarodne arbitraže iz Slovenije in v katerem so jasno določena postopkovna pravila za izbiro takega kandidata - od tega, da mora ministrstvo za pravosodje objaviti razpis in nato prijave posredovati predsedniku republike, ki se do njih opredeli in nato primerenega kandidata pošlje v državni zbor, ta pa nato kandidata potrdi z vsemi vseh poslancev.

Predsednik sicer ne izključuje nobenega kandidata za arbitra, ne domačega ne tujega, je pa predlagal, da bi se domači kandidat iz domoljuba odpovedal honorarju.

Pahor se je na Türkove besede danes že odzval, da bo slovenskega arbitra imenoval, kdor je za to pristojen. Pomembnejše od vprašanja pristojnosti je po Pahorjevem mnenju to, da se glede bodočega arbitra ustvari soglasje znotraj slovenske politike.

V odnosih med Slovenijo in Hrvaško se medtem - le nekaj dni po potrditvi arbitražnega sporazuma nima več razlogov, da bi zaradi prejudicov meneje blokirala pogajanja Hrvaške z EU, pač pa se bo Slo-

venija tako kot ostale članice EU pogovarjala o vsakem poglavju posebej in bo tako kot ostale članice podajala soglasje na zaprtje ali odprtje poglavja.

»V tem smislu ima kolegica Kosorjeva prav. Slovenija nima nobenih razlogov za to, da znova poda blokado. To bi pomenilo načelno zaustavitev pogajanj in se ne bo zgodilo. Razlogov za to ni več. Prejudici v hrvaški dokumentaciji so zdaj s sporazumom odpravljeni,« je še dejal. Glede varčevalcev in usode NLB na hrvaškem trgu je premier še ocenil, da je mogoče nedavne izjave guvernerja Hrvaške narodne banke (HNB) Željka Rohatinskega videti »v optimističnem kontekstu«.

Rohatinski je v sredo izjavil, da Nova Ljubljanska banka (NLB) ne bo dobila dovoljenja za vstop na hrvaški trg, dokler ne bo vrnila dolgov hrvaškim varčevalcem nekdajanje Ljubljanske banke pod okriljem baselske Banke za mednarodne poravnave. Za to se v skladu z nasledstvenim sporazumom že ves čas zavzema Slovenija.

Izjava guvernerja Rohatinskega je prva pomembna izjava bančnih oblasti Hrvaške, v kateri dopuščajo možnost, da Hrvaška predstavnik dokumentacijo v Basel,« je danes ocenil Pahor. (STA)

LJUBELJ - Slovesnost Spomenik proti pozabi grozot

CELOVEC - Na obeh straneh cestnega predora Ljubelj, ki povezuje Avstrijo in Slovenijo, se bodo danes spomnili številnih žrtev nacističnih taborišč Ljubelj jug in Ljubelj sever, ki so trpeli in umirali pri gradnji tega predora. Na avstrijski strani bo potekala spominska svečanost v organizaciji Mauthausen komiteja Kärnten-Koroška, na njej pa bodo postavili dostenj spomenik žrtvam taborišča.

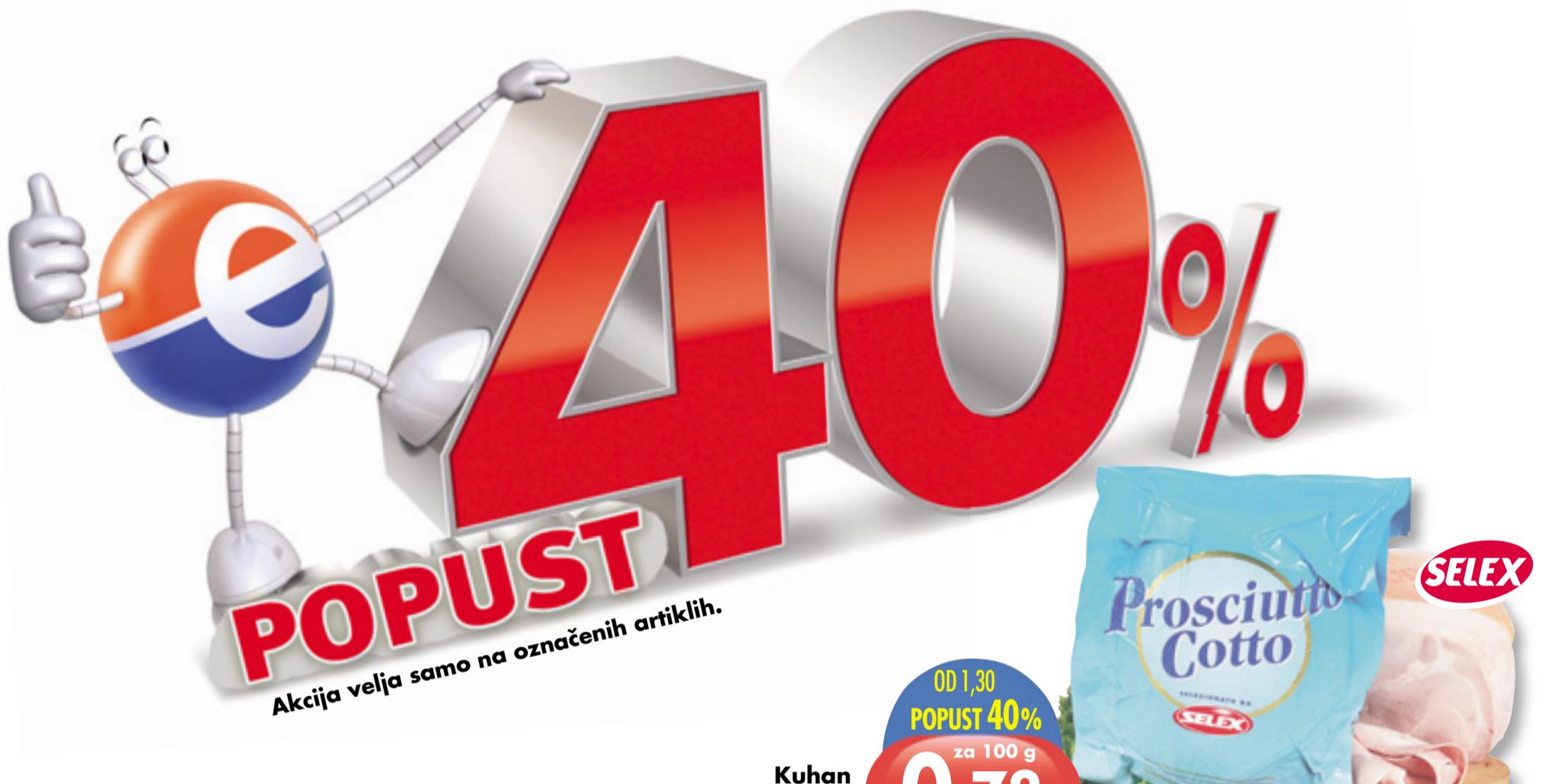
Koncentracijsko taborišče na severni strani predora je bilo več desetletij izrinjeno iz javne zavesti in uradnega spomina, preden se je konec 90-tih let zadevo začel ukvarjati komite na čelu s Petrom Gstettnerjem s celovške univerze. Letos sta se tudi dve šoli lotili pomembne naloge osveščanja ljudi in se zapisali delu zoper pozabilo. Dijaki Višje tehnične šole (HTL) v Beljaku in šole Knobelsdorff v Berlinu (Nemčija) sodelujejo pri projektu za postavitev dostenjega spomenika žrtvam. Pri tem jih spreminja profesor HTL Peter Fantur, ki je poudaril, da jim je navdih za ta projekt n udilo lansko srečanje predsednikov Slovenije in Avstrije Türker ter Fischerja na Ljubelju.

Še pred današnjo svečanostjo je zgodovinar Rudi Gelbard, ki je preživel nacistično koncentracijsko taborišče Theresienstadt, včeraj zvečer spregovoril v Mislinji hiši v Celovcu, danes pa bosta Gelbard in predsednik mednarodnega Mauthausen foruma Kurt Scholz tudi govornika na Ljubelju.

V taboriščih Ljubelj sever in Ljubelj jug so v zadnjih letih druge svetovne vojne pri gradnji cestnega predora trpeli in umirali ujetniki iz 16 različnih držav. Medtem ko je taborišče na slovenski strani od 50-tih let prejšnjega stoletja spominski park, pa je bilo taborišče na avstrijski strani zamolčano do sredine 90-tih let prejšnjega stoletja. Leta 2010 je komemoracija prvi potekala ob zbornem mestu ob ostankih glavnega zgradbe nekdanjega taborišča, kjer bo uradna Avstrija končno urejila spominski park in se tako - po več kot 60 letih - tudi uradno poklonila žrtvam iz skoraj vse Evrope. (I.L.)

Ponudbe veljajo do 23. junija 2010

V NEDELJO, 13. JUNIJA, ODPRTO

Kuhan
pršut
SELEX

OD 1,30
POPUST 40%
za 100 g
0,78

OD 3,19
POPUST 40%

1,91

Jogurt
benessere
MILA
več okusov
8 kosov po 125 g

OD 3,20
POPUST 40%

1,92

Sladoledni
korneti

SEMIGEL
poliv amarena,
smetana kakav
6 kosov, 450 g, 4,57 €/kg

OD 4,65
POPUST 40%

2,79

Tunina
v oljčnem
oliu

STAR
6 kosov po 80 g
5,81 €/kg

OD 2,39
POPUST 40%

1,43

OD 5,20
POPUST 40%

3,12

Ekstra deviško
oljčno olje
del Nonno
TRASIMENO
1 liter

1,65

PEPSI
COLA
2 x 1,5 litra
0,55 €/liter

TVC LCD 32" LG LD320

- HD READY • 2 HDMI
- ločljivost: 1366X768 • kontrast 800.000:1
- svetilnost 500 cd/mq • Real cinema
- sistem Smart Energy Saving z Intelligent Sensor za zmanjšanje porabe do 70% • USB 2.0
- vgrajen digitalni zemeljski HD sprejemnik

299,00

6,90

Skiro
• s poslikavami:
Dragon Ball, Cuccioli, Raptor

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorze' (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

STATISTIKA - Odbornica Sandra Savino predstavila letni statistični zbornik FJK

Dežela in štiri desetletja njenega razvoja v številkah

V knjižici Štirideset let v številkah prikaz razvoja in globoke preobrazbe FJK

TRST - Domači bruto proizvod (BDP) na prebivalca je v Furlaniji-Julijskih krajini sicer nižji kot v sosednjem bogatem Venetu, a je višji od italijanskega, koroškega, slovenskega in hrvaškega deleža BDP na prebivalca. Če vzamemo za osnovo (100) povprečje 27 držav članic Evropske unije, je delež BDP na prebivalca v Venetu 121,6, v FJK 116,6, v Italiji 103,4, na avstrijskem Koroškem 104,6, v Sloveniji 88,6 in na Hrvaškem 60,2. Podatki, ki jih najdemo v publikaciji La regione in cifre (Dežela v številkah), so sicer iz leta 2006 in torej rahlo zastareli.

Publikacijo je skupaj s knjižico, ki nosi naslov Quarant'anni in cifre (Štirideset let v številkah), na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila deželna odbornica za finance Sandra Savino skupaj z generalnim deželnim računovodjem Claudiom Kovatschem.

V prvem obsežnem zborniku so zbrane statistične preglednice, ustvarjene s križanjem podatkov iz različnih virov, iz katerih je mogoče razbrati razvoj deželnega družbenega sistema, je opozorila odbornica. Prvič je bil zbornik objavljen leta 1970, vendar je bil takrat zgolj ekonomsko-financni prikaz. Z leti se je obravnavano gradivo razširilo in tako je bilo lani razdeljeno že na 21 poglavij in sedem analiziranih tematskih sklopov, letos pa sta se jim pridružila še sklopi, ki se nanašata na pravosodje in na varnost.

Knjižica Štirideset let v številkah pa statistično raziskuje preteklost in ponazarja, kako se je v štirih desetletjih drastično spremenila družbeno-gospodarska struktura Furlanije-Julijskih krajine. Kot je izpostavila odbornica, smo se iz pretežno ruralne in pred potresom leta 1976 ene najbolj revnih italijanskih dežel, razvili v prostor, v katerem »čeprav trenutek ni lahek, med prebivalci prevladuje previden optimizem«, saj je lani kar 59,6 odstotka družin ocenilo svoj ekonomski položaj za ustreznegra, medtem ko ta delež v državnem povprečju znaša 52,9 odstotka.

»V letu 2009 je 54,8 odstotka družin ocenjevalo svoj ekonomski položaj kot nespremenjenega ali celo boljšega kot leto prej, medtem ko je oceno o poslabšanju izrazilo 45,2 odstotka vprašanih,« je povedala Sandra Savino. Po njeni oceni je podatek za našo deželo med najboljšimi primerljivimi v državi, za letos pa so pričakovanja dobra predvsem zaradi enkrat večje rasti izvoza od uvoza in zaradi dobrega turističnega obiska.

Odbornica Sandra Savino in generalni računovodja Dežele FJK Claudio Kovatsch

SDGZ - V kriški restavraciji La Lampara so se srečali sodelujoči Zelo pozitiven obračun lanskih in načrti za letošnje Okuse Krasa

Udeleženci srečanja so si izmenjali ocene in predloge

KROMA

Potujoči menedžer podjetja ARIES

TRST - Posebno podjetje tržaške Trgovinske zbornice ARIES je obogatilo storitev za majhna in srednja podjetja v pokrajini, ki gredo od podjetniškega pregleda do potujočega menedžerja. Svetovanje se torej ne ustavi na Trgovinski zbornici, ampak sledi podjetniku v njegovem podjetju, kar je še posebej dragoceno v tem kriznem obdobju. Pripravljalna faza projekta se je pravkar končala s prvim pregledom, ki se ga je udeležilo devet lokalnih podjetij, ta pa se bodo zdaj lahko prijavila za obisk potujočega menedžerja. Za dodatne informacije se lahko interesenti obrnejo na podjetje ARIES, tel. 040 6701282, e-pošta info@ariestrieste.it.

Giorgio Santuz prevzel novo dolžnost predsednika družbe FvgStrade

TRST - Modernizacija deželnega cestnega sistema je prioriteta, ki jo je novi predsednik podjetja FvgStrade Giorgio Santuz navedel ob prevzemu nove dolžnosti predsednika te družbe, ki je v lasti Dežele FJK. Na včerajšnjem sestanku upravnega sveta je bila za podpredsednico imenovana Arianna Dreossi, za novega člena upravnega sveta pa Andrea Mansutti. Kot je povedal Santuz, bo naloga njegovega mandata skrbeti za tvorne odnose z občinami, upravljati prevoz izrednih tovorov in rešiti probleme »črnih prometnih točk«. Program dejavnosti družbe bo izdelan v prihodnjih tednih, po sestanku z deželnim odbornikom za infrastrukturo in transport Ricardijem. FvgStrade upravlja približno tisoč kilometrov cestne mreže, ki je v deželni pristojnosti.

TRST - V kriški restavraciji La Lampara je bilo pred dnevi zaključno srečanje iz niza Okusov Krasa. Večina obratov, ki je sodelovala, in tudi glavni partnerji so si izmenjali ocene o zadnji izvedbi, ki je potekala v glavnem lansko leto, a je imela nekaj odmevnih dogodkov tudi letos. Pa tudi sami gostinci so povedali, da so pozimi in spomladi, tako rekoč do danes, še naprej kuhalo krožnik Okusov Krasa 2009, in sicer njoke z orehi, v številnih različicah, od klasičnih do najbolj izvirnih. Pa tudi peki so ugotavljali, da so se lepo obnesle nekatere vrste kruha in sladici.

Urednica Jadranskega koledarja Martina Kafol in sodelavka Vesna Guštin sta z gostinci pregleiali pozitivne in kritične točke lanskega sodelovanja. Zelo pozitivna je bila ocena vključitve receptov Okusov Krasa v koledar, v obeh različicah, slovenski in italijanski.

Na srečanje so bili vabljeni tudi drugi sodelavci Okusov, kot konzorcij vinjarjev s Krasko in konzorcij Centro in Via - Skupaj na Općinah, s katerim so priredili odmevno razstavo fotografa Fabia Rinaldija v prostorih rajonskega sveta in openskih trgovinah. Predstavnica krožka Fotovideo Trst 80 Alenka Petaros se je pozitivno izrekla tudi o lanskih razstavah devetih članov v gostilnah Okusov Krasa in izrazila pripravljenost na ponovitev.

Kriško srečanje je nudilo več izhodišč za letošnjo izvedbo Okusov Krasa, ki bo potekala po tradiciji v oktobru in novembru, takoj po Barcolani. Navzoč je bil tudi oblikovalec Walter Grudina, ki od začetka skrbi za celostno podobo pobude. Udeleženci so se strinjali, da naj bi se letos potrudili, da bo promocijsko gradivo - plakati, zgibanke in tudi koledarji za leto 2011 - pripravljeno pravočasno za

učinkovito reklamno akcijo. Zato bodo morali vsi sodelujoči obrati do polovice julija pripraviti in oddati jedilinam in druge informacije, recepte za Jadranki koledar pa še v tem mesecu.

V kratkem bo tajništvo SDGZ poskrbelo za čim bolj kapilarno informacijo o letošnji vsebini in pravilih za sodelovanje. Na srečanju je ob novi predsednici in tajnici gostinske sekcije Pavli Zivic in Katji Fabrizi zastopal sodelujoče živilske trgovce predsednik trgovcev Ervin Mezgec, bilo je tudi nekaj pekov s Krasko in iz mesta. Udeleženci so se na koncu sprostili ob pokušnji slastnih morsko-kraških prigrizkov in domača kapljice, ki jo je ponudila restavracija La lampara.

Pred srečanjem Okusov Krasa se je sestal odbor gostinske sekcije, ki si je zastavil srednjoročni program dela; gostinci SDGZ bodo sodelovali pri pobidi Vitovska in morje na Devinskem gradu in pri tekmovanju tržaškekuharske federacije FIC, sodelovali bodo tudi v izpitnih komisijah tečajev za kuhanje in natakarjev zavoda Ad formandum. V kratkem se bodo lotili priprav Okusov Krasa, v goriški in videmski pokrajini pa so že prešli v operativno fazo projekta Turizem Alpe Adria. Kot je ugotovil prejšnji predsedniki sekcije (in sedanji predsednik SDGZ) Niko Tenze, naj bi se sekcija ob promociji bolj posvetila tudi sindikalnemu delu in stikom z domačimi lokalnimi upravami. Pereče je tudi priznanje konvencije za popuste članom pri plačilu novih dajatev za glasbeno reprodukcijo SCF, po vzorcu ostalih konvencij, kot npr. za glasbo SIAE. V novem odboru so poleg gostincev in hotelirjev tudi predstavniki turizma, kot npr. Divna Čuk iz agencije Aurora Viaggi, ki je posredovala svoje poglede na krajivo in širše turistično prizorišče. (dd)

EVRO

1,2127 \$ +0,7

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

11. junija 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	11.6.	10.6.
ameriški dolar	1,2127	1,2045
japonski jen	111,13	109,84
kitaški juan	8,2855	8,2277
russki rubel	38,0910	38,0912
indijska rupija	56,8090	56,5030
danska krona	7,4391	7,4390
britanski funt	0,82930	0,82520
švedska krona	9,5810	9,5775
norveška krona	7,8350	7,8650
češka korona	25,695	25,965
švicarski frank	1,3893	1,3788
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	279,60	282,04
poljski zlot	4,0890	4,1218
kanadski dolar	1,2501	1,2486
avstralski dolar	1,4301	1,4310
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2193	4,2203
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7076	0,7077
brazilski real	2,1836	2,2081
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9150	1,9224
hrvaška kuna	7,2323	7,2335

EVROTŽNE OBRESTNE MERE

11. junija 2010

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,35031	0,53656	0,75081	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,04167	0,08500	0,18167	-
EURIBOR (EUR)	0,436	0,715	0,999	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

32.554,71 € +259,91

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

11. junija 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,15	+3,76
INTEREUROPA	3,62	-1,90
KRKA	66,39	+0,12
LUKA KOPER	17,95	+1,47
MERCATOR	149,35	+0,62
PETROL	252,26	-0,20
TELEKOM SLOVENIJE	96,22	+1,44
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,56	+1,87
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,35	-3,29
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,49	+0,97
MLINOTEST	5,24	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVarna LAŠKO	18,79	+1,90
POZAVAROVALNICA SAVA	8,78	-1,57
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	420,00	-0,29
SAVA	188,31	+0,70
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	87,10	+1,63
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,99	-1,61

MILANSKI BORZNI TRG

11. junija 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,236	+2,40

SLOVENIJA TA TEDEN

Temeljito navidezne reforme

VOJKO FLEGAR

S potrditvijo arbitražnega sporazuma s Hrvaško je slovenska vlada ministro nedeljo spravila pod streho svojo »prvo in najpomembnejšo strukturno reformo«. Sporazum o rešitvi mejnih vprašanj med sosedama s pomočjo tretjega, arbitražnega sodišča, je za takšnega na samem začetku predreferendumsko kampanje označil sam predsednik vlade Borut Pahor. Zdaj pridejo, kot je ob isti priložnosti obljubil premier, torej na vrsto »strukturne reforme za blaginjo ljudi«. Pravzaprav so že prišle, kajti ta teden je vlada sprejela rebalans proračuna, poleg tega pa se je odločila, da v parlament pošlje tudi tri zakonske predloge, čeprav jih niti »v podaljšku« ni uspela uskladiti s socialnimi partnerji.

Gre za spremembe zakonov o delovnih razmerjih in trgu dela, za zakon o malem delu in tudi zakon o (obvezni) delitvi dobička zaposlenim. Prav zgodba o slednjem pa lepo ponazarja na eni strani zgrešene predstave vlade o tem, kaj so strukturne reforme, po drugi strani pa tudi odpor, na katerega mora »reformna koalicija« računati pri še tako omejenih posegih v sistem pridobljenih pravic in ustaljenih navad.

Vlada je namreč v parlament poslala predlog, po katerem delitev dobička med zaposlene ne bi bila obvezna, temveč prostovoljna. Da bi se kar največ delodajalcem za delitev vseeno odločilo, jim je kot korenček ponudila tudi nekatere spodbude, toda poslanci so prostovoljnost ocenili kot nezadostno. Vsi zaposleni da morajo dobiček dobiti obvezno, so zahtevali z amandmajem in nazadnje je bilo takšno določilo tudi

sprejeto. Med zagovorniki obvezne delitve so prednjačili prav številni poslanci premierje socialdemokratske stranke, ki so tako glasovali v izrecnem nasprotju z željo svojega predsednika.

V zgornjem domu parlamenta pa je takšen zakon naletel na veto, zaradi česar mora poslanska zbornica o njem ponovno razpravljati in odločati. Vlada je še pred tem ponovno izrazila svojo naklonjenost prostovoljnosti oziroma ponovila, da je bila uzakonitve obvezne delitve v nasprotju z njenim predlogom. Toda na pristojnem matičnem odboru so poslanci spet potrdili obvezno delitev in kakor kaže, jo imajo namen tudi na seji spodnjega doma. Predsednik vlade Pahor je zato ta teden še enkrat podaril svoje pričakovanje, da poslanci ne bi škodovali konkurenčnosti Slovenije z uzakonitvijo obvezne delitve dobička.

Veliko opazovalcev iz usode tega zakona napoveduje usodo drugih, ki jih levsredinska koalična vlada predstavlja kot dolgoročno ključne za ponovno gospodarsko rast. Z zakonom o delovnih razmerjih, denimo, bi vlada rada zagotovila več mobilnosti na trgu delovne sile; znižanje odpravnin in skrajšanje odpovednih rokov sta v tem pogledu najbolj razpitna ukrepa, s katerima se sindikalne organizacije nikakor nočejo spriznati, večina ekonomistov pa jih na druge strani ocenjuje kot nezadostna.

Nekakšnega neoliberalizma osumljenci levsredinski vladi se tako lahko zgodijo, da bo tudi z naslednjimi, že tako nedoslednimi in prekratkimi ukrepi v parlamentu moralna kar naprej skozi »dvojne« zakonodajne postopke, ker se

ji bo del lastnih poslancev postavljal po robu, medtem ko je desnosredinska opozicija ne bo podprla, čeprav bi se z marsikaterim predlogom sicer strinjala.

Še prej kot pri omenjenih zakonih pa se to zna zgoditi pri odločanju o rebalansu proračuna, ki naj bi bil sprejet še pred poletnimi počitnicami. Vlada se je z rebalansom namenila prerazporediti okrog 600 milijonov evrov, vendar z njim ne bo zmanjšala proračunskega primanjkljaja, ampak ga bo samo obdržala na predvidenih petih odstotkih (brez rebalansa bi se primanjkljaj približal osmim odstotkom in s tem meji, ki bo država postala »sumljiva« za tuje finančne kroge). Levji delež rebalansa je posledica velikega izpada od dana na dobiček. Ta je bil letos za približno pol milijarde evrov nižji, rebalans pa predvideva, da bi ga nadomestili z nekaterimi precej drastičnimi povisnji troškarin (med drugim na elektriko). Čeprav na finančnem ministerstvu podutarjajo, da gre za posredne davke, je jasno, da bodo ti dvigi pomenilo novo obremenitev za gospodarstvo, ki se, z izjemo predelovalne industrije, nikakor ne more pobrati. Potrebnih varčevalnih ukrepov v rebalansu ni veliko, predvsem ne v javnem sektorju, zaradi česar se zdi, da si vlada, ki vseskozi napoveduje korenite reforme, misli še naprej kupovati socialni in politični mir, čeprav so nepopravljivi optimisti pričakovali, da bo zmago na referendumu premier Pahor najprej izkoristil za rekonstrukcijo vlade in nato za res temeljite reforme. Možnost »grškega scenarija« zato še vedno ni izključena.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Otroci, ki ne živijo pri starših

Tematika družine je raznolika. Nekateri otroci ne morejo živeti pri starših. Vzroki so najrazličnejši. Tako je pojavi kot možni izhod tudi rejništvo, včasih posvojitev.

Rejniki sprejemajo tujega otroka začasno na svoj dom in v svoje življenje. Vez med otrokom in njegovo izvorno družino se ne pretrga. Rejništvo je zamišljeno kot pomoč otroku v neugodnih okoliščinah, ko so njegovi biološki starši v težavah. Tako lahko začasno odrašča v okolju, ki je sicer tuje, vendar za njegov razvoj prikladnejše. To okolje mora spoštovati in upoštevati njegovo osebnost, dotedanje življenjske izkušnje in življenje v izvorni družini.

Preko otroka pride torej na tak način pomoč tudi do izvorne družine, kateri naj bi javna socialna in zdravstvena služba pomagala reševati probleme in najti izhod iz življenjske zagate.

V Italiji predvajajo več načinov rejništva: pri tistem, ki ga imenujejo "bivalno", preživlja otrok v rejniški družini vse ure dneva in noči. Redno pa se srečuje s svojo izvorno družino. Lahko gre pri tem za soglasno rejništvo, kadar se izvorna družina strinja z odhodom svojega otroka k tujemu družini, ker se zaveda svoje lastne nemöci. Za reijo otroka se odloči v dogovoru s socialno službo. Za tak vrsto soglasja je osnovno zaupanje. Pristojnost za odločitev pa ima varstveni sodnik, ki nadzoruje tudi potek procedure.

Včasih se v za otroka izredno hudih razmerah zanemarjenosti Sodišče za mladoletne odloči za rejništvo tudi brez soglasja biološke družine.

Za nekaterе otroke je odrejeno le dnevno rejništvo. Z rejniško družino je otrok le čez dan, zvečer pa se vrne domov k biološkim staršem. Pri nekaterih oblikah dnevnega rejništva zahaja rejnik na otrokov dom, da bi mu pomagal pri domačem učenju, pisjanu nalog in drugem obšolskem delu.

Rejnik ne postane kar tako!

Občinska socialna služba naj bi o tem dajala vsa potrebna pojasnila. Za tem je navadno za rejništvo zainteresirana družina povabljena na pogovor sama ali v manjšo skupino. Socialne delavke odgovarjajo interesentom na vprašanja, informirajo jih o tem, kaj predvideva rejništvo in jim izročijo material za dodatno informacijo. Kdor je še vedno zavzet za to, da postane rejnik, je še nekajkrat povabljen na razgovore. Kasneje pa vsak rejnik zase obiskuje nekakšen usposobitveni tečaj, pri katerem se seznaní z vsem potrebnim za dobro izvajanje svoje funkcije. Pri tem usposabljanju za rejnika, (ki naj bi trajalo kake štiri mesece), sodelujejo socialne delavke in psiholog, saj je potrebno spoznati vse značilnosti bodoče rejniške družine, kakor tudi biološke družine otroka, ki je bil namenjen v rejništvo. Izvajajo pa se tudi srečanja, pri katerih so hkrati prisotne rejniške družine in družine otrok, ki rejništvo potrebujejo. Razlogov je več: od soočanja z dejansko situacijo in s potrebnimi otroka ter njegove družine do ocenjevanje razpoložljivosti in zmožnosti sprejetja rejniške družine itd. Tako da časi, predvideni za potrditev rejništva, res ne morejo biti zelo kratki in je njihova dejanska časovna dolžina nepredvidljiva.

Povsem nekaj drugega od rejništva pa je posvojitev. S sodnim aktom je tedaj otroku omogočeno,

Posvojitelji morajo odgovarjati nekaterim značilnostim. Vsaj tri leta morajo biti poročeni (ali živeti skupaj »more uxorio«), ne smejo biti ločeni in biti morajo primerni za vzgojo, izobraževanje in vzdrževanje mladoletnikov, ki jih nameravajo posvojiti. To preveri teritorialno odgovarjajoče sodišče s pomočjo krajevne socialne službe. Starostna razlika med posvojitelji in posvojencem ne sme biti manjša od 18 let in ne večja od 45 let. Če je za enega zakonca ta razlika večja, je posvojitev dovoljena, če le ni presegel 55. leta starosti. V nekaterih specifičnih primerih pa lahko taka starostna omejitev odpade.

Celotna procedura posvojitev je v Italiji kar precej zapletena. V primeru mednarodne posvojitev ima večjo težo zakonska ureditev države, iz katere naj bi prišel posvojenc, kot pa italijanska zakonodaja. Vedno pa je primarnega posveta potreba otroka pred potrebo posvojiteljev.

Da je tudi v zvezi s posvojitevami vrsta nezakonitega in celo kriminalnega poslovanja, ni nobeno odkritje. Žal pa to še poteka, kljub občasnemu prepovedi te ali one države sprejemanja otrok v ilegalno posvojitev zlasti iz držav v razvoju, kjer so že ugotovili tako nezakonitost.

V Sloveniji pomagajo pri usposabljanju za posvojitev otroka nekatere nevladne organizacije, čeprav nimajo pristojnosti za sam postopek posvojitev in pooblastilo za posvojitev lahko izdajo le centri za socialno delo, na osnovi pravne podlage iz specifičnega zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Pri tem so na prvem mestu otrokove pravice in so potrebe posvojiteljev po družini na drugem mestu. Velja prepričanje, da je tudi za nadomestne starše dobro, če ima pri posvojitev glavno vlogo splošni blagov otroka.

Med izvedenci se že nekaj desetletij ukvarja s problematiko posvojitev mag. Viktorija Bevc, ki je bila že drugič letos nagrajena s priznanje Andragoškega centra R. Slovenije, tokrat z motivacijo: »Z izviren program izobraževanja in usposabljanja za kakovostno partnerstvo in nadomestno starševstvo. Cilj tega programa je zagotoviti otrokom brez rodnih staršev srečno otroštvo in zdrav osebnostni razvoj. Program izvaja v okviru Društva Deteljica, ki ga je sama ustanovila. Nosišni steber vseh dejavnosti je neformalno učenje ter pridobivanje novih veščin in izkušenj, tako na društveni kot na osebni in partnerski ravni.« Viktorija Bevc zatrjuje: »Zmotno je prepričanje, da smo 'že rojeni kot dobr starši!« Z kakovostno starševstvo se moramo marsičesa naučiti in osebno rasti.« Njen program usposabljanja upošteva različna področja, od seznanjanja z zakonodajo in ukrepov države, prek strokovnih vidikov socialnega dela, premaganja stisk otrok in posvojiteljskih parov, stisk mater, ki oddajo otroka v posvojitev, pa vse do konkretnih oblik pomoči osebam, ki so se odločile za posvojitev ali rejništvo otroka. Vse to lahko preberemo na spletni strani ACS.

Med intervjujem za slovensko televizijo je Bevcova poučarila: »Ko ti temeljito pripraviš posvojitelje na tujega otroka in na njegove potrebe, jim ne smeš prikrivati, od kod prihaja, kakšnega rodu je, da se posvojitelji ne sramujejo svoje odločitve, da so posvojili, in da sprejemajo družačnost tega otroka, kajti potem so tudi zase naredili veliko, saj v nadaljevanju ne pride do kriz. Če tega ni, se v obdobju odraščanja otroka povijsi t. i. identifikacijska kriza.« (jec)

PISMO

Voščilo SSG

Že neštetno let zahajamo v našem gledališču, zato nam ni bilo vseeno, ko so se nad ustanovno zgrnili črni oblaki, ki so pretili celo z začetnimi gledališča hiše. Tedaj smo začutili, kako močno bi bila ohromljena zamejska kulturna stvarnost. Saj se prav v gledališču srečujemo in se bogatimo v neposrednem stiku z govorjeno besedo, z glasbo, s plesom, skratak s teatrom.

Na srečo so se stvari uredile, na vrhu je završalo in se marsikaj spremenilo, prišlo je do zamenjav in novo vodstvo je sestavilo repertoar in vrata Talijinega hrama so se končno odprla.

Izbira predstav prav gotovo ni mogla zadovoljiti vseh, kajtor jih ni nikoli. Saj vemo, da je naše gledališče repertoarno, ki skuša predstaviti svojim obiskovalcem kaj klasičnega, kaj sodobnega, kaj zabavnega, kaj eksperimentalnega. Finančnih težav ne bomo niti omenjale. Abonma pa smo lahko izbirale po okusu in po dearnici. Obiskujemo tudi druga gledališča v Trstu in v Sežani, zato smo ob primerjavi raznih predstav lahko ponosne na to, kar nam nudi naše.

Prijateljice, ki skupaj zahajamo v gledališču, smo si bile enote v očni, da je bila letošnja sezona uspešna, da so nam bilo predstave všeč, da so naši igralci izredno dobri in da si že limo še takih prijetnih večerov.

Našemu gledališču in vsem, ki se v njem trudijo, da bi bilo čim boljše, želimo še veliko plodnega dela in obilo uspeha.

Kostanca Mikulus in prijateljice

ŠTANJEL - Jutri in v ponedeljek Festival kraške kulinarike en Kras, tisoč okusov

ŠTANJEL - Na gradu in grajskem dvorišču v Štanjelu bo jutri in v ponedeljek na sporednu že drugi festival kraških vin in kraške kulinarike pod naslovom »1 Kras 1000 okusov«, ki bo oba dneva potekal od 17. do 22. ure. Na festivalu sodeluje 27 kraških vinarjev z enotnega vinorodnega območja Kras tako s slovenske kot tudi z italijanske strani, ki bodo predstavili več kot sto vrst žlahtne kapljice.

Na prireditvi bo mogoče okušati najboljše, kar je zraslo oziroma kar je bilo pridelano na kraški zemlji tako na tej kot na oni strani meje. Sodelujoči vinarji bodo razvajali brbončice obiskovalcev z vrhunskimi kraškimi vini, kraški sirirji in prštarji pa bodo oba popoldne predstavljali različne vrste sirov in pršutov. Pester program delavnic pod koordinacijo Tonija Gomiščka, enogastronomski degustacije, poslovna srečanja s poudarkom na tradiciji in inovativnosti Krasa bodo zanimivi tako za vinarje, strokovnjake kot tudi za ljubitelje žlahtne kapljice, kulinarike in Kraša nasprost.

Festivalna ponudba bo vključevala štiri tematske delavnice, seveda vse v kombinaciji z vini: v nedeljo ob 17.45 uri bodo v okviru delavnice z naslovom Od paše do preše bo govor o kraški skuti, kraškem medu in kraških vinih, ob 20.30 uri pa bo delavnica Buči, buči morje Adrijanskog posvečena ribam in kraškim vinom s pogovornikom Svetozarjem Raspopovićem Popom iz gostilne As. V ponedeljek se bodo v delavnici z naslovom Otroci burje ob 17.45 uri seznanili s kraškimi mesninami z obvezno spremljavo kraških vin, ob 20.30 ura pa bo za »desert« še delavnica Starost ljubljanskih kraljevskih kuharskih siri, marmeladami in vini izjemnih letnikov.

V nedeljo bo obiskovalce pozdravil komenski župan Uroš Slamič, med prisotnimi se bodo spreholde kmečke žene z jerbasimi domačih kraških dobrot, v ponedeljek pa bo svoje gastronomski mojstrovine na temo Krasa pod vodstvom znanega kuharskega mojstra Petra Patajca v živo pripravila predstavila in ponudila kraška kuharska ekipa Terra Carsus z gosti.

Za kulturni program bosta poskrbeli violončelistka Eva Julija in domača trobilna zasedba Grajski kvintet.

Štanjel, to slikovito kraško naselje z ozkimi ulicami kamnitih hiš, bo torej drugo nedeljo in ponedeljek v juniju ponudilo prireditve, ki bo nedvomno deležna precejšnjega zanimanja. V primeru slabega vremena bo prireditve prestavljena na konec junija (27. in 28.6).

Olga Knez

Peto mednarodno srečanje vozil Alfa Romeo

GORJANSKO - V Gorjanskem bo jutri že 5. mednarodno srečanje lastnikov vozil Alfa Romeo. Zbor udeležencev bo ob 9. uri na nogometnem igrišču, nato se bo ob 10. uri pričel tradicionalni nogometni turnir, medtem ko se bo ob istem času pričela tudi turistična vožnja po kraji Primorske v dolžini 82 kilometrov. Ob 14. uri bodo predstavili novo alfa romeo giulietto, uro kasneje pa se bo pričel zabavni program z glasbo ansamblom Pop designa, Red Katrins in DJ-jem Bibitka. Organiz

ZAKONSKI OSNUTEK O PRISLUHIH - Medtem ko Berlusconi sili k dokončni potrditvi

Demokrati pripravljajo »Vietnam« v poslanski zbornici

Vsa opozicija na bojni nogi - Protest sodnikov, založnikov in novinarjev

RIM - Poslanska zbornica bi morala čim prej dokončno potrditi zakonski osnutek o prisluhih, ne da bi spreminjaš besedila, ki ga je v četrtek sprejel senat. Na tem stališču je včeraj vztrajal premier Silvio Berlusconi, ki je svojim sodelavcem namignil, da bo tudi v tem primeru vlada zelo verjetno zahtevala zaupnico, o kateri naj bi se poslanci izrekli julija.

S tem pa se bo težko strinjal predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini. Res je, da je s svojimi privrženci pristal na sedanje zakonsko besedilo, potem ko je Berlusconijeva večina v Ljudstvu svobode sprejela nekatere njegove popravke, a z besedilom še vedno ni zadovoljen, tako da išče možnost, kako bi se od zakona kolikor mogoče ogradi. Finijeva desna roka Italo Bocchino je včeraj indirektno izrazil upanje, da bo zakon blokiral predsednik republike.

Medtem je vsa opozicija včeraj potrdila svojo negativno stališče do zakonskega osnutka. Svojo zaskrbljenost sta izrazila tudi nekdanji premier Romano Prodi in predsednik Ferrarija Luca Cordero di Montezemolo. Načelnik demokratov v poslanski zbornici Dario Franceschini je dejal, da njegova stranka ne bo pristala na »prisiljene postopke« v poslanski zbornici, ki vsekakor ne bi smela obravnavati zakonskega osnutka pred septembrom. Podtajnik demokratov Enrico Letta je napovedal, da bo poslanska zbornica »pravi Vietnam« za ta zakon. Tajnik stranke Pier Luigi Bersani pa je izrazil upanje, da bo vladna večina razumela, kakšno zakonsko pošast bi lahko ustvarila. Nič manj oster ni bil voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro, ki je že napovedal zasedbo poslanske zbornice, medtem ko je prvi mož UDC Pier Ferdinando Casini zatrdiril, da je treba zakon nujno spremineti.

Predstavniki vladne večine, od Sandra Bondija do Maurizzia Gasparrija, so vse te kritike označili za »demagoške«. Medtem pa se protest širi zlasti v krogih sodstva in javnih občil, saj snujoči se zakon omejuje uporabo prisluhov v sodnih preiskavah in prepoveduje objavo njihovih prepisov. Tiskovnat novinarji in založniki govorijo isti jezik. In če so včeraj italijanski časniki na pobudo sindikata novinarjev FNSI izšli z zamenjem žalovanja, bodo danes na pobudo založnikov FIEG objavili nekakšen »nekrolog«. Sicer pa je FNSI oklical stavko na 9. julij.

FIAT - Fiom-Cgil ni podpisal doseženega sporazuma

Sporazum o Pomiglianu spet močno razdelil sindikate

Delavci iz Pomigliana so med pogajanji protestirali pred sedežem Confindustria
ANS

RIM - Po večurnih pogajanjih so na koncu podpisali sporazum o relansiranju Fiatove tovarne v Pomiglianu v Kampaniji, vendar brez največjega kovinarskega sindikata Fiom-Cgil. Z delegacijo turinskega avtomobilskega koncerna, ki jo je vodil pooblaščeni upravitelj Sergio Marchionne, so podpisali predstavniki panžnih sindikatov Fim-Cisl, Uilm, Fismic in Ugl, medtem ko si je Fiom-Cgil pridržal dokončno odločitev. Sindikati podpisniki sporazuma so napovedali, da bodo dokončno beseđali dali delavcem na referendumu.

Vodja kovinarjev Cgil Maurizio Landini je zavrnitev sporazuma označil kot odgovor na »Fiatovo izsiljevanje«. Zanikal je tudi, da bi prišlo do

sklenitve ločenega sporazuma, kajti po njegovi oceni so »nekateri sindikalne organizacije pristale na Fiatovo besedilo sporazuma«, do katerega so bile tudi same kritične. Landini je še povedal, da bo dokončno odločitev o izidu pogajanj vrh največjega italijanskega sindikata sprejel v pondeljek.

Minister za delo Maurizio Sacconi je sporazum takole komentiral: »Pristanek štirih sindikatov na sporazum s Fiatom za pospremitev načrta v Pomigliano s povečanjem produktivnosti dela nas navaja k upanju, da je velika večina sindikalnih organizacij delavcev sposobna podpirati razvoj in zaposlenost z odgovornimi pogajalskimi odločtvami. Ostaja upa-

nje, da bo Fiom razmisli o svojem samozoliranju in pomagal dati Pomiglianu edino možno perspektivo.«

Marchionne je med pogajanji ostal trdno na stališču, da mora Fiat braniti konkurenčnost ne le v tujini, ampak tudi v Italiji. »Kaj drugačje bi lahko storil? Naredil igrišča za nogomet?« je odvrnil novinarjem, ki so ga spraševali o usodi Pomigliana. V Turinu so bili očitno trdno odločeni, da ne bodo popuščali, ker je za usodo italijanske avtomobilske industrije zaprtje tovarne edina alternativa sporazumu z zaposlenimi. »Pande je mogoče proizvajati tudi v Srbiji ali na Poljskem, če jih ne bomo proizvajali v Pomiglianu, jih bomo pač kje drugje,« je zagrozil Marchionne.

Skoraj tri četrtine pokojnin ne dosega tisoč evrov

RIM - Kar 71,9% pokojnin v Italiji je leta 2008 znašalo manj kot tisoč evrov mesečno. Tako izhaja iz poročila o pokojninah in socialnih podporah, ki ga je izdelal statistični zavod INPS v sodelovanju s pokojninskim zavodom INPS. Poročilo ugotavlja, da 45,9% pokojnin znaša manj od 500 evrov mesečno, 26% pokojnin pa od 500 do 1000 evrov mesečno.

Sicer pa je treba upoštevati, da 32,4% upokojencev prejema več kot eno pokojnino. Zanimivo je tudi, da 30,3% upokojencev je starih manj kot 64 let, 26,6% upokojencev je starih od 40 do 64 let, 3,7% upokojencev pa manj od 40 let. Skupen strošek za pokojnine je leta 2008 znašal 241,1 milijarde evrov, se pravi 15,38% bruto domačega proizvoda. V primerjavi z letom 2007 je zabeležil 3,5-odstotni porast.

Prodi in Bersani o generacijski prenovi

RIM - Med »očetom« Demokratske stranke Romanom Prodijem in sedanjim voditeljem stranke Pier Luijgijem Bersanijem je včeraj prišlo do izmenjave polemičnih puščic o generacijski prenovi v politiki. Prodi je v neki televizijski oddaji dejal, da se poklicni politiki neradi umikajo s prioriteto, zaradi česar bi jih morali mladi »brcniti«. Bersani pa je kmalu potem repliciral, da je 80% deželnih tajnikov Demokratske stranke starih manj kot 50 let in da približno enak odstotek krajevnih upraviteljev iz vrst te stranke ima od 30 do 40 let. »Žal ta dejstva prihajajo premalo do izraza v javnih občilih,« je dodal Bersani.

20-mesečna punčka pogoltnila baterijo: mrtva

GENOVA - V genovski bolnišnici Gaslini so šele včeraj ugotovili vzrok smrti 20-mesečne punčke, ki je nedavno umrla v nedeljo. Starši so jo pripeljali na hitro pomoč, potem ko so ugotovili, da bruha kri. Zdravnički na prvem pregledu niso ničesar ugotovili, a ker se otrokovo stanje ni izboljšalo, so hoteli narediti endoskopijo. Odločitev pa so sprejeli pozno, saj je punčka izdihnila. Obdukcija trupelca pa je ugotovila, da je otrok imel v sapniku malo baterijo. Pogoltnil jo je, ne da bi starši tega opazili. Baterija je ranila sapnik in napsod povzročila srčno kap.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Od novega zakona bodo imeli korist zločinci, novinarjem pa bodo nataknili nagobčnik

SERGIJ PREMUR

Žalni trak na včerašnjih dnevnikih se mi zdi povsem upravičen, saj resnično grozi nevarnost, da bomo zdržnili iz demokracije v režim. Kot je znano, je Italija še na 72. mestu na lestvici organizacije Freedom House o svobodi tiska po svetu. V zadnjem poročilu ameriške organizacije je Italija označena kot delno svobodna zaradi močne medijske koncentracije in vladnega poseganja v javne medije. Z zakonom, ki ga je že odobril senat in začel veljati po odobritvi v poslanski zbornici, pa se bo tudi ta »delna svoboda« znatno omejila. Količko se bo skrčila? Vzel sem v roke svoje letosnje prispevke za rubriko o poročaju tujega tiska in bom na kratko povzel novice, ki bi jih z novim zakonom ne smel posredovati, saj, če bo dokončno odobren, bo prepovedano poročanje o preiskavah pred začetkom sodne razprave.

Januarja ne bi pisal, da je barcelonski dnevnik *La Vanguardia* poročal o odstopu bolonjskega župana Delbona zaradi suma izkoriscanja javne funkcije v osebne namene pri potovanjih, ki jih je z javnim denarjem plačal svoji ljubi-

ci, ki je bil podpredsednik dežele Emilia-Romagna.

Februarja ne bi omenil, da so italijanske tajne službe osumljene sodelovanja pri ugrabitvi egipčanskega državljan Abu Omarja leta 2003, kot je poročal *The New York Times*, ki je navedel, da je v kazenski postopek vpletene 23 pripadnikov Cie, ki so Omarja s silo odpeljali iz Milana na letališče v Avianu, od tod pa v Egipt, kjer so ga mučili kot domnevnega terorista.

Februarja ne bi poročal niti o prispevku tiskovne agencije *Reuters* glede škandala zaradi korupcije, v katerega sta vpletena vodja civilne zaščite Bertolaso in vsedržavni koordinator Berlusconijeve stranke Verdini. Preiskava zadeva sumljive odnose in spolne usluge povezane z javnimi deli, ki jih dodeljuje civilna zaščita mimo postopkov in kontrol, ki veljajo v drugih primerih.

Marca ne bi pisal, da je *Financial Times* poročal o preiskavi in aretacijah zaradi pranja umazanega denarja in milijonske davčne utaje dveh italijanskih telefonskih podjetij, v kar je bil vpletен senator iz vrst večinske stranke, ki je za-

radi tega moral odstopiti.

Prav tako marca ne bi navedel pariskega *Le Monde*, ki je poročal o obtožbi zaradi goljufije na račun štirih bank, ki so pred leti prodale milanski občini finančne derive, ne da bi pojasnile, da gre za rizične investicije, zaradi česar je občina izgubila oz. so banke neučinkovito zaslužile okrog 100 milijonov evrov.

Maja ne bi pisal, da je *El País* poročalo o razlogih, ki so privdeli do odstopa ministra Scajole - prispevek na črno 900 tisoč evrov za nakup zasebnega stanovanja z razgledom na rimske Kolosej - glede česar je madridski dnevnik ugotavljal, da zadeva ni posebej presenetljiva, saj se okrog Berlusconija kopijoški škandali zaradi korupcije.

Tudi maja zagotovo ne bi pisal o preiskavi na račun Berlusconijevega brata Paola, ki je osumljen, da je nelegalo pridobil posnetek telefonskega pogovora med nekdanjim tajnikom Levij demokratov Fassinom in upraviteljem »rdeče« zavarovalnice Unipol glede prevzema banke BNL. Že takrat je britanski *The Independent* ugotavljal, da bi

z novim zakonom novica o osumljenoosti Paola Berlusconija zaradi pridobitve ukradene dobrine bila povsem neobjavljiva.

In to bi bile omejitve samo pri prispevku tiskovne rubričice malega dnevnika. Še sam si ne znam predstavljati, česa vsega ne bom več izvedel oz. bom izvedel z večletno zamudo, če bo zakon dokončno prodrl.

Samo naivneži verjamemo, da je novi zakon namenjen preprečevanju objavljanja sodnih prisluhov v medijih, da bi tako zavarovali zasebnost. Ko bi bilo tako, bi v zakonu prepovedali objavljanje v tisku in piku. V resnici pa je prepovedano tudi poročanje o preiskavah pred začetkom sodne razprave, omejena pa je tudi možnost, da preiskovalci prisluškajo osumljencem. Glede tega je ameriška nacionalna televizija CBS z napisom »Kdor se bori proti mafiji, se boji zakona o prisluhah« posredovala zaškrbljenost predstavnika zvezne pravodarnosti.

stvene. V poročilu CBS so omenjeni tudi preiskovalci na Siciliji, po oceni katerih bo brez nadziranja telefonov skoraj popolnoma onemogočeno odkrivanje mafijskih združb.

Agencija Reuters je povzela oceno nekaterih italijanskih preiskovalcev, ki menijo, da so doslej zasledili najbolj nevarne mafijске predstavnike prav s telefonskimi prisluhmi, tako da je Washingtonski Justice Department izrazil zaskrbljenost zaradi posledic novega zakona na preiskave, ki jih ameriški in italijanski preiskovalci vodijo skupaj na račun organiziranega kriminala.

Novica o novem zakonu ni negativno odjeknila samo v pomembnejših medijih, pač pa tudi v najbolj zakotnih predelih sveta. Omenil bi samo dnevnik *Peru21*, ker je zadevo označil kratko in jedrnato, pa tudi ker mi zelo lepo zveni španski izraz »ley mordaza« za zakonski nagobčnik novinarjem. Časopis iz Lime je namreč zapisal, da od novega zakona »benefician a los criminales y amordazar a la prensa«, to se pravi da bodo imeli korist zločinci, tisk pa bo imel nagobčnik. In s tem je povedano vse.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TRŽAŠKI ZAPOR - Obisk podtajnice Marie Elisabette Alberti Casellati in novinarjev

V zaporu dobro upravljanje z morečo prostorsko stisko

Veni celici tudi do dvanajst zapornikov - Več dejavnosti, od šolskih tečajev do pekarne in mizarske delavnice

Včeraj se je prvič v zadnjih 20 letih zgodilo, da je visok predstavnik pravosodnega ministrstva prestopal prag tržaškega zapora. »Obiskali pa so nas parlamentarci, deželni svetniki in predstavniki drugih ministrstev,« je povedal direktor zapora Enrico Sbriglia. Podtajnica Maria Elisabette Alberti Casellati si ogleduje italijanske in tudi tuje zapore, da bi z ministrom Angelinom Alfanom izdelala strategijo za izhod iz krize kronično prenatrpanih zaporov. Tržaški zapor je po njenem mnenju zelo dobro upravljan in stanje je tu manj kritično kot drugod (npr. v Gorici ali Pordenonu), vsekakor pa je tudi v Ulici Coroneo daleč preveč zapornikov in premalo osebja. Obisk podtajnice je novinarjem omogočil ogled dobrega dela zapora.

Tržaški zapor naj bi praviloma gostil 155 zapornikov, njihovo število pa v resnici niha med 230 in 240. V ženskem oddelku je zapornic okrog 30. Tuji državljeni predstavljajo 65% (v Italiji 40%, na severu države pa 70%) zapornikov, za stopanah je 35 različnih narodov (vključno s Slovenci). Tržačani predstavljajo 15% zapornikov. Paznikov je 105, del teh pa se ukvarja z opravili zunaj zapora. V zaporu velja približno razmerje treh zapornikov proti enemu pazniku.

Pravosodno ministrstvo načrtuje gradnjo novih zaporov. V Trstu je bil pred meseci govor o študiji podjetja Fincantieri, ki naj bi bilo pripravljeno zgraditi plavajoč zapor na morju. Podtajnica Alberti Casellati tega načrta še ni upoštevala, ker ga pravzaprav niti ne poznava. Glede problema samomorov v zaporih (v letu 2010 jih je bilo v Italiji doslej že 29) je podtajnica zatrnila, da »je italijansko povprečje najnižje v Evropi« ter da to ni povezano s prostorsko stisko. Sbriglia je dejal, da so se v Trstu v zadnjih 20 letih pripetili trije samomori, in sicer v letih od 1993 do 2002.

Celice se po velikosti razlikujejo. V nekaterih spijo po štiri osebe, v drugih od devet do dvanajst. Slednje celice predstavljajo najbolj neznosen in turoben del zapora, kjer je ozračje dušeče. Zaporniki se gnetejo v tesnih sobah, stranič in prh sploh ni dovolj, v vseh celicah pa je te dni izjemno vroče, ker ni ventilatorjev. »Direktor, kdaj bodo popravili straniče?« je izza rešetki vprašal Tunizijec. Direktor

več fotografij na www.primorski.eu

Levo utrinek iz zapora, desno direktor Enrico Sbriglia in podtajnica na pravosodnem ministrstvu Maria Elisabette Alberti Casellati

KROMA

Sbriglia mu je razložil, da nadomestne dele še iščejo, podtajnici pa je priznal, da je pomanjkanje sredstev občuteno. Včasih se zgodi, da stranične školjke in podobno opremo darujejo podjetja, tovrstnih daril pa po pravilih ne bi smeli sprejemati. Tudi denarne donacije so bile do pred kratkim zapletene, zdaj pa so pri Banki Italije za te namene odpri tekmo račun.

Zapornik iz Moldavije je pred časom zaprosil, naj ga Italija izžene v njevo domovino. »Čakati moramo na odgovor moldavijskega veleposlaništva,« ga je skušal pomiriti direktor.

Osebe, ki v priporočile čakajo na sojenje, so prvih 48 ur pod nadzorom, zatem pa jih namestijo v celice, skupaj z obsojenimi. Zapornike razvrščajo glede na starost, narodnost in kaznivo dejanje. V ženskem oddelku so celice bolj urejene, zapornic pa je po štiri, pet na sobo. Italijanka nam je zdolgočaseno prišepnila, da je tudi pri njih vroče. Moški in ženske se nikoli ne srečajo, kljub temu pa krožijo ljubezenska sporočila. Zaporniki so pri tem zelo domiselnii, pomagajo si npr. z volnenimi vrvicami in

papirnatimi žogicami. Kaplan nam je razložil, da je dvorišče odprt od 9. ure do 11.30 in od 15. do 17. ure.

V samicah je le peščica ljudi, pretežno iz zdravstvenih razlogov. Sami pa so tudi pedofili, ki jih ostali zaporniki ne marajo. Obtožene in obsojene spolnih zlorab nad otroki vsekakor kmalu preselijo v poseben oddelek v Pordenon.

Trinajst zapornikov dela v samem zaporu, v zaporu odprtga tipa pa je 17 ljudi. Slednji prenoccujejo za rešetkami, večji del dneva pa delajo v mestu, v dogovoru z Občino Trst in s podjetjem AcegasAps.

Ponos tržaškega zapora so pekarna ter mizarska, likovna in tapetniška delavnica. Tržaški zapornik, ki bo julija okupil svobodo, bi se rad zaposlil kot mizar. Njegovega kolega je podtajnica vprašala, zakaj je v zaporu. »Zgredil sem, trgoval sem z moko,« in tako namignil na kokain. Dober del zapornikov je bilo vpletjenih v posle z drogami. V pekarni nam je multietnična ekipa pekov ponudila zelo okusne kekse in topel zavitek z olivami. V knjižnici je starejši zapornik pospravljal

knjige v najrazličnejših jezikih. Anna Bonomo, ena od dveh oseb, ki organizira vse vzgojne in rehabilitacijske dejavnosti, je pojasnila, da zapornikom ponujajo tečaje italijančine, angleščine in računalništva ter izpite nižje srednje šole. Osebje je zelo okrnjeno. Letos je nižjo srednjo šolo dokončalo pet zapornikov, lajni pa se je zapornika (kot prva v Italiji) dokopala do diplome v tolmačenju. V zaporu delata dva psihologa z enoletno pogodbo, skupaj sta navzoča 30 ur tedensko. Ravnanje z zaporniki preverja in nadzruje poseben oddelek sodišča.

Tu so še zobozdravniška in ginekološka ambulanta, cerkev in manjši prostor za muslimanske vernike. Podtajnica Casellatijeva je direktorja spraševala, ali nadzoruje muslimanske vernike, »saj se za molitvijo pogosto skriva terorizem«. Sbriglia ji je odgovoril, da so muslimani med najbolj umirjenimi zaporniki, pravi zgled za vse ostale pa predstavljajo Turki. Predstavniki različnih narodov pa se v objektivno neprijetjem kontekstu med seboj dobro razumejo.

Aljoša Fonda

ULICA PORTA Javni tožilec preiskuje smrtno nesrečo

Lucia Rosini, 72-letna žrtev četrkove promete nesreče v Ul. Porta, je nekaj ur po nesreči v četrtek zvezdar izdihnila v katinarski bolnišnici. Vdova, ki je sama stanovala v Ul. Porta 9, se je ob 17.45 odpravila čez cesto, da bi odvrgla vrčo s smetmi, po dril pa jo je avtomobil peugeot 206, ki ga je upravil 61-letni Tržačan Silvano Buffa. Reševalci službe 118 so jo na kraju oživljeni, zdravnikom v bolnišnici pa je po nekajurnih poskusih ni uspelo obdržati pri življenju. Dogodek preiskuje državni tožilec Giorgio Milillo. Že od vsega začetka so mestni redarji močno sumili, da je bil avtomobilist pod očitnim vplivom alkohola. V tem primeru bi tvegal zaporno kazenski tehničnim pregledom pa bodo preverili, ali so bile zavore pokvarjene. Peugeot se je v četrtek s pospešeno hitrostjo spustil po Ulici Porta. Izsilil je prednost vozilom v Ul. Piccardi, trčil v vrsto parkiranih avtomobilov in povozil gospo Rosini.

OBČINA TRST - Uprava vztraja z ukrepom v škodo občanov

Že spet poletno zaprtje izpostav

Na Opčinah urad odprt, razen ob sredah, na Proseku pa bo do konca septembra deloval le ob sredah

Zaprtja občinskih izpostav v poletnem času

Občinska izpostava	Zaprt / Odprto
Vzhodni Kras Doberdobska ulica 20/3	Zaprt vsako sredo od 15. junija do 30. septembra
Zahodni Kras Prosek 159	Odprto samo ob sredah od 15. junija do 30. septembra
Sv. Sobota, Sv. Sergij Ul. Paisiello 5/4	Zaprt od 14. junija do 30. julija in od 23. avgusta do 17. septembra
Rojan, Greta, Barkovlje Rojanski trg 3/3	Zaprt od 28. junija do 28. avgusta
Novo mesto, Nova mitnica Ul. Giotto 2	Odprto
Sv. Jakob, Stara mitnica Ul. Caprin 18/1	Zaprt od 19. julija do 13. avgusta in od 6. septembra do 17. septembra
Sv. Vid, Staro mesto Ul. Locchi 23/B	Zaprt od 16. avgusta do 3. septembra

zadelo obe kraški izpostavi. Predvsem Zahodnokraško na Proseku. Izpostava na Opčinah bo namreč odprta vse obdobje od 15. junija do 30. septembra, razen ob sredah. Izpostava na Proseku pa bo odprta le ob sredah. Občinska uprava je v bistvu za tri meseca in pol »odvzela« osebje ene od kraških izpostav. Predsednik Zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel je občinski ukrep očenil kot sramoten, saj bo že spet prizadel ljudi širokega kraškega območja.

Od sedmih izpostav bo celo polete odprt le urad v Ul. Giotto. Kar dva meseca (od 28. junija do 28. avgusta) pa bo neprekinjeno zaprta izpostava v Rojanu. Ta bi bila najbližja prebivalstvu z Zahodnega Krasa. Njeno dolgo zaprtje bo torej prizadelo tudi Kraševcev.

Podobno dolgo (a v dveh presledkih) bo tudi zaprte urada pri Sv. Soboti (od srede junija do konca julija) in od srede avgusta do srede septembra, kar bo tudi povzročilo preglavice občanom iz tega mestnega predela.

M.K.

Morska povezava Trst - Seslan

Z jutrišnjim dnem bo spet začela delovati morska povezava med Trstom, Barkovljami, Griljanom in Seslanom. Do 12. septembra bo prevozno podjetje Trieste Transporti poskrbelo za 5 dnevnih odhodov s pomola Audace (ob 8. uri, 10.50 - samo do Griljana, 13.50, 16.40 - samo do Griljana in 18.30).

Tramvaj ne bo vozil

Prevozno podjetje Trieste Transporti sporoča, da v pondeljek, 14., in v torek, 15. junija, tramvaj ne bo vozil, zaradi nujnih vzdrževalnih posegov na tirih in nadzora nad delovanjem vlečnega sistema. Povezave bo garantiral avtobus 2/ (in včasih št.3 po Ul. Commerciale). V sredo, 16., in četrtek, 17. junija se bodo dela nadaljevala samo z zgornjim delu, tako da bo tramvaj vozil samo do Ferlagov - od tod pa bo poskrbljeno za avtobusno povezavo.

DJ ob glasbi ponujal tudi kokain

Agenti tržaške finančne straže so včeraj aretirali mladega Kolumbijca, ki v tržaških lokalih večkrat vrti glasbo. Dokaj sumljiv in neobičajen se je agentom namreč zdel vrvež ljudi, ki so mladega DJ-a redno obiskovali na domu. Preiskali so njegovo stanovanje, kjer so našli 64 gramov kokaina (skupna vrednost 5 tisoč evrov). Od tega je bilo 14 gramov skritih v DVD škatli in že razdeljenih po dozah, se pravi pripravljenih za prodajo. Ostalih 50 gramov je policijski pes izvral v računalniku. Preiskava se nadaljuje, saj želijo agenti priti na sled tistem, pri katerih je Kolumbijec kokain nabavljal.

Kazenska ovadba zaradi upiranja policiji

V četrtek pozno zvečer je policija prijavila sodstvu 35-letnika z začetnicama G. G. Na Senenem trgu se je moški, ki je bil očitno vinjen in vznemirjen, glasno prerekal s svojim bivšim dekletonom. Poslegli so policisti, G. G. pa se jim je upiral in jim na hotel izročiti svojega osebnega dokumenta. Poleg ovadbe si je zaradi vinjenosti prislužil globo.

ŠOLSTVO - Na slovenskih šolah na Tržaškem zaključek pouka

Učilnice od včeraj samevajo Nekatere čaka še državni izpit

Na nekaterih nižjih srednjih šolah prva pisna naloga že danes - 22. junija začetek mature na višjih šolah

Tudi učilnice šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem od včeraj samevajo. Včerajšnji dan je bil namreč zadnji dan pouka v letošnjem šolskem letu za večino učencev in dijakov (otroci v vrtcih bodo morali »potpreti« še par tednov), na šolah pa so stekle še zadnje zaključne prireditve v obliki kulturnih pobud oz. športnega dne. Na nekaterih šolah so tudi že izobesili učne uspehe, na drugih pa bodo to storili v prihodnjih dneh.

Nekatere pa pred počitnicami čaka še zadnji napor v obliku državnega zaključnega izpita oz. mature. Prvi bodo v klop v okviru pisnega dela izpita sedli dijaki tretjega letnika nižjih srednjih šol: za 48 malih maturantov NSŠ Srečka Kosovel z Opčin (28 kandidatov) in Proseka (20 kandidatov), 22 njihovih vrstnikov z NSŠ Iga Grudna iz Nabrežine in 16 kandidatov z NSŠ Simona Gregorčiča iz Doline bo prva naloga iz slovenščine na sporedu že danes, za njihove vrstnike z NSŠ Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu in NSŠ Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana in s Katinare pa se bo matura začela v pondeljek.

Matura čaka tudi dijake petega letnika višjih srednjih šol. Potem ko bodo 21. junija umestitve seje komisij, bo prva pisna naloga iz slovenščine na sporedu 22. junija.

Na Poklicnem zavodu Jozefa Stefana so mnogi dali duška svojemu veselju ob koncu pouka

KROMA

OPČINE - Konec pouka na NSŠ Srečka Kosovel

V četrtek zaključna prireditev, včeraj pa prijateljski športni dan

Kot na ostalih šolah, se je včeraj tudi na Nižji srednji šoli Srečka Kosovel z Opčin in Proseka končal pouk. Dijaki tako openskega kot proseškega sedeža so se dopoldne zbrali v šolski telovadnici, kjer je bil na sporedu športni dan s prijateljskimi tekmami, na koncu pa so dijaki, ki so se uveljavili na raznih natečajih in tekmovanjih, prejeli priznanja in knjižne nagrade, ki so jih na šoli nakupili s prispevkom Zadržne kraške banke.

Na predvečer zadnjega dneva pouka, se pravi v četrtek, pa je v openskem Prosvetnem domu v poznih popoldanskih urah potekala zaključna prireditev šole Kosovel, ki je minila v znamenu gledališke in pevske ustvarjalnosti. Dijaki so namreč uprizorili detektivski zgodb, v katerih igrala glavno vlogo detektiva Naočnik in Očalnik; gre za literarna lika pisatelja Leopolda Suhadolčana, ki je bil pred petdesetimi leti med pobudniki Bralne značke, letos pa poteka tridesetletnica njegove smrti. Zgobje je priredila in zrežirala Lučka Sušič, dolgoletna profesorica na NSŠ Kosovel in gledališka izvedenka, ki tudi po upokojitvi zelo rada še naprej sodeluje kot mentorica šolske gledališke delavnice. Številno občinstvo šolnikov, dijakov in njihovih staršev, ki je zasedlo veliko dvorano Prosvetnega doma, je bilo očitno zelo zadovoljno s prikazano predstavo, kot je z zadovoljstvom pozdravilo nastop šolskega zborja, ki je pod vodstvom Erika Kureta (ta je v zadnjem mesecu nadomeščal Edith Kocjan, s katero je zbor dotlej vadil) zaključil prireditev s sporedom pretežno slovenskih ljudskih pesmi in sklepno pesmijo Siva pot, pri kateri se je s ploskanjem kar med petjem pesmi pridružilo tudi občinstvo.

Včeraj pa so se ob zaključku športnega dne dijaki tretjega letnika seznanili tudi s tem, ali so bili pripuščeni z državnemu zaključnemu izpitu, ki se bo na NSŠ Kosovel začel danes zjutraj s prvo pisno nalogo iz slovenščine. K maturi je bilo pripuščenih 48 dijakov: trinajst oz. petnajst jih pri-

pada 3.A oz. 3.B razredu openskega sedeža, dvajset pa 3.A razredu proseškega sedeža.

Na sliki KROMA: četrtkovo predstavo Naočnik in Očalnik si je v Prosvetnem domu ogledalo res številno občinstvo.

DEVIN - Zaključna prireditev na OŠ Josipa Jurčiča

Šola naj ne bo le kraj »garanja«, ampak tudi in predvsem kraj prijateljstva

Nastop učencev 1. razreda

ki iz vrtca, ki so staršem in znancem predstavili obširen kulturni program, v katerem so se vrstile številne točke petja in plesa. Nastop so obogatili z recitacijami in dramatizacijo pravljice Pikanpolonice in pikice. Sledil je nastop osnovnošolcev, ki so se po recitacijah predvsem izkazali na glasbenem področju, in sicer v petju v zboru in igranju na flauto. Poslovili smo se od petošolcev, ki bodo v nasled-

njem šolskem letu prestopili prag srednje šole in prav tako so petošolci izročili simboličen ključ osnovne šole petletnim otrokom, ki bodo septembra že sedeli v šolskih klopih prvega razreda.

Vzgojiteljici in učitelji

Tudi v devinskih osnovnih šolah Josipa Jurčiča so se včeraj poslovili od šolskega leta z zaključno prireditvijo, k uspehu katere je vsak razred nekaj prispeval. Prvošolci so z ugankami preverjali znanje udeležencev. Učenci 2. razreda so nastopili z recitacijo o prstih. Tretji razred je prikazal tipičen šolski dan. Učenci četrtega razreda so pokazali, kako so se med šolskim letom učili igranja flavete.

Posebno so se izkazali petošolci, ki so se včeraj dokončno poslovili od devinske šole. Naprej so se predstavili z igrico o tem, kako se je treba obnašati v odnosu do narave. Potem pa so celotno občinstvo - z učitelji vred - presenetili z igrico, ki so jo pripravili s pomočjo nekaterih staršev. V njej so hudomušno prikazali, kako šola ne sme biti le kraj »garanja«, ampak tudi in predvsem kraj prijateljstva. Ob koncu so vsem učiteljem in drugemu šolskemu osebju podarili cvet v znak hvaležnosti.

Posebne zahvale je bila na prireditvi deležna slugi Lidija, ki odhaja v pokoj. V imenu šole jo je pozdravil učitelj Mario Adamič. Sicer pa je vse udeležence kratko nagovoril tudi župan Giorgio Ret in omenil, da v občini razveseljivo narašča slovenska šolska populacija, tako da postajajo šolske zgradbe pretesne. Ob koncu prireditve, na katero so prišli tudi otroci devinskega in mavhinjskega vrtca, je šolski zborček pod vodstvom učiteljice Vilme Štoka zapel nekaj veselih, vključno domačo himno Pridi v Devin!

»Vesoljski« kongres

Trst bo od jutri do petka (13.-18. junija) gostil pomemben mednarodni kongres predstavnikov evropske, ameriške, ruske in italijanske vesoljske agencije. Na pomorski postaji bo kongres nosil naslov »Life in Space for Life on Earth« (Življenje v vesolju za življenje na Zemlji). Organizator je Evropska vesoljska agencija (ESA) v sodelovanju z italijansko vesoljsko agencijo in Univerzo v Trstu. Govor bo o eksperimentalni medicini in biologiji v povezavi s človekovimi izkušnjami v vesolju. Na vrsti bodo seminarji in plenarna zasedanja, v torek dopoldne pa bodo predstavniki največjih vesoljskih agencij opisali znanstvenikom svoje načrte na področju biomedicinskega vesoljskega raziskovanja.

Spletni poziv: jutri čiščenje Krasa

Pobudniki skupine Čist Kras v spletni skupnosti Facebook vabijo vsakogar, ki si želi preživeti prijetno (in koristno) nedeljo v stiku z naravo, da se pridruži prostovoljem, ki bodo jutri čistili okolico Bazovice. To bo prva podobna pobuda, sledile bodo še druge. Prostovoljci se bodo zbrali ob 11. uri pri bazovski fojni. »S seboj prinesite črne vreče za smeti in rokavice, veliko dobre volje in nasmeha,« piše v spletнем vabilu.

PROSEK-KONTOVEL - Ob 20. uri v prenovljenem kulturnem središču

Drevi slavje ob odprtju obnovljenega Kulturnega doma

Nastopili bodo domači godba, zpora in člani dramske skupine - Jutri otroški praznik

Na Proseku bo danes in jutri nadvse praznično, saj bo domači Kulturni dom po dolgih sedmih letih spet odprt svoja vrata. Mladi odbor Zadruge Kulturni dom je namreč poskrbel za lično preureditev in posodobitev dvorane, od prebarvanja do ometanja, ureditve električne napeljave in izolacije, posodobitve ogrevanja, zamenjave ploščic, vrat, oken in odrske opreme.

Domačini, prijatelji in radovednenci nasploh bodo lahko prag novega Kulturnega doma prestopili **drevi ob 20. uri**. Ob prazničnih melodijah godbenikov domače godbe na pihala Prosek jih bodo pred vhodom pričakali mladi fantje in dekleta v narodnih nošah. Po blagoslovu domačega župnika Jožeta Šperha in po slovesnem rezu traku pa se bo praznik začel. Godba bo poskrbela za uvodno dobrodošlico, besedo pa bo nato prevzel predsednik Zadruge Žarko Bukavec. Pozdravom politikov in gostov

bo nato sledil krajsi kulturni program, ki ga bo oblikovalo branje teksta izpod peresa Ksenije Majovski o kulturnih domovih na Proseku in Kontovelu. Na platnu se bodo medtem zvrstile stare fotografije vasi Prosek in Kontovel, na oder pa bodo stopili tudi domači pevci, in sicer ženski pevski zbor Prosek-Kontovel in pa moški pevski zbor Vasilij Mirk ter nekateri člani dramskega društva Jaka Štoka.

Jutrišnji popoldan pa bo od 17. ure dalje in celoti posvečen tako imenovanemu »otroškemu odprtju«, se pravi slavju za otroke ob odprtju Kulturnega doma, ki ga bodo oblikovali otroci sami. Na prenovljenem odru bodo nastopili učenci osnovne šole Avgusta Černigoja in malčki otroškega vrtca Marjana Štoke s Prosek, za igreve melodije pa bodo poskrbeli mladinski orkester Godbe na pihala Prosek in skupina gojenje Glasbene matice.

Zgoraj pogled v staro dvorano, levo po obnovi; desno pa obnovljena zunanjost doma

KROMA

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Sejem knjige **Od Nila do Donave sinoči z Johnom Earлом**

Drevi zaključni večer z ljubeznijo, hrano in ... presenečenjem

Gost včerajnjega Literarnega aperitiva je bil **angleški časnikar in nekdanji oficir SOE John Earle**, ki je letos pri založbi Mladika v angleščini izdal knjigo spominskih zapisov *From Nile to Danube* (Od Nila do Donave).

Gre za spomine na obdobje, ki ga je Earl preživel kot vojak v severni Afriki in južni Jugoslaviji. Najprej se je namreč v okviru 8. armade boril v Libiji in Egiptu, kjer je bil v bitki pri El Alameinu tudi ranjen, pozneje pa ga je Uprava za posebne operacije SOE iz Kaira poslala z angleško misijo k partizanom v Srbijo (posebno pozornost naj bi namenil plovbi po Donavi), Črno goro in Bosno. Earle je v knjigo vključil tudi nekaj družinskih utrinkov

in pa podatkov o obdobju, ki ga je takoj po koncu vojne prebil v Devinu kot obveščevalni oficir v štabu britanskega XIII. korpusa.

Drevi pa bo na sporednu še zaključni večer knjižnega sejma. Za namami je deset dni srečanje z avtorji in predstavitev najnovejših naslovov zamejskih založb. V tržaški knjigarni bo spet protagonistka **ljubezen**, tista sicer, ki gre skozi želodec. Na ogled bo kratki film *Cikorja an kafe* Dušana Kastelica in Iztoka Mlakarja. Založbi Mladika in Založništvo tržaškega tiska ter TK zagotavljajo večer okusne poezije, slavnih odlomkov iz proze, aperitiv in kulinarično presenečenje. Tudi tokrat ob 18. uri seveda ...

Drevi v Škednju klepet z Markom Ozbičem

Mladi, ki odkrijejo v sebi nadpovprečni talent ali imajo vsekakor višje ambicije, pogosto načrtujejo in sanjajo o bleščeci karieri v širšem, mednarodnem okolju. Z vztrajnim delom, pogumom in kančkom sreče se nekaterim sanje uresničijo. Kaj pomeni utirati si pot v svet, graditi kariero, živeti in ustvarjati daleč od doma in predvsem sredi velike konkurence? Na ta vprašanja bo skušalo odgovoriti srečanje, ki ga Dom Jakoba Ukmarpa prireja drevi ob 20.30 na svojem sedežu v Škednju. Gost klepetata z naslovom *Z glasbo v svet bo zborovodja in dirigent Marko Ozbič, Tržačan*, ki je še zelo mlad zapustil te kraje in z lastnimi močmi ter talentom dosegel ugledne rezultate na glasbenem področju. Po diplomi iz klavirja na tržaškem konservatoriju je Ozbič nadaljeval s študijem dirigiranja in kompozicije na Univerzi za glasbeno umetnost na Dunaju. Leta 1992 je postal Regens chorii v cerkvi sv. Roka na Dunaju, dve leti pozneje pa Kapellmeister pri deškem zboru Wiener Sängerknaben. Nato je kot namestnik zborovskega direktorja prestopal prag dunajske državne opere. Ob tem je razvil pedagoško dejavnost z vodenjem seminarjev in kot redni profesor na Univerzi za glasbo v Gradcu. Ustanovil je in vodil veliko vokalnih in vokalno-instrumentalnih skupin. Od leta 2005 do lani pa je bil zaposlen kot vodja opernega zboru v gledališču San Carlo v Neaplju. Drevišnji pogovor bo vodila muzikologinja Rossana Paliaga.

Še do nedelje bo v Trnovci odprta razstava ilustracije za otroke, na kateri razstavljajo 140 svojih originalnih del ilustratorke Ana Košir, Vesna Benedetič, Nicoletta Costa in

Febe Sillani. Doslej si je ogledalo razstavo že skoraj 2.800 obiskovalcev, med temi je bilo nad 1000 učencev osnovnih šol s slovenskim in italijanskim učnim jezikom z obeh strani meje.

Uporaba telovadnic: rok za prošnje

Služba za šport Občine Trst sporoča, da bo 30. junija ter 2. in 16. julija zapadel rok za predložitev prošenj za uporabo šolskih telovadnic ter občinskih športnih objektov in struktur za sezono 2010/2011.

30. junija zapade rok za predložitev prošenj za uporabo občinskih šolskih telovadnic, dalje telovadnic in pokrite lahkoatletske tekaške proge na štadionu Rocco ter telovadnice Cobolli v Ul. della Valle. Prošnje je treba napisati na uradnem papirju zainteresiranih društev, podpisati pa jih mora predsednik oz. zakoniti predstavnik društva, izročiti pa jih je treba društvu Polisportiva Tergestina v Ul. Macelli 5 v Trstu, kjer so na voljo tudi faksimili obrazcev, od ponedeljka do petka med 16.30 in 19. uro.

2. julija zapade rok za predložitev prošenj za uporabo sledečih športnih objektov: nogometnih igrišč Vintintini na Drevoredu Sanzio 40, športnega društva San Giovanni v Ul. San Cilino 87, kluba San Luigi v Ul. Felluga 58, nogometnega kluba San Luigi Calcio istotam, Ferrini na Trgu Puglie 1, kluba Ponziana v Ul. Lorenzetti 60, kluba San Sergio v Ul. Petracco 8, kluba Trieste Calcio istotam, v Ul. Locchi, kluba Sant'Andrea-San Vito na Drevoredu Gessi 8/10 in društva Polisportiva Opicina v Ul. Alpini 129/1 na Opčinah. Dalje gre za koriščenje kotalkarskega igrišča Foschiatti v Ul. Boegan in društva Edera istotam ter šolske telovadnice Biagio Marin v Ul. Marco Praga, telovadnice kluba Servolana v Ul. Banelli 7, kluba Pallacanestro Trieste 2004 v Ul. Locchi 25, malih telovadnic v stari športni palaci na Čarboli (za dviganje uteži, borilne veščine in boks) in telovadnice kluba Nuova Pesistica Triestina v Ul. Visinada 3. Prošnje je treba predložiti na sedežih društev, ki upravljajo omenjene telovadnice.

16. julija pa zapade rok za predložitev prošenj za uporabo manjših telovadnic športnih palac PalaTrieste v Ul. Flavia in PalaCalza v Ul. Visinada na Čarboli. Prošnje je treba izročiti uredu službe za šport Občine Trst v Ul. Rossini 4 v četrtem nadstropju v sobi št. 4 od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30, ob ponedeljkih in sredah tudi popoldne med 14. in 16. uro.

Stavka prevozov: vojna številka

Med baznimi sindikati prevoznikov in prevozniimi podjetji je včeraj prislo do običajne vojne številke glede udeležbe stavke, ki so jo oklicali štiri največji bazni sindikati RdB, SLAI Cobas, SDL in COBAS lavoro privato. Medtem ko pri prevoznih podjetjih trdijo, da je bila udeležba majhna (20-odstotna v Trstu, 7-odstotna v Gorici in Pordenonu ter 5-odstotna v Vidmu), so pri baznih sindikatih povsem nasprotne mnenja, saj je bila po njihovih podatkih udeležba v Trstu 46-odstotna, v Gorici 39-odstotna, v Vidmu 22-odstotna, v Pordenonu pa 11-odstotna. Kot je v sporočilu za javnost zapisal Willy Puglia iz deželnega sindikata RDB, gre za podatke, ki potrjujejo odločno voljo delavcev, ki ne morejo nikakor utreti ponovnega poslabšanja že itak slabih gospodarskih in normativnih razmer. Nesprejemljivo je namreč, da si prevozna podjetja misijo, da lahko opuščajo spoštovanje zakonskih, pogodbnih in varnostnih določil ter dočil za varovanje zdravja zaposlenih z izgovorom, da zahteve podjetja morajo prevladati nad zahtevami delavcev, meni Puglia.

Rdeči praznik krizi v brk

Stranka italijanskih in slovenskih komunistov prireja danes in jutri v Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija Rdeči praznik - krizi v brk. V Ul. Pece bo zadišalo po hrani na žaru, poskrbljeno pa bo tudi za ples s Francem Bussanijem oz. Attilio's Band. Posegle bo pokrajinska tajnica stranke Giuliana Zagabria.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL
ODPRTJE PRENOVLJENIH PROSTOROV
KULTURNEGA DOMA

danes, 12. junija, ob 20.00 **SLAVNOSTNO ODPRTJE**

sodelujejo

Godbeno društvo Prosek, MPZ Vasilij Mirk,
 ŽPZ Prosek Kontovel, SDD Jaka Štoka

jutri, 13. junija, ob 17.00 **VESELI OTROŠKI POPOLDAN**

sodelujejo

OV Marjana Štoke, OS Avgusta Černigoja,
 Mladinski orkester Godbenega društva Prosek,
 Gajenci Glasbene matic

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 12. junija 2010

JANEZ

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.54
 - Dolžina dneva 15.39 - Luna vzide ob
 4.51 in zatone ob 21.16

Jutri, NEDELJA, 13. junija 2010

ANTON

VREME VČERAJ: temperatura zraka
 26,5 stopinje C, zračni tlak 1014,6 mb
 ustaljen, veter 14 km na uro severo-
 zahodnik, vlag 58-odstotna, nebo rah-
 lo pooblačeno, morje skoraj mirno,
 temperatura morja 24 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 7., do sobote,

12. junija 2010

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do

13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Borzn trg 12 (040 367967), Ul. Mas-
 cagni 2 (040 820002).

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale
 naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1
 (univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul.
 D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž.
 c. 202 (km 27)

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
 TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km
 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramar-
 sksi drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Ser-
 gija - Ul. Forti 2, Miramarški drev. 49,
 Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul.

Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,
 Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro -

Državna cesta 202 km 3+0,67, Opči-
 ne - križišče, Kraška pokrajinska cesta
 km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetici

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA
 km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001)
 - samo s predhodnim telefonskim po-
 zivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
 tudi od 19.30 do 20.30

Borzn t. 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33.
 Općine - Nanoški trg 3/2 (040 211001)
 - samo s predhodnim telefonskim po-
 zivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Ul. Rossetti 33 (040 633080).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
 stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
 praznična od 14. do 20. ure in prazni-
 čna od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
 tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega
 podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
 Informacije KZE, bolnišnic in otroške
 bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170,
 od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure,
 ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi infor-
 macije o zdravstvenih storitvah, o zdrav-
 ſenih tržaških bolnišnicah in o otroški
 bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.30, 22.00 »Sex
 and the city 2«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Il tempo che ci
 rimane«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »The
 hole 3D«; 16.10, 18.05, 20.00, 22.00
 »L'acchiappadenti«; 16.15, 18.10, 20.05,
 22.00 »Saw VI«; 16.00, 18.05, 20.10 »Ta-
 ta Matilda e il grande botto«; 20.15 »U2
 3D«; 16.00, 18.45, 21.30 »Sex and the ci-
 ty 2«; 22.15 »The Road«; 16.30, 20.00,
 22.10 »Prince of Persia - La sabbia del
 tempo«; 16.05 »The Final Destination
 3D«; 17.40, 22.00 »Robin Hood«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »La nostra vita«;
 18.40, 22.10 »The last station«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8)

16.20, 18.20, 20.20, 22.15 »Bright star«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15,

20.15, 22.15 »La papessa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,
 20.10, 22.00 »Humpday, un mercoledì da
 sballo«.

KOPER-KOLOSEJ - 21.45, 23.45 »Triaža«;
 19.10, 21.40, 0.10 »Iron man 2«; 16.00,
 19.00, 22.00 »Seks v mestu«; 15.00, 17.00
 »Shrek za vedno 3D«; 17.30 »Perzijski
 princ: Sipine časa«; 15.30, 19.45 »Shrek
 za vedno (podnapisi)«.

KOPER-PLANET TUŠ - 20.30, 23.25 »Ro-
 bin Hood«; 21.20, 23.40 »Rezervni načrt«;
 11.10, 11.40, 13.30, 14.00, 15.50, 16.20,
 18.10, 18.40, 21.00, 22.20 »Shrek za vedno
 - 3D«; 13.35, 20.50, 23.30 »Perzijski
 princ: Sipine časa«; 13.00, 16.40, 19.00
 »Shrek za vedno - sinhro«; 11.15, 18.30

ČESTITKE - 20.30, 23.25 »Robin Hood«;
 21.20, 23.40 »Rezervni načrt«; 11.10,
 11.40, 13.30, 14.00, 15.50, 16.20,
 18.10, 18.40, 21.00, 22.20 »Shrek za vedno
 - 3D«; 13.35, 20.50, 23.30 »Perzijski
 princ: Sipine časa«; 13.00, 16.40, 19.00
 »Shrek za vedno - sinhro«; 11.15, 18.30

vabi na

ZAKLJUČNO PRIREDITEV

DANES, 12. junija, ob 20.30

OBČINSKA TELOVADNICA
 V REPNU!

Na sporedu:
 navijaške in plesne točke
 ter musicali
 "Mala morska deklica".

»Shrek za vedno - podnasl.«; 11.05, 12.00,
 14.10, 15.05, 17.05, 18.05, 20.10, 21.05,
 23.10, 23.59 »Sex v mestu 2«; 16.10
 »Krvava grofica«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Prince of Persia - Le sabbie
 del tempo«; Dvorana 2: 16.30, 18.20,
 20.15, 22.15 »The hole 3D«; Dvorana 3:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Saw VI«; Dvo-
 rana 4: 16.30, 18.20 »Tata Matilda e il
 grande botto«; 20.15, 22.15 »The road«.

SUPER - 16.30, 19.00, 21.30 »Robin Hood«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.30,
 21.10 »Sex and the city 2«; Dvorana 2:

18.10, 20.15, 22.15 »The hole 3D«; Dvo-
 rana 3: 17.30, 19.50, 22.10 »Il segreto dei
 suoi occhi«; Dvorana 4: 17.30, 20.00,
 22.10 »La papessa«; Dvorana 5: 17.50,
 20.00, 22.00 »The road«.

Društvo Slovensko Gledališče STUDIO ART

MMMMMMMMMMMMMIKS

zaključna produkcija gojencev
 gledališke šole

jutri, 13. 6. 2010 ob 20.30
 v Kulturnem domu v Trstu

Posebno vabilo za mlade:
 ob 16.00 posebna
 brezplačna delavnica
 za mlaide ljubitelje gledališča!
 Pridružite se nam!

SK DEVIN prireja trodnevni izlet v Bovec
 od 25. do 27. junija. Na programu so po-
 hodi v bližnjo okolico, rafting po Soči,
 vzpon do koče pri Krnskem jezeru. In-
 formacije in vpisovanja na info@skdevin.it
 ali na 340-2232538 do srede, 23. junija.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRI-

LA IN METODA

iz Katinare obvešča, da
 je še nekaj prostih mest in sicer: za ta-
 bor, »Kranova kobilca oz. »Mizica, po-
 grni se!« od 4. do 9. julija, »Morska zvez-
 da« od 11. do 16. julija, »Čarobni napoj«
 od 18. do 23. julija, »Z vetrom« od 25.
 do 30. julija. Prijave sprejemamo do 26.
 junija. Za tabor angleškega jezika »Jezi-
 kajte« in šahovsko, fotografiko in raču-
 nalniško delavnico MISK@ pa spreje-
 mo vipse do 17. avgusta. Za vsa do-
 datna pojasmila in prijave sem Vam na
 razpolago na tel. št. 040-567751 ali 320-
 2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zsciril-
 metod@gmail.com

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE

obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v
 bivše permanente lestvice in bodo do 30.
 junija dosegli predvideno habilitacijo za
 poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z
 leta 2011, do 22. aprila, do 30. junija vložijo proš-
 njo za polnopravno vključevanje v zgornj
 omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so
 že polnopravno vključeni v omenjene le-
 stvice in ki so dosegli naslov za pouče-
 vanje učencev/dijakov s posebnimi pot-
 rebami, morajo predstaviti prošnjo za
 vključevanje v odgovarjajoče sezname.
 Prošnjo, katere obrazci so na razpolago
 na tajništvih posameznih šol, morajo na-
 sloviti na Urad za slovenske šole v Ul. S.
 Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpo-
 lago za morebitna pojasmila.

Čestitke

Danes se poročita NIKO in SARA.

KD F. Venturini
11., 12., 13., 14. junija

Šagra na Krmenci

Danes, 12. junija

ples z ansamblom MODRI VAL

Jutri, 13. junija

ob 18.00 KULTURNI PROGRAM s folklorno skupino ruske skupnosti v Trstu RODNIK, sledi ples z ansamblom MI

Ponedeljek, 14. junija

ples z ansamblom ALTER EGO

Toplo vabljeni!

Delovali bodo dobro založeni kioski

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj vabi do konca šolskega leta na brezplačne lekcije violine. Pridi, igrali bomo v orkestru! Instrument nudi šola. Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

FOTOVIDEO TS80 organizira tečaj digitalne fotografije. Delavnico vodi Mirna Viola, namenjena je začetnikom. Info na www.trst80.com ali FB Fotovideo Krožek Trst Osemdeset. Za info in vpis: 347-7937748 (Mirna) ali 329-4128363 (Marko mk, civa@inwind.it).

ČEZMEJNI DEKLJSKI ZBOR »Krasje« bo imel danes, 12. junija, v osnovni šoli v Dutovljah intenzivne vaje odprte publiko od 14.30 dalje. Sledil bo krajši koncert ob 19. uri. Vljudno vabljeni!

AŠD PRIMOREC organizira danes, 12., 13., 19. in 20. junija, praznik športa na nogometnem igrišču v Trebičah. Dobro založeni kioski in glasba v živo. Med tednom se bo vršil nogometni turnir 7 proti 7.

MFU - Magna Fraternitas Universalis prireja konferenco z naslovom »Trst v univerzalnosti misli - Joyce, Rilke, Dorfles, Raynald le de Ferrière, Ferriz Olivares in njihovi vizionarni doprinosi«, danes, 12. junija, ob 17.30 v knjižarni Giunti al Punto, Ul. Imbriani 7. Info: 040-636067.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA v predaji Še Melanie Klein in Slovenske prosvete bo potekal od 5. julija do 27. avgusta v prostorih otroškega vrtca A. Čok na Opčinah. Središče je namenjeno otrokom od 3. do 10. leta starosti. Obveščamo, da za termin od 12. do 30. julija smo že dosegli maksimalno število vpisanih otrok. Vpisovanje za preostale tedne je možno po spletu do danes, 12. junija, in v uradu, Ul. Cicerone 8, vsako soboto med 10. in 12. uro do 19. junija. Vse podrobne informacije so na razpolago na spletni strani www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo dnevni tabor danes, 12. in 13. junija v Dolini. Zbirališče danes ob 8.30 na dolinski Gorici, sledil bo sestanek s starši za dvoletensko taborjenje. Zaključek bo v nedeljo, 13. junija, ob 16.00 prav tako na dolinski Gorici. Prvi dan: kosilo iz nahrbnika. Prijavnice in informacije na www.tabornikirmv.it ali pri vodnikih.

JUSTREBČE vabi člane, da se v nedeljo, 13. junija, ob 8.30 udeležijo rabute za čiščenje območja P. r. Kale.

PILATES - SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljunci obvešča, da bo v juniju vadba pilatesa potekala ob ponedeljkih in petkih, z nespremenjenim urnikom, v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini. Tečaj za začetnike, ki je potekal ob ponedeljkih v društveni dvorani v Boljuncu odpade, ker bodo odslej tečaji združeni.

SKDIGO GRUĐEN vabi na »Nordijska nedeljska jutra« v nedeljo, 13. junija, od 8.30 do 10.30. Vabljeni začetniki in že izkušeni pohodniki, seveda v športni opremi. Možna je izposoja palic. Nordijska hoja je primerena za vse starosti. Zbirališče ob 8.20 v Križu pri spomeniku padlim. Za info in vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

Zaradi pomanjkanja prostora bomo objavili obvestila in napovedi prireditve, ki se nanašajo na dogodek po 15. juniju, v prihodnjih številkah Primorskega dnevnika.
Bralce prosimo za razumevanje.

SKD VESNA v sodelovanju z

vabi na

KRIŠKI teden 2010

OTVORITEV KRIŠKEGA TEDNA 2010

Fotografska razstava *Iz morja v gore*: Marjetica Možina in Mirna Viola

Učenci Glasbene šole Sežana: Kvartet klarinetov iz razreda uč. Branka Trifkoviča in Trio flavt iz razreda uč. Tamare Tretjak

Pokušnja vin kriških vinogradnikov

• Danes, 12. junija - Ribiška hiša ob 20.30

ZKB

1908 credito cooperativo del carso

KB

1909

zadržna kraška banka

ADRIAKER

ZVEZO SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV RAJONSKIM SVETOM ZA ZAHODNI KRAS ZDRAŽENJEM ZA KRIŽ

AŠD Primorec

organizira

12., 13., 19. in 20. junija

PRAZNIK ŠPORTA

na NOGOMETNEM IGRIŠČU

v TREBČAH

Dobro založeni kioski

in glasba v živo

Med tednom se bo vršil
nogometni turnir 7 proti 7

Vabljeni!

DRUŠTVO

»VAŠKA SKUPNOST

PRAPROT«

organizira

19. in 20. ter 22. junija 2010

Poslovni oglasi

FIRMA POHISHTVA IŠČE dinamične prodajalce od 30 do 50 let za delo na terenu v Sloveniji.

Razpoložljivost tudi sobote in nedelje in lastno vozilo, aktivno znanje italijanskega jezika. Nudimo 1.500€ mesečno plus provizije. Za razgovor telefon

00386-5-6641072 od 13. do 19. ure.

Turistične kmetije

BITA - LJUDSKI DOM KRIŽ - od danes obratuje nov poletni kiosk, v dvorani na velikem platnu TEKME SVETOVNega PRVENSTVA.

Vabljeni!

Mali oglasi

ISČEM DELO - z lastno kosišnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

DEKLE ISČEM ZAPOSЛИTEV kot varuška. Tel. 340-2762765.

ISČEM zemljišče za obdelavo, po možnosti z vodovodno napeljavo na Krasu. Poklicati v večernih urah na tel. št.: 040-225968.

ISČEM DELO za nego in oskrbo starejših ljudi full-time. Pokličite na tel. št. 335-6445419 ali 00386-31-327077.

ISČEM ZAZIDLJIV TEREN na Opčinah, Barkovljah ali Kontovelu. Tel. št. 347-7334742.

NUJNO ISČEM stanovanje v najem primerno za eno osebo na Krasu ali v bližini za ugodno ceno. Tel. 340-7632000.

ODDAM dve mucki, samčka in samičko. Tel. 040-200912.

PODARIM dve ljubki črni mucki - najraje, da ostaneta skupaj. Tel. št.: 349-1081249.

POŠTENA GOSPA ISČEM DELO enkrat na teden kot čistilka, pomaga tudi pri likanju. Tel. 327-9969360.

PRODAM železna vrata (280x80) in dve gumi za avto znamke haka-sipe (205/50 R16-87H rotation. Tel. 040-814212.

PRODAM železne stopnice, višina 270 cm, sirina 60 cm. Tel. 340-5796846.

Prispevki

Ob 1. obletnici smrti dragega očeta Jakoba Grudna daruje sin Rado 50,00 evrov za OD Bor.

Namesto cvetja na grob Ljudmila Škarbar darujeta Zora in Marija 30,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Edvina Bernetiča daruje družina Raseni (Gročana 22) 15,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na draga mamo in nono Jolko daruje družina Raseni (Gročana 22) 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na draga tetu Angelino daruje nečakinja Sonja 80,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na sestro Milo darujeta brat Stanislav in sestra Marija z družinami 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Repnu.

V spomin na draga Milo daruje Milena Stanič 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Repnu.

V spomin na draga Milo, mama našega prijatelja Valterja, darujejo Nadja, Tatjana in Silva 60,00 evrov za sekcijski VZPI-ANPI Repentabor.

Namesto cvetja na grob drage Mile daruje Stano Gustin 20,00 evrov za sekcijski VZPI-ANPI Repentabor.

Martina Kosmina daruje 20,00 evrov za Knjižnico P. Tomazič in tovariši.

Osmice

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl osmicico. Toči belo in črno vino, ter nudi domač prigrizek. Tel. št.: 0481-419956.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je odprtta osmica.

OSMICA »PRI NADLIŠKOVIH« je odprta na Katinari. Margaret in Boris Mihalič z družino se bomo veselili vsakega obiskisa. Tel. 335-6067594.

OSMICA je odprta pri Davidu in Samatorci št. 5, tel. št. 040-229270. Vabljeni!

OSMICO je odprla družina Briščak, Praprot 19.

PRI ŽUPANOVIH je odprta osmica, Medja vas št. 1. Tel. št.: 040-208166.

TERČONOVÍ v Mavhinjah 42 smo odprli osmico. Točimo belo in črno vino ter nudimo domač prigrizek. Vljudno vabljeni. Tel. 040 - 299450.

V LONJERIU je odprla osmico družina Coretti. Toplo vabljeni. Tel. št.: 333-6143725.

V REPNU »NA OREŠJU« ima družina Škarbar odprto osmico.

V SALEŽU napolju sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni! Tel. št.: 040-2296099.

V ZGONIKU je odprl osmico Gigi Furlan. Tel. št.: 040-229293.

TOMIZZEV DUH

Istra is the best

MILAN RAKOVAC

Istra is the best! To smo znali. Ma sad to znamo i u Ljubljani, finalmente! Zagreb smo, istarski Hrvati i Talijani i svi ostali, naputili ča je to Istra jur na početku Mlade Hrvatske Nacionalne Revolucije, 1990. Ljubljano je Istra, Slovenci, Talijani i svi drugi, pak navadila na zgodovinsko kolektivno inteligenco 2010.

Alora, fata la xe! Savevo mi. Ma, največ je bila »ZA« na referendumu Istra, obalna mista slovenska, pak kako sad to? Gre za kufin na muoru, i obala bi moralna biti kontra? Ter ča, ter uona dobiva eli gubi?! Se kapi! ZATO je Istra rekla »DA« za sporazum, ča zna da bi zgubila čuda tega, ne go ča će dobiti; i to je veče ud svih kufin, to je največ regionalni i nacionalni interes Slovenije (i Hrvatske).

Cakulan dvi beside z jenin slovenskin ambasadorom, ča je doša doma samo za referendum, čovik u uvih naših krajih, seveda, i mi reče; spet je Istra pokazala svojo modrost in moč!

Stanje duha Istre najbolje iskazuje skupina ljudi sa obale, iz čijega saopćenja na internetu uzimam širi izvod: »Večina državljanek in državljanov Slovenije je včeraj podpirala sporazum o arbitraži. V Slovenski Istri smo lahko še posebej zadovoljni in ponosni, saj je bila opredelitev za podporo praktično plebiscitarna. V volilnem okraju Izola je podpora najvišja v Sloveniji, saj znaša 70,34%, v volilnih okraji Koper znaša 70,09% odnosno 62,07%, v Piranu pa 66,97%.

S tako nedvoumno podporo arbitraži oziroma rešitvi mejnega spora s Hrvaško volivke in volivci treh obalnih občin nismo le odgovorili (na visoki etični in civilizacijski ravni) neokusnim in potratnim pozivom županov Kopra in Pirana k nasprotovanju sporazumu. Ostali Sloveniji smo sporočili, da na stvarno in pravčno rešitev mejnega spora čakamo že 19 let in da prebivalci regije, kjer se kopijoči največji in najbolj zapleteni problemi (meja na morju in ob Dragonji) ne podpiramo načrtovanega ustvarjanja napetosti, konfliktov in incidentov, ki služijo predvsem notranjopolitičnim interesom nekaterih strank in posameznikov. Očitno je želel župan Kopra te spore poglabljati, verjetno načinom, da bi v gosti nacionalistični megli, ki bi iz zavrnitev sporazuma zagotovo nastala, in pod okriljem Janeza Janše, javnost pozabila na njegovo, Janšovo in Bavčarjevo odgovornost za hude razmere, ki danes tičijo tri stebre slovensko-istrskega in primorskega gospodarstva ... Sloveniji sporočamo tudi, da smo, ljudje iz obmejne regije Slovenske Istre, zagovorniki miru, sodelovanja, evropskega sožitja, dobosresedskih odnosov in pravičnega ter vzajemno koristnega reševanja sporov, ki so nastali po razpadu Jugoslavije in nastanku novih držav. Zato pomen izida referenduma na naši regiji presega njene geografske okvire in je za celo Slovenijo zgled zrelosti in treznosti tiste obmejne pokrajine in imenu katere se tako ali drugače opredeliže celotna država. Zdaj ta država končno ve, kaj in kako mislimo. (poudarja M.R.) Franco Juri, Barbara Verdnik, Breda Medved, Lina Vidic.«

Moran van reči ča mi je na srcu, lipi muoju vi tamo, ma vero je najvažnije potle uvega refer-

renduma da smo Hrvati i Slovenci na bot finili se natizati kako brek i mačka, finili se trupati kako una dva jarca na deblu, finili zugati zuog Velikih Držav in Božjega Nacionalnega Interresa, na ča je največ uprala prst parmetna dr. Mojca Drčar-Murko.

Pak ča s tin? Pak najzad dretto, da smo Hrvati i Slovenci veženi jeni s drugima propio i več ud svega juščo tih bejatin i sakrosantrin Nacionalm Intereson. Mali smo narodi, malo nas je, a svud okolo nas naši veliki susedi, s kojima smo imali puosla miljar i pet stotin lit, od kad je naše stare Slavene spominja papa Grgur 596. lita.

I uvo mi gre po glavi; a smo mi sad pripravljeni rekonstruirati našu PUNTARSKU GLAGOLJAŠKU VERTIKALU, našu VZJAEMNOST našodnjačko koja nas je držala gori sprid germanskih i romanskih conquista, a realizirala nas je u historiji u narodnjačkoj i antifašiščkoj borbi?

A su kapaci naši govierni in Ljubljani i Zagrebu uvi srični moment zdrave pameti, ma zajno i kurajno, prez špekulacije, iskoristiti, da finalmente proglašimo jeni druge za »najpovlaščeniju naciju«, i da se tornamo našen bratstvu čistega interesa, a ne samo praznih državotvornih fraza, ki me par da drugače jopej nečemo čuda tega načiniti.

Nacelo pravičnosti? Ma seveda! Ma u sven ča još nismo regulari kako ča smo morali zajno 1991: Autoceste Maribor-Zagreb, Trst-Rijeka, Trst-Pula, Atomska centrala (načiniti novu)...

A zašto nismo? Zato ča su naši kapi pensali da je to manje važno? Zato ča su bili oholi ča su načinili države? Zato ča su zabilo kako su njihovi narodi bili prijatelji kroz cilu historiju?!

A ma... A bo...

Sad, medutim, hrvatska i slovenska nomenklatura opet su stekle (poslije referendumu) povjesnu šansu, da se uzajamno proglašimo, ponavljam: NAJPOVLAŠČENIJIM NACIJAMA, kako ča delaju pametni susedi. Jesu li Ljubljana i Zagreb spremni na to? Uvidaju li Pahor i Kosor kakav su ogroman kapital sada stekli, i kako se mučno bilateralno stanje preko noći (opet, prvi put poslije 1991.) normaliziralo, i kako ZATO treba hrabro kročiti naprijed, i stvoriti čvrsti savez koji neče biti ovisan niti o EU, niti o NATO-u, niti o Balkanu, niti o Apeninima, niti o Alpama!!!

Ili će Ljubljana i Zagreb radosno trljati ruke i pragmatički se održavati na vlasti (pozicija), to jest nervozno ju rušiti (opozicija)?

Da li se je i u politici (kao u javnosti, u kulturni, u poslovima, pa i u medijima) končno stvorila ona kritična masa svijesti, dovoljna za podizanje ovog niskog praga nacionalne i historijske samosvjести, kakav »krasi« ove dvije nacionalne metropole?

Mislim da mi, hrvatski i slovenski pripadnici psihosocialnog vrha nacija, izobraženci & intelektualci & rezoneri, upravo sada moramo vršiti prisustvo, da se bez odlaganja uždiže tonus bilateralne atmosfere, jer sada nam je potrebna ona atmosfera koja je bila u vrijeme glagoljaša, u vrijeme reformacije, u vrijeme narodnjakih programa kroz 19. stoljeće, u vrijeme antifašizma.

TRŽAŠKA OPERA VERDI - Predstavitev sezone 2010/11

Težavam navkljub optimizem

Zanfagnin je ob predstavitvi programa podal tudi pozitiven obračun delovanja opere - Sezona se bo začela 16. novembra z Verdijevi Traviato

Klub razburkanem morju, na katerem morajo krmarti, so upravitelji tržaškega opernega gledališča Verdi že izdelali podrobni program operne sezone 2010-2011. Gledališki nadzornik Giorgio Zanfagnin, ki bo julija zaključil svoj mandat, je podal razveseljiv obračun iztekaže se sezone (do konca manjka le še španski ballet, ki bo na tržaškem odru od nočoj dalje): vse predstave so bile dobro zasedene in večkrat povsem razprodane, uspešno so se iztekel tudi ponovitev Otella (ki bo ponovno zaživel tako v Splitu kot v Španiji) in 10. junija je Nello Santi v znak solidarnosti z gledališčem dirigiral koncert opernih uvertur, arije in zborov brez honorarja. Zanfagnin je z neprikritim ponosom izpostavil tudi finančni obračun ustanove, ki je zelo pozitiven in je, kljub globokim rezom državnih prispevkov, najboljši v triletnem poslovanju, ob tem pa se je povečala tudi produktivnost: število predstav je naraslo za 32 večerov na leto, hudo breme pa pomeni plačevanje starih dolgov, ki prinaša zaslužek le bankam. Povečalo se je število abonentov in v simfoničnih sezонаh je občutno naraslo število mladih. Do 28. junija bo treba najti pravi kompromis s popravki za-

konskemu odloku Bondi, predstavitev nove operne sezone pa pomeni optimizem in tudi smotrono načrtovanje. Odgovorna za stike z javnostjo Nicoletta Cavalieri je povedala, da bodo abonmaji na razpolago že od 15. junija dalje, umetniški tajnik Paolo Rodda pa je podrobnejje predstavil sezono, ki se bo odprla 16. novembra z Verdijevi Traviato - med interpreti Mariella Devia in mlad prespektiven tenorist Stefan Pop; postavitev prihaja iz veronske Arene, dirigent pa bo mladi Andrea Battiston, ki te dni pripravlja z orkestrom balet, s katerim se bo sezona sklenila. Od 11. do 18. decembra bo gostoval Balet iz Milana, mlad in že večkrat nagrajen ansambel, ki bo predstavil Romeo in Juliju Petra Iljiča Čajkovskega, Verdi pa bo ponovno na odru od 21. do 29. januarja z opero I due Foscar, ki je bila odsotna že osemindvajset let; postavitev je v koprodukciji z Opero iz baskovske prestolnice Bilbao. Od 18. do 26. februarja bo ponovno v Trstu (po sedemindvajsetih letih) Samson et Dalila (takrat s Carlom Cossutto v naslovnih vlogah), priložnost, da prisluhnemo odlični furlanski mezzosopranički Luciani D'Intino, dirigiral bo Kanadčan Boris

Brott, pri postaviti pa sodelujejo kar štiri operne hiše: poleg Trsta še Bologna, Liege in Wrocław. Od 12. do 19. marca bo na odru plesala Straussova Saloma: pod taktirko Stefana Antonia Recka bodo peli pri nas še nepoznani interpreti kot Ingela Brinberg in Alisa Zinovieva (v naslovnih vlogah), Mark Doss idr., postavitev je koprodukcija z Opero iz Bologne. Prvič bo v Trstu gostoval Narodni balet iz Litve: ob 100-letnici Minkusove smrti bo v našem mestu od 24. do 31. marca dalje zaživelja njegova Bayadère, 19. aprila pa se bo vrnila Zandonaijeva Francesca da Rimini (ponovitev do 30. aprila), koprodukcija z zveriško Opero, ki bo zaživelja pod taktirko Julianom Kovatcheve, med pevci Hasmik Papian (v naslovnih vlogah), Giorgio Surjan in Andrew Ricard. Med mojstrovinami 20. stoletja bomo od 17. do 24. maja poslušali tudi diptih s Puccinijevo Gianni Schicchi in Menottijevo La Medium (l. 2011 bo stoletnica rojstva skladatelja in dolgoletnega vodje Festivala v Spoletu), med interpreti Luca Salsi, Manuela Bisceglie, Atalla Ayan in Stefan Pop, dirigent bo Matteo Beltrami, gre za novo tržaško postavitev. V koprodukciji z veronsko Areno pa bo od 11. do 18. ju-

nija zaključila sezono Donizettijeva Lucia di Lammermoor, med pevci odlična tenorista Celso Albelo in Jean-François Borras, pa baritonist Alberto Gazale in drugi, dirigiral bo Gianluca Martinenghi. Nekateri (bolj popularne) opere bodo uprizorjene tudi v Pordenonu ter v videmskem gledališču Giovanni da Udine,

Tudi letos bo zaživel projekt Opera Domani, ki je namenjen šolski mladini: v sodelovanju s tržaškimi šolami bo v dvorani Tripco-vich od 19. do 26. novembra zaživelja glasbena pravljica Lupus in fabula, avtor je Raffaele Sargent, delo je sad koprodukcije z gledališči združenja As.Li.Co, gledališča iz Coma, belgijske Opera Royal de Wallonie in španskega Teatro Real de Madrid.

Direktor produkcije Alessandro Gilleri je spomnil na ugodne pogoje, ki jih gledališče ponuja abonentom, ki predstavijo novega obiskovalca, Giorgio Zanfagnin pa je znova povabil ljubitelje glasbe, naj namenijo pet tisočink svojih davkov gledališču, kar jim bo poleg hvaležnosti ustanove podarilo tudi vstopnico za operno predstavo za sama dva Evra.

Katja Kralj

LIGNANO - Ob prevzemu nagrade Hemingway-Sparkasse

Boris Pahor: Mladi naj ustvari novo družbo, ki bo slonela na ljubezni

Direktor italijanskih podružnic koroške hranilnice Sparkasse Massimo Pagni izroča nagrado pisatelju Borisu Pahorju

LIGNANO - V avstrijski banki Spakasse so pričrani, da je lahko kultura odličen protistrup za nestrenost in ideoleske pregraderje, ki so v preteklosti dramatično zaznamovale tako imenovano Evrorergijo. Zato so v sklopu nagrad Ernest Hemingway - Lignano Sabbiadoro, ki jih bodo danes podelili že šestindvajsetič, ustanovili tudi posebno nagrado, namenjeno osebnosti, ki je s svojim delom širila vrednote svobode, strpnosti in prijateljstva med narodi.

Tako je med včerajšnjo podelitvijo v kongresnem centru Kursaal dejal Massimo Pagni, direktor italijanskih podružnic koroške hranilnice Sparkasse. To osebnost letos posebja Boris Pahor, lani pa je žirija, ki ji predsedujeva direktor prve mreže Rai Mauro Mazza in župan mesta Lignano Silvano Delzotto, isto nagrado podelila slovenskemu pisatelju Dragu Jančarju. Obe do sedanji nagradi Hemingway-Sparkasse sta tako romali v roke slovenskih pisateljev.

Orednji del sinočne podelitve (sledilo je veliko ljudi, na čelu z županom in direktorjem Mazzo) je bil posvečen pogovoru s pisateljem. Vodil ga je novinar Gianluca Versace, ki je pri opisovanju »šestindvajsetičnega mladeniča« uporabljal same superlativne: Boris Pahor je v njegovih očeh neverjetna osebnost, Učitelj, ki nam lahko pokaže pravo pot, ker je na svoji koži spoznal najhujše. In ker je človeštvo podaril neverjetno mojstrovino – Nekropolo.

Boris Pahor je tudi v Lignanu spregovoril o pomenu zgodovinskega spomina, o fašizmu, a tudi o »rdečih trikotnikih«, milijonih taboriščnikov - upornikov proti fašizmu in nazizmu, o povojnih pobojevih v Italiji in Sloveniji: vse je povezano, zato moramo ponati vse plati zgodovine. S svojim pripovedovanjem o najbolj tragičnih platem, predvsem pa s svojo brezkompromisno iskrenostjo je priklical marsikateremu poslušalcu nasmehu na ust in izvabil kar nekaj aplavzov. Na primer takrat, ko je Versace dejal: Pahor nas opominja, da Italijani nismo bili samo »brava gente«, da fašizem ni bil »diktatura iz operete«, da je bil požig Narodnega doma pokazal bodičih grozodestev. Je italijanski narod obračunal z lastno zgodovino, se je glasilo novinarjevo vprašanje. Absolutno ne, je bil pisateljev odgovor. Pahor je našel primere fašističnega gorja, spregovoril o Ljubljani, ki je bila kot koncentracijsko taborišče obdana z bodečo žico ... Italijanska javnost ve

Danes podelitev ostalih nagrad Ernest Hemingway

Na slovesnosti v kongresnem centru Kursaal v Lignanu bodo danes ob 18.30 podelili tudi ostale nagrade, posvečene ameriškemu pisatelju. Žirija, ki ji predsedujeva direktor prve mreže Rai Mauro Mazza in domači župan Silvano Delzotto, sestavljajo pa številni novinarji iz vse Italije, so med časopisnimi novinarji izbrali Massima Franca, med televizijskimi pa Gerarda Greca. V kategoriji »književnost« je zmagala Camilla Baresani, v kategoriji »esejistika« pa mons. Vincenzo Paglia in Franco Scaglia. Posebno nagrado mesta Lignano bo prejel televizijski voditelj in igralec Max Giusti, nagrado Hemingway Lignano Evropa pa vrhovni general karabinjer Leonardo Gallielli: izročili jo bodo olimpijsku Arminu Zoeggelerju in komandanu severno-vzhodnega območja Massimu Iadanzi. (pd)

2010 FIFA WORLD CUP SOUTH AFRICA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

SOBOTA, 12. JUNIJA 2010

SKUPINA A - Uvodna tekma svetovnega prvenstva ni navdušila

Za uvod med Mehiko in JAR veliko napak in neodločen izid

V prvem polčasu boljši Mehiki, v drugem domačini - Vratnica Južne Afrike v 90. minutu

Jar - Mehika 1:1 (0:0)

STRELCA: v 10.dp Tshabalala, v 33.dp Marquez

JAR (4-4-1-1): Khune; Gaxa, Khumalo, Mokoena, Thwala (od 1.dp Masilela); Modise, Letsholonyane, Dikgacoi, Tshabalala; Pienaar (38.dp Parker); Mphela. Trener: Parreira.

MEHИKA (4-3-3): Perez; Aguilar (12.dp Guardado), Rodriguez, Osorio, Salcido; Juarez, Marquez, Torrado; Giovani, Franco (28.dp Hernandez), Vela (24.dp Blanco). Trener: Aguirre.

SODNIK: Ilyasov (Uzbekistan); GLEDALCEV: 94.000; OPOMINI: Juarez, Torrado, Dikgacoi, Masilela.

Uvodna tekma prvenstva je za gostitelja vedno nevarna. V zgodovini je že večkrat prišlo do velikih presenečenj, ko so nekateri favoriti morali priznati premoč nasprotnika. Južni Afričani so tokrat dokaj uspešno opravili krstni nastop, saj so proti Mehiki iztrzili točko. V ugodnih minutah je bil sicer vtis, da bodo domači »Bafana Bafana« potegnili krajski konec, saj so bili Mehiki večkrat nevarni in imeli očitno premoč. Domači branilci so bili večkrat netočni in počasni, a Mehiki ni uspelo zadeti. Zapravili so številne priložnosti za gol, nekajkrat pa je uspešno posegl tudi vratar Khune. Mehiki je sicer tudi zadela, a sodnik je zadetek razveljal po brezhibni odločitvi stranskega pomočnika, ki je opozoril na nedovoljen položaj.

Povsem različen pa je bil drugi polčas, saj je domača reprezentanca počasi začela igrati. Sicer so Parreirovi varovanci v glavnem nadaljevali z običajno takto: »trda obramba in protinapad«, a v drugem delu tekme so bili vsaj bolj zagrizeni in prestregli večji število žog. Po desetih minutah pa je dolgo podajao v globino lepo zaustavil Tshabalala in silovito streljal v zgornji kot Perezovih vrat. Zelo skromni vratar Mehike je bil povsem brez moči, saj ji bil strel neu stavljiv. Afričani so nato zapravili še nekaj izvrstnih priložnosti, saj je Mehiki afriškim napadalcem prepričala preveliko svobodo gibanja, Marquez pa jih je kaznoval: izkoristil je napako srednjega branilca in s kratke razdalje preliščil vratarja. V 90. minutih bi lahko JAR znova zadela, a Mphela je 100% priložnost zapravil s tem, da je zadel vratnico.

Rafael Marquez je tako zadel s kratke razdalje in rešil Mehiki pred porazom

ANSA

WWW.PRIMORSKI.EU
Fotogalerija
o SP vsak dan
na spletni strani

MIMOGREDE

Pridevniki

Nelson Mandela je v nagovorih takoj po njegovi izpustitvi razočaral. Ni bil Martin Luther King. Ni bil govorec, ki bi vznemirjene poslušalce popeljal v nirvanovo s spretnimi retoričnimi figurami. In tudi glas mu ni bil v pomoč, saj je dolgočasno zamolkel. Toda njegov slog upovedovanja je vseeno značilen. Vsako misel izreče natančno in brez odvečnih besed, zato brez čara, a učinkovito.

Pravo nasprotnje spremjamamo te dni. Zlasti italijanski novinarji pišejo in govorijo o »velikem možu«, o »ikoni«, o »mitu« ter v nedogled domišljavo kopijo pridevnike. Le škoda, da se zlasti mlajši bralci ali poslušalci, ki niso doživljali Mandelovo korakanje v svobodo, opeharjeno vprašajo: »Okej, ampak kaj je konkretno naredil ta veliki mož?«

Radovednost nezahtevne nogometne publike bi bolj od vsakega besedičnega potešila kratka zgodba iz življenja Nelsona Mandala. Prometna nesreča mu je včeraj pobrala pravnukinjo, a pred mnogimi leti tudi sina. Takrat so mu zaporniki neusmiljeno preprečili, da bi se pogovoril z ženo, kaj še udeležil pogreba. A ko je ravno tako v prometni nesreči izgubil življenje sin enega od paznikov, je ta med sožalji prejel tudi Mandelovo. (pv)

SKUPINA A - Večerna tekma brez zadetkov

Francija razočarala

Težave podprvakov so očitne - Povsem sta odpovedala Ribery in Gourcuff

Urugvaj - Francija 0:0

URUGVAJ (3-4-1-2): Muslera; Victorino, Lugano, Godin; Maxi Pereira, Diego Perez (42.dp Eguren), Arevalo Rios, Pereira; Nacho Gonzalez (18.dp Lodeiro Benitez); Forlan, Suarez (28.dp Abreu). Trener: Tabarez.

FRANCIJA (4-3-3): Lloris; Sagna, Gallas, Abidal, Evra; Gourcuff (29.dp Malouda), Toullan, Diaby; Govou (40.dp Gignac), Anelka (27.dp Henry), Ribery. Trener: Domenech.

SODNIK: Nishimura (Japonska); IZKLJUČITEV: Lodeiro Benitez; GLEDALCEV: 65.000.

Da v taboru podprvakov se iskri, to je znano. Napeti odnosi med selektorjem Domenechem in nekaterimi igralci so že prišli na dan. Henry je vstopil šelev v drugem polčasu, a mu ni uspelo spremeniti potek tekme. Urugvaj se je brez večjih težav branil; le zadnjih deset minut, ko je bil prisiljeni igrati z igralcem manj, je nekoliko trpel, a točka je za Tabarezove varovance povsem zaslužena. Francija je bila brez idej, povsem sta razočarala Ribery in Gourcuff, ki naj bi bila doda na vrednost francoske izbrane vrste.

Na sredini igrišča na tekmi med Francijo in Urugvajem ni nihče prevladal

ANSA

STROKOVNI KOTIČEK

Obrambna igra JAR in podpovprečna uvodna tekma

Tekme svetovnega prvenstva bo za nas komentiral strokovnjak iz Lucije pri Portorožu Rajko Žeželj:

V samem začetku tekme so imeli Južnoafričani kot domačini nekaj več strahospoštovanja, medtem ko so Mehiki tekmo začeli bolj zavzetno in so obvladovali igrišče in imeli večjo posest žoge. Po dvajsetih minutah se je zadeva izenačila, a brez priložnosti za gol. Domača reprezentanca se je osredotočila bolj na fazo obrambe in s poskusi iz hitrih protinapadov narediti kar se da, Mehiki pa se je orientirala na kontinuiran napad, držanje žoge, začetek napada iz zadnje linije, iskanje globine in zaključkov. A šlo je prepočasi. Niso bili dovolj podjetni in hitri pri prehodih, kar jih je oviralo pri zaključevanju. Domača obramba je bila strnjena in preprečevala poskuse. V drugem polčasu je ta način igre Afričanov obrodil sadove. Trener JAR je zahteval od svojih, da bolj pritisnejo na plin

in prestregli so kar pet žog. Že prva ukrena žoga je obrodila gol. S podajo v globino so presenetili nepostavljenje obrambo in zadel. Mehiki so vztrajali z navidezno lepo igro, a niso ustvarjali številne premoči v konici napada, tako da niso bili nevarni. Izenačili so po zaslugu napake domačih obramb, a napaka je sestavni del igre. Mislim, da je navsezadnjie neodločen izid tudi pravičen. Za igro na splošno mislim, da je bila tekma pod povprečjem, morda pa ima uvodna tekma neke dodatne obremenitve, tako da od obeh ekip v nadaljevanju pričakujem več. Če pa je orientacija slabih ekip ta, da se osredotočijo na obrambno igro in protinapad in, če take ekipe uspejo doseči rezultat, potem je to za nogomet slabo. To je nogomet »alla Mourinhho« in, če imaš kakovostne igralce, ti lahko tudi uspe. A za razvoj nogometa in zaledalce to ni pozitivno.

Rajko Žeželj

DIDIER DROGBA
Kljuci igralec Slonokoščene obale je po poškodbi in operaciji roke začel s treningom, ovit v posebni plastični zaščiti. Nanj naj bi lahko računali že na uvodni tekmi proti Portugalski.

SLOVENSKI UDINESE?
Slovenska reprezentanta Samir Handanovič in René Krhin bi lahko bila v prihodnji sezoni soigralca pri Udinezu. Slovenski vratar, zanj se je zanimalo več klubov, naj bi v Vidmu ostal še eno sezono, Krhin (Inter) pa bi k Udinezu prišel na enoletno posojilo.

JABULANI
»Žoga res boljša za napadalce, ker začne hitro spremenjati smer in jo vratarji težko obranijo. Tudi napadalcem jo sicer zna s spremembami smeri zagosti predvsem ob prekinitvah, vendar zdaj že nekaj časa vadimo z njo, tako da smo seje privadili,« pravi slovenski reprezentant Ljubljankič, mladi Tim Matavž pa je dodal: »Za vratarje je res katastrofalna.«

ROBBEN PRIHAJA V JAR

Nizozemski napadalec je saniral poškodbe stegenske mišice in bo danes poletel v JAR. Na klopi naj bi sedel že na prvi tekmi proti Danski.

TELESNA KONDICIJA - Športni terapeut Krasa Mateja Bombač

Regeneracija bi lahko bila odločilna

Messi utrujen po sedemdesetih tekma - Prednost višinskih priprav je za nekatere sporna - Kras pripravljen na odločilno tekmo

»Azzurri« so se na SP pripravljali na 2035 m visokem Sestrieru

ANSA

je vsaj dva tedna, če ne celo cel mesec, regeneracije. Messi je igral 70 tekem in zdaj naj bi bil izčrpan. Po dveh treh tednih regeneracije pa se morajo maksimalno pripraviti in višinske priprave so namenjene prav temu. Manj je kisika, tako da je za igralce težje, delati morajo maksimalno tako z aerobnega kot anaerobnega vidika. Potem pa je tudi odvisno od igralca. Nekaterim bolj ustrezata, da intenzivno trenira, drugemu pa da več časa nameni regeneraciji.

So morda razlike tudi med boljšimi ekipami, ki ciljajo na končno zmago, in slabšimi, ki morajo takoj igrati maksimalno?

Mislim, da vsi poskušajo maksimalno pripraviti ekipo že pred začetkom prvenstva, da jim opravljeno delo omogoča priti čim bolj daleč. V bistvu med samimi svetovnim prvenstvom so druge stvari bolj pomembne. Od regeneracije do taktične priprave tekem. Bistvo je, da se dobrino fizično pripravi pred svetovnim prvenstvom.

Glede prehrane so kake bistvene razlike med ekipami, ali je literatura na tem področju že tako izčrna, da so pravila standardna?

Razlike so minimalne. pride do zelo majhnih odstopanj, ki so vezana bolj na potrebe posameznega igralca. Torej, bolj kot za razlike od reprezentance do reprezentance, gre za odstopanje posameznikov. Drugače so principi povsod isti.

Kako pa se v taboru Krasa pripravljate na zadnjo tekmo sezone? Na govorovanju v Jesiju bodo tudi vremenske razmere sila neugodne saj napovedujejo temperature nad 30 stopinj.

Mislim, da smo v dobrni formi. Načrtovali smo že od samega začetka, da moramo tempirati formo tako, da bomo sveži, ko bodo ostali začeli popoščati. Na koncu sezone se je to uresničilo, zdaj pa je to še toliko bolj pomembno. Naši nasprotniki v tej fazi tremirajo po petkrat tedensko in ob isti urki, kot so na sprednu tekme, to je velika prednost. Že podatek, da smo jiri lahko parirali, je dovolj dober dokaz, da so fantje med sezono zelo dobro delali in se držali načrtov. V zadnjem tednu pred tekmo pa je bil poudarek na regeneraciji in na taktični pripravi. Po nedeljski tekmi so bili fantje zelo izčrpani, tako da je bil poudarek na masažah, na napitkih, na prehrani, predvsem pa na sprostivosti in zabavi na treningih. Zadnji teden tako in tako ne moreš dosti vplivati na fizično pripravo.«

Katere so bistvene razlike v fizični pripravi ekipe za enomesecni turnir ali za celo sezono?

Sportni terapeut v trener za kondicijo NK Kras Matej Bombač nam je razkril nekaj skrivnosti o telesni pripravi in prehrani. Vse več ekip, med temi tudi Italija, se je na primer približalo svetovnemu prvenstvu z višinski pripravami. Prednosti teh priprav je Bombač takole orisal:

»Prva pomembna zadeva je, na katere višini treniraš. Ob tem je važno tudi za kako dolgo časovno obdobje potrebuješ te priprave. Za svetovno prvenstvo je v redu, da dobro enega leta, ene sezone, pa se to porazgubi. S takimi pripravami povečaš število rdečih krvničk, eritrocite, in to se po enem mesecu že začenja izgubljati. Čeprav druge raziskave trdijo, da je ta prednost skoraj nična, se vsi še naprej poslužujejo višinskih priprav in to pomaga k večji oksigenaciji krvi. Gre pa tudi za spremembu okolja, kar pozitivno vpliva na psiho igralcev.«

Katere so bistvene razlike v fizični pripravi ekipe za enomesecni turnir ali za celo sezono?

Najprej je bistvenega pomena regeneracija. Po dolgi in naporni sezoni potrebujete

mislim, da smo v dobrni formi. Načrtovali smo že od samega začetka, da moramo tempirati formo tako, da bomo sveži, ko bodo ostali začeli popoščati. Na koncu sezone se je to uresničilo, zdaj pa je to še toliko bolj pomembno. Naši nasprotniki v tej fazi tremirajo po petkrat tedensko in ob isti urki, kot so na sprednu tekme, to je velika prednost. Že podatek, da smo jiri lahko parirali, je dovolj dober dokaz, da so fantje med sezono zelo dobro delali in se držali načrtov. V zadnjem tednu pred tekmo pa je bil poudarek na regeneraciji in na taktični pripravi. Po nedeljski tekmi so bili fantje zelo izčrpani, tako da je bil poudarek na masažah, na napitkih, na prehrani, predvsem pa na sprostivosti in zabavi na treningih. Zadnji teden tako in tako ne moreš dosti vplivati na fizično pripravo.«

MOJ »MUNDIAL«

V. Tence: »Nogomet? Prej učenje!«

Smučarki kriške Mladine Veroniki Tence nogomet ni všeč. »Ne vem, če si bom ogledala kako tekmo SP Bržkone ne. Ta šport mi ni všeč.«

Tu kroži preveč denarja, pa so vedno škandali in še huligani. Raje imam smučanje,« pravi 19-letna Križanka, ki je pred kratkim postala smučarska učiteljica. Tencejeva je bila edina smučarka iz naše dežele, ki je pred enim letom uspešno prestala selekcijo. Izpit je izdelala s 6 najboljšim točkovanjem. »Z opravljenim izpitom so mi za dve leti priznali tudi treneriski izpit 1. stopnje. Obdržala pa ga bom le, če bom v prihodnjih dveh sezona opravila še treneriski izpit 2. stopnje. To bom poskusila storiti že v prihodnji sezoni,« nam je povedala Tencejeva, ki je na SP še dodala: »Navajala ne bom za nikogar. Če zmaga Italija bo pozitivno le to, da bodo vse naokrog žuri.«

Ali ti je mogoče všeč kak nogomet?

Nekaj je lepih. V prvi vrsti Cristiano Ronaldo, o katerem se veliko govori. Zelo simpatičen je tudi Mario Balotelli.

Italijanski selektor Lippi pa ga ni izbral za nastop v JAR.

A res? Nisem vedela.

Obiskuješ 5. C razred liceja France Prešeren v Trstu. Še nekaj dni (22. junija), pa vas čaka že prva pisna naloga letosnjne mature. Ali si kaj napeta?

Malo sem. Zdaj se učim in bom srečna, ko bo vsega konec.

Na maturi ciljaš na oceno ...

Najprej hocem izdelati (smeh). Lepo bi bilo, da bi izdelala z oceno nad 80. Zadovoljila pa bi se tudi z malce nižjo oceno.

Ponakani šoli pa?

Bi se rada vpisala na Visoko šolo za tolmače in prevajalce, najprej pa me čaka vstopni izpit. Izbrala bi angleščino, nemščino in ruščino. Ruščino, ker je vse več ruskih bogatašev, ki prihaja smučati v Dolomitih. V prihodnje bodo torej potrebovali smučarske učitelje, ki govorijo rusko. (jng)

TOTOZAKUMI

SOUTH AFRICA 2010

	TRŽAŠKA	GORIŠKA	SLOVENIJA
JUŽNA KOREJA - GRČIJA	1:2	1:2	1:0
ARGENTINA - NIGERIJA	3:0	2:0	2:1
ANGLJA - ZDA	2:1	2:0	2:1
VČERAJŠNI IZID	1	0	3
SKUPNO	1	0	3

Prvi dan igre totozakumi je Poletov trener Aci Ferjančič zagotovil začasno vodstvo Slovenije s tem, da je povsem zadel izid uvodne tekme med Južno Afriko in Mehiko, medtem ko s tekme med Urugvajem in Francijo ni dosegel točk, ker je napovedal zmago galskih petelinov z 1:0. Da večernia tekma ne bo imela zmagovalcev je za tržaško pokrajino pravilno predvidel Livio Martini, a je namesto izida 0:0, napovedal izid 1:1. Mehiki pa je pripisal zmago, celo z 2:0. Barbara Uršič za Gorico ni imela srečne roče. Napovedala je namreč zmago JAR z 2:1 (ni manjkalo dosti, da bi zadebla) in zmago Francije z 2:0.

ITALIJA V PONEDELJEK OB 20.30

»Azzurri« uspešno prestali zadnji test

Minister Brunetta se sooča z »običajnimi težavami«

»Azzurri« so včeraj odigrali že zadnjo prijateljsko tekmo pred ponedeljkovim prvim srečanjem na svetovnem prvenstvu proti Paragvaju. Italija je s 6:0 odpravila selekcijo južnoafriške dežele Pretorie Gauteng All Star. Selektor Marcello Lippi je na igrišče poslal vse igralce. V napadu sta bila najbolj prodorna Pepe in Pazzini, ki sta dosegla po dva gola. V prvem polčasu je v vratih igral Buffon. Obrambno vrsto so sestavljali Zambrotta, Cannavaro, Chiellini in Criscito. V zvezni liniji so bili Montolivo, Gattuso, Pepe in Marchisio, v napadu pa Iaquinta ter Gildardino. Pojutrišnjem bržkone ne bo večjih sprememb.

Na Apeninskem polotoku pa se minister za javno upravo Renato Brunetta sooča z »običajnimi težavami«. Med svetovnim prvenstvom, še posebno, ko igrajo »azzurri«, je v Italiji navada, da uslužbenici, tako v javnem kot v privatnem sektorju, sprašujejo za proste ure.

»Ko igra Italija, nihče ne dela, in to ni dobro. Malo reda že mora biti. Če želijo gledati tekmo, naj si vzamejo dopust,« je odločen Brunetta. Nemški minister Dieter Hundt pa navijače nasprotno spodbuja, naj v službenem času kar navijajo za nemški »elfs«.

SLOVENIJA JUTRI OB 13.30

Kek proti Alžiriji s preverjeno postavo

Le Ljubljankič bi lahko zamenjal Dediča

JOHANNESBURG - Slovenska nogometna reprezentanca je opravila že zadnji trening v johannesburškem Hyde Parku pred današnjim odhodom v Polokwane, kjer jo jutri čaka uvodna tekma proti Alžiriji. Selektor Matjaž Kek jo bo najverjetneje začel s preverjeno postavo. V njej naj bi bili - po pričakovanjih - vratar Samir Handanovič, branilci Mišo Brečko, Marko Šuler, Boštjan Cesar in Bojan Jokić, vezisti Valter Birs, Robert Koren, Aleksander Radosavljević in Andraž Kirm ter napadalca Milivoje Novaković in Zlatko Dedič.

Med tistimi, ki so najbljže začetni postavi, je zagotovo napadalec Zlatan Ljubljankič, ki bi se kaj lahko znašel v prvi ekipi namesto Dediča. V zadnjem času se je ukvarjal s poškodbo, ki jo je staknil na prijateljski tekmi proti Novi Zelandiji, toda ta je že več dni le preteklost. »Mislim, da vsi igralci komaj čakamo, da se začne. Priprave se že malce vlečejo. Vsí smo na najvišji možni ravni, pripravljeni smo stoddstotno in napovedujem dober rezultat na tekmi z Alžirijo, to je zmaga,« pravi Ljubljankič.

Z večjimi težavami se, kot kaže, soočajo v alžirski izbrani vrsti. Na dopoldanskem treningu si je levi gleženj poškodoval Antar Yahia, ki mu je selektor zaupal kapetanski trak, potem ko se je zaradi slabe forme odrekel Yazidu Mansouriju.

NADALJNJI SPORED

OSMINA FINALA, 26.6.: A1: 1. skupina A - 2. skupina B (16.00); A2: 1. skupina C - 2. skupina D (20.30); 27.6.: A3: 1. skupina D - 2. skupina C (16.00); A4: 1. skupina E - 2. skupina B (20.30); 28.6.: A5: 1. skupina F - 2. skupina E (16.00); A6: 1. skupina G - 2. skupina H (20.30); 29.6.: A7: 1. skupina F - 2. skupina E (16.00); A8: 1. skupina H - 2. skupina G (20.30).

ČETRTFINALNE, 2.7.: Č1: zmagovalec A5 - zmagovalec A6 (16.00); Č2: zmagovalec A1 - zmagovalec A2 (20.30); Č3: zmagovalec A4 - zmagovalec A3 (16.00); Č4: zmagovalec A7 - zmagovalec A8 (20.30).

POLFINALNE, 6.7.: P1: zmagovalec Č2 - zmagovalec Č1 (20.30 v Cape Townu); 7.7.: P2: zmagovalec Č3 - zmagovalec Č4 (20.30 v Durbanu).

TEKMA ZA 3. MESTO, 10.7.: poraženec P1 - poraženec P2 (20.30 v Port Elizabethu).

FINALE, 11.7.: zmagovalec P1 - zmagovalec P2 (20.30 v Johannesburgu).

PREOSTALE TEKME
SKUPINA B spored: Danes Argentina - Nigerija (16.00), J. Koreja - Grčija (13.30), 17.6. Grčija - Nigerija (16.00), Argentina - J. Koreja (13.30), 22.6. Nigerija - J. Koreja (20.30), Grčija - Argentina (

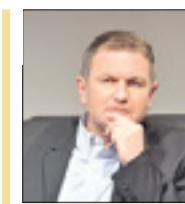

WAKA WAKA
Kolumbijska pevka Shakira, izvajalka himne SP, v četrtek pred začetkom prvenstva, na ekshibiciji v Orlando Stadiumu v Sowetu

PROTI GUARDIOLI
Nepredvidljivi selektor Argentine Diego Armando Maradona upa, da bo Messi letos odločil kot je bil sam leta 1986 v Mehiki, ko je Argentina osvojila naslov. Je pa jezen na Messijevega trenerja pri Barceloni Guardioli. »Messi je odigral 63 tekem, Španca Xavi in Iniesta pa sta veliko počivala.«

V ZNAMENJU TRADICIJE
Program ob slovesnem odprtju prvenstva je izobilovalo približno 1.500 statov, oblečeni v tradicionalna afriška oblačila

SLOVENIJA ČETRTA?
Po matematični napovedi, ki jo je naredila ameriška banka J. P. Morgan, naj bi Slovenija svetovno prvenstvo zaključila na 4. mestu. Zmagali naj bi Angleži, ki bi ugnali Špance, medtem ko bi v tekmi za tretje mesto prevladali Nizozemci. Varovanci selektorja Keka (na sliki) naj bi v osmini finala izločili Nemce in nato še Argentino.

ANKETA - Odgovarjali so dijaki znanstvenega in klasičnega liceja F. Prešeren

Večina navija za Slovenijo

Več kot polovica jih meni, da bo Italiji in Sloveniji uspela uvrstitev v osmino finala - Svetovni prvak je po mnenju večine Španija - Maturantje nočejo eseja o nogometu

Za katero reprezentanco bodo navijali? Kdo bo po njihovem mnenju svetovni prvak? Na vprašanja so odgovarjali dijaki znanstvenega in klasičnega liceja France Prešeren iz Trsta, ki so včeraj sodelovali na športnem dnevu na stadionu 1. maja.

KDO JE ODGOVARJAL? Anketirali smo 71 dijakov, 37 (52,2 %) fantov in 34 (47,8 %) deklet. Največ anketiranih, in sicer 22 je letos obiskovalo 2. razred višje srednje šole, 17 vprašanih je maturantov, 3. razred je obiskovalo 15 vprašanih, 4. razred 10, 7 dijakov pa je bilo iz prvega razreda. Povprečna starost dijakov je približno 17 let.

ZA KATERO REPREZENTANCO

BODO NAVIJALI? Večina, kar 40,8 % dijakov (29 odgovorov) bo navijalo za Slovenijo. Italijansko izbrano vrsto bo podpiralo 8 dijakov (11,2 %), 5 dijakov (7 %) pa Španijo, izmed katerih trije verjamajo, da bodo prav temperamente rdeče Furie osvojile tudi naslov prvakov. Po trije anketiranci bodo navijali še za Brazilijo, Nizozemsko, po dva pa Anglijo, Francijo, Urugvaj in Nemčijo. Po en sam glas so prejele Slonokoščena obala, Srbija, JAR, Portugalska in Gana. 10 dijakov (14 %) ni navedlo nobene reprezentance. Med slovenskimi »navijači« je več moških: med 29 je 16 dijakov in 13 dijakinj. Pri odgovoru so lahko dijaki navedli več reprezentanc: med 71 odgovori je po dve ekipe izbralo 11 vprašanih, med katerimi je samo eden navedel, da bo navijal za Italijo in Slovenijo.

KDO GRE V OSMINO FINALA? Dijake smo spraševali o možnostih uvrstitev Italije in Slovenije v drugi krog tekmovanja. Več kot polovica dijakov, 56,3 % (40 odgovorov) verjamajo, da se bo Kekova izbrana vrsta uvrstila v osmino finala. Da se bo tudi Italija prebila v nadaljnji krog SP-ja misli 64,7 % vprašanih (46 odgovorov). Oba pozitivna odgovora je izbralo 25 anketirancev, med njimi je bilo 13 deklet in 12 fantov.

KDO PA BO SVETOVNI PRVAK?

Da bo lovorko spet osvojila Italija, ki je slavila zmago 2006 v Nemčiji, sta napisala 2 di-

jaka. Večina – 22 dijakov (28,1 %) – je napovedala, da bo letošnji prvak Španija: med njimi je bilo več deklet (9). Po mnenju 16 anketirancev (22,5 %) naj bi pokal šestic osvojili Brazilci, Nemcem pa zaupa 11 vprašanih (15,5 %). Med zmagovalne reprezentance so nadalje naveli še Anglijo (5), Francijo in Nizozemske (2), po en glas pa so prejeli Portugalska, Kamerun, Argentina, JAR in Slonokoščena obala. Pet dijakov na vprašanje ni odgovorilo. Da bi Sloveniji uspel veliki met, pa so dejali trije »realčani«.

In še ...

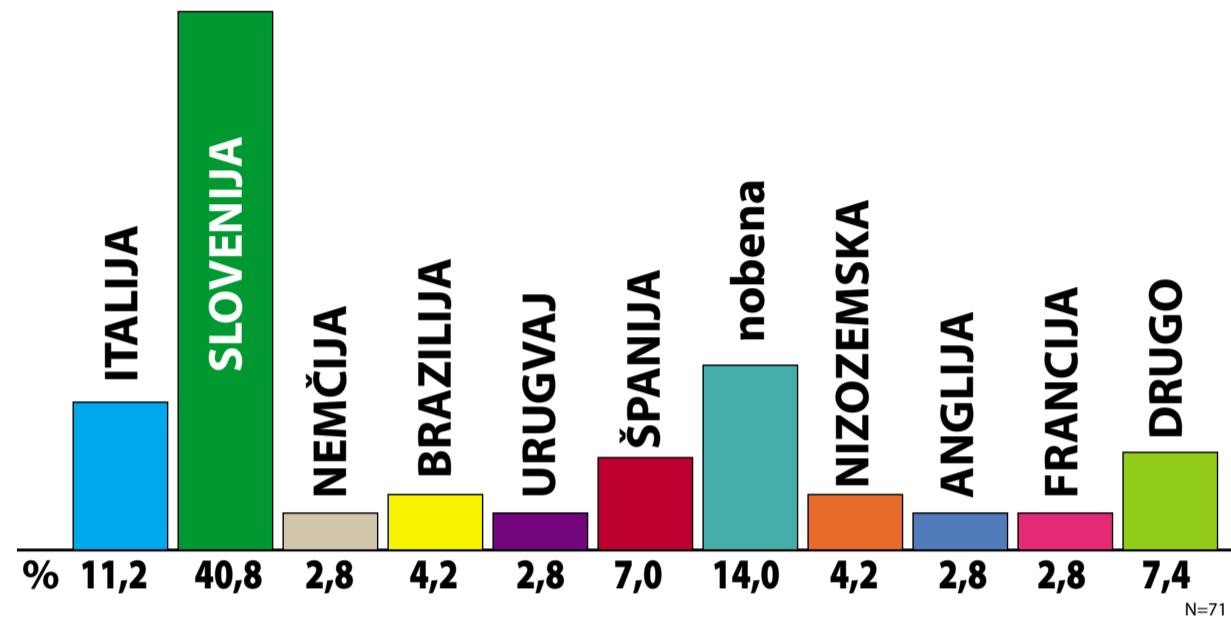
Med zbiranjem odgovorov smo izvedeli, da bo večina redno spremljala tekme. Tako so potrdila tudi dekleta, med njimi je Tjaša, dijakinja 2. klasičnega liceja, dejala: »Saj je vendar svetovni dogodek.« Ironično je dodala, da živimo nenačadne v Italiji, kjer ima nogomet posebno vlogo. Tudi Ilenia, dijakinja 2. razreda oddelka C, je pojasnila, da ne bo zamudila prvenstvenih tekem: »Zdaj, ko starejšega brata ni več doma, se oče o nogometu pogovarja z mano in sem zato dobro seznanjena.«

Skupina dijakov oddelka B bo nastope reprezentanc gledala po televiziji: najprej doma, v končnici prvenstva pa bodo tekme izkoristili tudi skupno druženje. O Sloveniji je Jakob iz 2. B dejal, da so Kekovi varovanci že v uvrstljivju na SP dosegli cilj, zato bodo gotovo igrali sproščeno. Sošolec Denis je navdušeno najavljal, da će se bo Slovenija uvrstila v osmino finala, bi si rad tekmo ogledal v Ljubljani. Jan iz V. višje gimnazije pa meni, da bi lahko Slovencem uspela uvrstitev v nadaljnji krog tekmovanja samo s pomočjo sreče. Letos bo on navijal za domačine, Ivana iz 3.C pa »za Slovenijo in proti Italiji«. Dijakinja jezikovnega liceja bo gledala vse tekme: »Rada bi kupila poseben paket za ogled vseh tekem po Sky, vendar doma tega nočeo, ker bi sicer sedela ves dan pred televizorjem.«

Anketiranec smo še vprašali, od kod črpajo novice o prvenstvu. Velika večina dijakov in dijakinj je pojasnila, da berejo na dnevnik in Gazzetto dello sport, nekateri pa vrskajo po internetu.

Svetovnega prvenstva ne bodo zamudili niti maturantje, ki bodo tekme

Za katero reprezentanco navijaš?

Veronika Sossa

NOGOMET - Triestina drevi ob 20.45 na Roccu proti Padovi

Odločilno za obstanek

Tržačanom zadostuje neodločen izid s katerimkoli izidom - Nespremenjena postava z Godeasom v napadu

Denis Godeas bo drevi edini napadalec Triestine

ki se je v Padovi srčno boril, a bil preveč osamljen. Podobno naj bi se dogodilo tudi danes, ker Triestina bo igrala z zelo previdnim 4-5-1.

Trener Padove Sabatini bo imel manj alternativ na razpolago, saj je za moštvo iz Veneta imperativ zmaga. Še je v dvomu nastop Renzettija, mesto v postavi pa naj bi dobil Bonaventura, ki je v Padovi bolje igral od Rabita.

Verjetna postava Triestine: Calderoni, Colombo, Cottafava, Scurto, Sabato, Tabbiani, Princivali, Cossu, Testini, Pani, Godeas. Sodil bo Tagliavento iz Ternija. (I.F.)

VIDEM - Udinese bo s pripravami na novo sezono začel 18. julija. Pod vodstvom novega trenerja Francesca Guidolina bo do 8. avgusta treniral v kraju Arta Terme. K vrnilti videmskega prvoligaša na priprave v FJK je Dežela prispevala 80.000 evrov, podpredsednik odbora Luca Ciriani pa je zagotovil, da se bo del denarja vrnil v deželno blagajno z dobičkom od prodaje vstopnic s prijeteljskih tekem.

KOLESARSTVO
Brajkovič
še vodi, danes
Alpe d'Huez

GRENOBLE - Za kolesarje je že peta etapa dirke Dauphine Libere, ki šteje za točke ProToura. 143,5 kilometra dolgo preizkušnjo od Serre Chevalierja do Grenobla je dobil Španec Daniel Navarro (Astana). Slovenec Jani Brajkovič (RadioShack) je v cilj prikolesaril z glavnino, ki je zaostala nekaj več kot tri minute, a je zadržal majico vodilnega. Navarro si je tokratno prvo zmago v karieri zagotovil s samostojnim pobegom v zadnjih kilometrih, na težki in najverjetnejne predzadnji odločilni etapi je med favoriteti vladalo zatisko pred viharjem. Danes čaka vse zbrane namreč še zahtevni vzpon na Alpe d'Huez, dve etapi pred koncem pa ima Brajkovič pred drugouvrščenim Američanom Tejayjem van Garderenom minutno in 15 sekund prednosti. Tretjeuvrščeni prvi favorit za končno zmago Alberto Contador (Astana) zaostaja 1:41.

ODBOJKA
Italija boljša od Kitajske

CHIETI - V svojem tretjem nastopu v kvalifikacijah svetovne lige so italijanski odbokarji spet dosegli prepričljivo zmago. Klub odsotnosti korektorja Feia so Kitajsko premagali z gladkim 3:0 (25:21, 25:18, 25:18). V začetni postavi je igral tudi Matej Černic (skupno 9 točk), ki je imel precej zaslug za odločilno vodstvo Italije v prvem in drugem setu in je z blokom dosegel tudi zadnjo točko na tekmi. Točke so dosegli še: Maruotti 7, Lasko 12, Sala 9, Vermiglio 6, Marra libero.

DOMOV - Teniški turnir Queens v Londonu: prvi in tretji nosilec sta že izgubila. Izida: Feliciano Lopez - Rafael Nadal 7:6 (5), 6:4; Mardy Fish - Andy Murray 6:4, 1:6, 7:6 (2).

FORMULA 1 - Na prostem treningu pred jutrišnjo VN Kanade je bil najhitrejši Nemec Sebastian Vettel (Red Bull), a ferrarijevec Fernando Alonso je za njim zaostal le za 86 stotink sekunde.

ROKOMET - Tržaški Pallamano Trieste se je odpovedal igranju v elitni ligi in bo še naprej član A1-lige. Razlogi so finančni.

NOGOMET - Povratni finale državne končnice elitne lige

Jutri v Jesiju za Kras D(liga)-dan

Kras Koimpex s prednostjo treh zadetkov - Napovedujejo 4 tisoč gledalcev

D(liga)-dan. Jutri bi lahko bil za Kras Koimpex in za ves slovenski nogomet (in šport) v Italiji zgodovinski. Ekipa repenskega društva bo na povratnem finalnem srečanju finala končnice prvenstva v Jesiju branila prednost treh golov. Prva finalna tekma v Repnu se je namreč končala z izidom 3:0 za rdeče-bele, ki bodo jutri na stadionu Carrotti v Jesiju (začetek ob 16. uri) igrali brez kaznovanega Viglianija.

Krasov športni vodja Goran Kocman je optimist, čeprav opozarja, da bo treba biti zelo pozorni in zbrani. »Predvsem v obrambi. Jesina bo gotovo igrala napadalno in bo poskušala spreobrniti izid v svojo korist. Mi moramo igrati pazljivo in zbrano. Lepo bi bilo, da bi zadele vsaj en gol. V tem primeru bi morala Jesina za napredovanje v D-ligo zmagati kar s 5:1,« pravi Kocman. Tudi trener Alessandro Musolino ostaja z nogami trdno priklenjen na tleh: »Fantom sem že večkrat rekel, da moramo v Jesiju igrati, kot da ne bi imeli prednosti treh zadetkov. Igrische Jesine je zelo široko in igrati bo treba napadljivo in hkrati zelo zbrano v obrambi. V zadnjih linijih ne smemo nič tvegati. Kdo bo v napadu zamenjal Viglianija? Nisem še odločil, ali bo to Orlando ali Bernabeui. Vsekakor ne bomo igrali samo z enim napadalcem, ker bi to bržkone negativno vplivalo na potek tekme.« Kras je včeraj še zadnjič treniral v Repnu in vsi igralci so nared za jutrišnji odločilni dvojboj. Le Jara Martinini boli hrabet. »Trenirali smo ob 17.30, tako da bi se vsaj malo privadili topotli,« je še dodal Krasov trener. Jutrišnje vremenske napovedi namreč niso najbolj ugodne. Oziroma ugodne so za tiste, ki bodo šli na morje, ne pa za nogometarje. Igrali bodo namreč pod močno pripeko (napovedujejo nad 30 stopinj Celzija). Krasovo moštvo bo v Jesi odpotovalo že danes zjutraj.

V taboru Jesine niso vrgli puške v koruzo. »Zavedamo se, da bo zelo težko

nadoknaditi izid 3:0. Vsekakor je vredno poskusiti. Igrati bo treba na vse ali nič. Od vsega začetka bomo napadali in skušali hitro doseči prvi gol. Težav s poškodbami nimamo, čeprav so nekateri igralci lažje poškodovani. Zaradi visokega poraza bo bržkone tudi manj ljudi na stadionu. Vseeno računamo, da bo okrog 3.500 ali 4.000 gledalcev,« je dejal športni vodja Jesine Augusto Bonacci. Za Krasove navijače, ki bodo v Jesi odpotovali jutri, so namestili del stranske tribune. Iz Repna bosta jutri (start bo ob 6.30 z glavnega trga v Repnu) proti Markam (do Jesine je 507 kilometrov) odpeljala dva avtobusa. Na razpolago je še nekaj mest. Za informacije in vpis lahko pokličete na 3332939977.

MOŽNOSTI - Kras bo napredoval v D-ligo, če zmaga, če igra neodločeno ali če izgubi 1:0, 2:0 oziroma 4:1 ali pa z manj kot štirimi golmi razlike. V primeru izida 3:0 za Jesino, bi morali ekipi odigrati še podaljška oziroma enajstmetrovke. Jutri bo sodil Guccini iz Albana Laziale (stranska sodnika Urbano iz Lanciana in Berini iz Chietija). (jng)

Na državnem prvenstvu Krasovke tudi včeraj brez vidnejših uvrstitev

Igralka Krasa so včeraj zaključile svoje nastope na državnem prvenstvu v kraju Ponte di Legno pri Bresci brez vidnejših uvrstitev. Drugokategorice, Martina in Katja Milič, Eva Carli in Irena Rustja so včeraj nastopile v posamični konkurenči in med mešanimi dvojicami. Med posameznicami so se iz kvalifikacijskih skupin prebolela Martina in Katja Milič ter Eva Carli, vse tri pa so izgubile v prvem krogu drugega dela med 32. Sestrični Matina in Katja sta igrali v isti skupini: v medsebojnem dvoboju je po petih nizih zmagaala Martina, ki je nato osvojila prvo mesto, Katja pa se je v nadaljnjo fazo uvrstila kot druga. Eva Carli je v skupini osvojila 2. mesto, Irena Rustja pa se ni prebila iz skupine. V finalu za državni naslov je zmagala Wei Jian proti Alessi Turrini, bronasto kolajno pa je osvojila slovenska igralka Ana Bržan, ki je letos nastopala pri Norbellu na Sardiniji.

Med mešanimi dvojicami sta se najdlje prebolela Martina Milič in Emmanuele Delante, ki sta v četrtni finali izgubila s 3:1 proti paru Sanzio/Vivarelli, potem ko sta v prvem nizu vodila 6:4, v drugem celo 10:6, a obakrat izgubila. Eva Carli in Roberto Vai sta izgubila v šestnajstini finala, Irena Rustja in Salvatore Moncada pa v prvem krogu (med 64).

KOŠARKA

Mia Kraus med »zlatimi« rezervami mladinske reprezentance

Mlada slovenska košarkarica Mia Kraus je bila poklicana v državno reprezentanco under 18, vendar le kot rezerva na čakanju doma. Za zadnje priprave, za nastop na mednarodnem turnirju v Pescari od 12. do 26. julija ter za evropsko mladinsko prvenstvo, ki bo na Slovaškem od 28. julija do 8. avgusta je selektor reprezentance Giovanni Lucchesi izbral šestnajst igralk, osem, med katerimi je tudi Mia, pa je uvrstil v seznam rezervnih igralk. Povedati je treba, da v reprezentanci povčenčni nastopajo igralki letnika 1992, Krausova pa je leto dni mlajša, hkrati pa je s svojimi 184 cm ena najvišjih kandidatk. Če za modri dres ne bo prišla v poštev letos (tega tudi ni pričakovala, ima dobre možnosti, da ga oblec v prihodnji sezoni).

»Mia je po tehnični in fizični plati igralka za A-ligo, žal pa so doslej njeni športno pot omejevale težave s koleni in gležnji, da do lani nikoli ni mogla priti do konca sezone,« pravi njen trener pri Intermuggi Matija Jogan. Povedal je tudi, da si je Mia mesto v ozjem izboru kandidatki prislužila z odličnimi nastopi na državnem finalu mladink, kjer je imela v povprečju 19 skokov na tekmo.

Reprezentanca se bo pripravljala v Pesaru, na turnirju v Pescari pa se bo pomerila s Francijo, Švedsko in Španijo. Na evropsko prvenstvo bodo »azzurre« poleteli 27. julija, v svoji kvalifikacijski skupini pa se bodo pomerile z Latvijo in Poljsko. Na EP bo sicer odpotovalo le dvanaest igralk. Med 16 najboljših je ta čas tudi Tržačanka Irene Ciglani (letnik 1992, 177 cm, Ginnastica Triestina).

ŠAH - Hitropotezni turnir Jutri na Opčinah 18. memorial Filipović

ŠOLSKI ŠPORT - Dijaki klasičnega in znanstvenega liceja F. Prešeren

Dekleta v odbojki, fantje pa v nogometu

Tekme na stadionu 1. maja v Trstu

KROMA

Zadnji dan pouka je bil za dijake znanstvenega in klasičnega liceja F. Prešeren iz Trsta športno obbarvan. Včeraj so se v jutranjih urah zbrali na Stadionu 1. maja, kjer so se ločeno po parallelkah in razredih pomerili v odbojki in nogometu. Štiri ekipe deklet so v odbojki merile moči v mali telovadnici, kjer so igrale po sistemu vsak proti vsakemu. Ob koncu tekmovanja so se zmagovalke, dijakinja prvega in drugega razreda jezikovnega oddelka pomerile še z moško ekipo, ki so jo sestavljali dijaki različnih razredov. Dekleta so bila tudi proti moškim boljša: v končnici so prevladala s 26:24. Na zunanjem igrišču pa so moške ekipe igrale nogomet 7:7. Po polfinalnih dvobojih so nato dijaki igrali finale, kjer je 5. razred oddelka A premagal s 6:4 dijake trienija oddelka B. Tudi pri nogometu so nastopale štiri ekipe.

Športni dan sta priredili profesorja Miloš Tul in Erika Škerl, ki sta vse tekme tudi sodila. Udeležba dijakov je bila dobra: večina je sodelovala na športnem dnevu, ostali pa so za sošolce navajali.

Izidi - odbojka: 1. bienij B, 2. trienij klasična in Bm 3. oddelek A, 4. bienij B; **nogomet:** 1. 5. razred A, 2. trienij B, 3. bienij B, 4. oddelek C.

ŠAH - Hitropotezni turnir

Jutri na Opčinah 18. memorial Filipović

Tržaško društvo klub Società Scacchistica Triestina 1904 (med pokrovitelji sta tudi ZKB in ZSSDI) bo jutri organiziralo 18. mednarodni memorial v ekipnem hitropoteznom šahu (čas za razmislek 5 minut na igralca), v spomin na mojstra Božidarja Filipoviča. Na turnirju bodo nastopili šahisti iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije. Na turnirju bo tudi prvič nastopila izključno ženska tržaška ekipa, ki jo sestavlja tudi slovenski šahisti Cristine Susterich (**prva od leve**) in Tjaša Oblak (**druga od leve**). Lansko izvedbo je osvojil šahovski klub Invec z Ribnico, ki je zmagal na zadnjih štirih izvedbah. Tržaški klub je na turnirju Filipovič zmagal štirikrat. Na prvi izvedbi, leta 1993, pa so slavili zmagajo šahisti obalnega društva Žusterna.

Turnir bo v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. Začel pa se bo ob 10. uri. Ob 18. uri bo še nagradjevanje.

ODBORNIKI KOŠARKARSKEGA KLUBA BOR želijo kapetanu Niku in njegovi izvoljenki obilo sreča in zadovoljstva v novem polčasu skupnega življenja

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Riccardo Riccardi z Romolijem o avtocesti Vileš-Gorica

Štandrež bo dobil podvoz za pešce in kolesarje

Zagotovljene bodo protihrupne pregrade - Izhoda pri Fari ne bo: »Izklučen iz projekta na zahtevo pokrajine«

Štandrež bo v okviru gradnje avtoceste Vileš-Gorica dobil podvoz, ki bo pešcem in kolesarjem omogočal varen prehod med Ulico Tabaj, tovornim postajališčem in goriškim pokopališčem. Zagotovo, da bo pozvezava vključena v načrt širitev hitre ceste, je včeraj Ettore Romoli dal deželnemu odborniku za promet in podkomisaru za avtocesto A4 Riccardo Riccardi, ki je obiskal Goricu, da bi župana seznanil s pomembnimi novostmi.

Riccardi je povedal, da je komisarska uprava preucila zahteve, ki jih je v pismu iz leta 2008 goriški župan Ettore Romoli naslovil na predsednika dežele in komisarja Renza Tonda. Gre za problematiko, na katere so v zadnjem letu stalno opozarjali predstavniki rajonskega sveta za Štandrež in deželnega svetnika Igor Gabrovec, in sicer na potrebe po ureditvi podvoza pri Štandreškem krožišču, po namestitvi posebnih protihrupnih pregrad na odseku avtoceste, ki teče mimo Štandreža, in po ureditvi izhoda iz avtoceste pri Fari. Riccardi je povedal, da bosta prvi dve zahtevi sprejeti, tako kot bo tudi uresničena pozvezava med avtocesto Vileš-Gorica in slovensko avtocestno mrežo. Kar se pa tiče izhoda iz avtoceste, za katerega se je Štandreški rajonski svet zavzemal, da bi nekoliko razbremenil promet po Štandrežu in nekaterih drugih naseljih, pa je Riccardi ocenil, da ni uresničljiv. »Izhod je bil sicer predviden v preliminarnem načrtu, izključen pa je bil na podlagi prošnje predsednika pokrajine Enrica Gherghette in takratnega deželnega odbornika Sonega,« je povedal Riccardi. »Naša uprava se že eno leto zavzema za izvoz pri Fari, proti kateremu pa se je izrekla pokrajina,« je podčrtal Romoli.

Ta odgovor, ki ga je deželni odbornik 18. novembra 2008 posredoval tudi Gabrovcu, pa ne prepriča predsednika rajonskega sveta Marjanja Brescie, ki med drugim še ni bil uradno seznanjen z načrtom gradnje podvoza in protihrupnih pregrad. Brescia, ki je včeraj tudi razobesil protestna letaka na krožišču v Štandrežu, pravi, da rajonski svet sploh ne zahteva gradnje pravega izvoza s priključkom na cesto št. 351, pač pa izkoriščenje že obstoječega podvoza pri Fari, ki ga trenutno uporablja podjetje, ki širi plinovod. Riccardi je sicer povedal, da je tudi ta rešitev neizvedljiva. »Pristojne smo že večkrat vprašali za srečanje, da bi predstavili naše zahteve, vendar nas ni nihče obvestil, da bo Riccardi prišel v Gorico,« je povedal Brescia. (Ale)

Zgoraj letak, ki ga je na krožišču v Štandrežu razobesil predsednik rajonskega sveta Marjan Brescia, spodaj Riccardi in Romoli med včerajšnjim sestankom

BUMBACA

GORICA - V Hiši filma slovesna razglasitev zmagovalcev Nagrade Collio

Malatesta avtor najboljše teze Gergoletovi skupini 3. mesto za film

Skupina Ivana Gergoleta, ki si je na Nagradi Collio Cinema zgaotovila 3. mesto

BUMBACA

V Hiši filma so včeraj zvečer razglasili zmagovalce Nagrade Collio, ki je bila razdeljena na več področij, saj so podelili nagrade in priznanja s področja znanstvenega raziskovanja in novinarstva, od lani pa tudi s filmskega v okviru t.i. Nagrade Collio Cinema po zaslugu družbe Transmedia, ki je pristopila k pobodi. Prvo mesto si je med univerzitetnimi tezami zagotovil Thomas Malatesta s fakultete za kmetijstvo na videmski univerzi, priznanji pa sta dobila novinarja Giuseppe Longo in Stefano Cosma.

Pri Nagradi Collio Cinema-Maratonu "6"60 je dobitnik prve nagrade Diego Clericuzio z delom Selezione del personale. Drugo nagrado je prejel Riccardo Sabbadini s kratkometržcem L'imprevedibile destino dei Caugich. Tretje mesto pa si je zagotovila skupina, ki jo je vodil 30-letni Ivan Gergolet in ki se je predstavila s kratkim filmom Ouverture. Nagrade so podelili na slovesnosti, ki jo je povezovala Sabrina Vidon ob predsedovanju predsednice konzorcija za zaščito vin Collio in Kras Patrizie Feluga, predsednika družbe Transmedia Borisa Perica in Roya Menarinija. Pred nagrajevanjem so govorili mnogi ugledni gostje, med katerimi predsednik Pokrajine Gorica Enrico Gherghetta, goriški župan Ettore Romoli in predsednik goriške Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata. Naj dodamo, da bo danes na vrsti še shod vesp, z udeležbo rumerih briških vesp, ki se bodo iz Hiše filma odpravile na odkrivjanje Brd.

BONETI - Nesreča 35-letni voznik poškodovan

V četrtek ponoči je v Bonetih prislo do prometne nesreče, v kateri se je huje poškodoval 35-letni voznik avtomobila, ki so ga sprejeli na zdravljenje v bolnišnici na Katinari. Nesreča se je pripetila okrog 23.30. Hrvatski državljan, ki ima bivališče v Sloveniji, se je z avtom Citroën peljal v smeri proti Trstu, iz razlogov, ki jih preučujejo karabinjerji iz Tržiča, pa je izgubil nadzor nad vozilom in zavozil. V silovitem trčenju se je moški huje poškodoval. Na prizorišču nesreče so kmalu posredovali služba 118 in tržički karabinjerji. 35-letnika so prepeljali na Katinaro, kjer so ga operirali zaradi poškodb vranice. Moški ni v smrtni nevarnosti.

TRŽIČ - Karabinjerji

Vrsta aretacij

Poleg tega 14 prijav zaradi vožnje v vinjenem stanju

TRŽIČ - Redarji Zgibanka z nasveti proti krajam

Prispevati h kakovostnejšemu življenju in nuditi nasvete proti krajam in goljufijam je namen nove zgibanke, ki jo je izdelala tržička občinska uprava v sodelovanju z občinsko policijo in deželu Furlanijo-Julijsko krajino. Zgibanka, ki so jo predstavili včeraj v domu za ostarele v Ul. Fontanot, je namenjena predvsem priletnim in sploh ljudem, ki so pretežno osamljeni. Poleg vrste namigov, kako braniti se pred goljufi je v publikaciji še mnogo informacij za boljše počutje v poletnem obdobju, ko se mesta izpraznijo.

Karabinjerji iz Tržiča so v zadnjem obdobju v okviru različnih akcij izvedli vrsto aretacij iz raznih razlogov, poleg tega pa so prijavili 14 oseb zaradi vožnje v vinjenem stanju. Konec maja in v začetku junija so v tem smislu odvzeli vozniška dovoljenja 14 tržičkim občanom, od katerih je bil en tujec. Najbolj veseljaški med temi je imel v krvi čednih 2,26 mililitra alkohola na liter izdihanega zraku (od zakona predvidena meja je 0,5). Ustavili so ga, potem ko je s svojim avtomobilom izpeljal kar nekaj nevarnih manevrov, kot so to zapisali sami karabinjerji.

Sicer so karabinjerji v okviru več akcij, ki jih je vodil kapetan Sante Picchi, ugotovili še mnogo drugih kaznivih dejanj. Med temi so aretirali moškega, ki ga je javno tožilstvo v Trentu obsođalo na šest mesecev zaporne kazni, in moškega, ki je pravkar odšel od doma, pa čeprav je bil obsojen na hišni pripor zaradi nasilja v družini. Dalje so karabinjerji aretirali romunskega državljanja, za katerega je sodišče v Rimu zaradi kraje odredilo izgon, a Romun ga ni upošteval.

GORICA - SSK Srečanje o reformi lokalnih uprav

Redno mesečno srečanje izvoljenih upraviteljev stranke Slovenske skupnosti v goriški občini je bilo tokrat v bolj razširjeni obliki, saj so se srečanja udeležili še nekatere izvoljeni upravitelji SSK iz Števerjana, prisotna pa je bila tudi pokrajinska odbornica Mara Černič. Namen srečanja je bilo usklajevanje stališč glede predlogov za reformo javnih uprav, kamor spada tudi vprašanje bodočnosti gorskih skupnosti.

Glavna zaskrbljenost izvoljenih upraviteljev SSK je bila osredotočena na spoštovanje specifičnosti ozemlja, na katerem se nahaja slovenska narodna skupnost. Iz novic, ki prihajajo iz deželnih in drugih krogov je zaznati težnjo, so ugotovili, da se te specifičnosti ne upošteva, medtem ko prihajajo v ospredje druga vprašanja, ki so sicer legitimna, vendar ni prav, da pri tem trpi ravno slovenska narodna skupnost. Velika nevernost je ravno v tem, pravi SSK, da bi bili Slovenci z novo reformo še bolj upravno razdeljeni. To bi se očitelo in utečkočilo katerokoli prizadevanje uveljavljanja narodne specifik in upravljanju teritorija in javnih uslug. Slovenci tvegajo, da ostanejo le kulturni rezervat, so poudarili. Izvoljeni upravitelji SSK iz Gorice in Števerjana so zato pozvali k nastopu paritetnega odbora, saj »so take težnje odločno v nasprotju z zaščitnim zakonom, kjer je manjšanje ravnih zaščite prepovedano«. Pri tem so še podčrtali pomembno vlogo gorskih skupnosti pri podpiranju gospodarskih dejavnosti in uveljavljanju čezmejnega sodelovanja, od katerega so največ koristi dobile ravno slovenske občine v Benetiji.

Predstavniki SSK so tudi pregledali novosti glede zbirnega centra za mestne odpadke, ki ga načrtujejo na meji s sovodenjsko. Pozitivno je dejstvo, da bo vhod v središče urejen na stranski poti. Odperto pa ostaja vprašanje nevarnosti povečanja prometa v Štandrežu, kot tudi ni jasno, kakšna bo usoda stavbe bivšega upeljevalnika. Predsednik rajonskega sveta Lovren Peršolja je tudi poročal o stanju plazu, ki ogroža nekatere stanovanjske hiše. Analize plazu in teritorija se bližajo k koncu in bo kmalu znano, kakšna bo narava posega, ki ga bo potrebno opraviti za ureditev plazišča in zavarovanje hiš, je povedal. Še vedno pa je nedorečena problematika parkirišča pri otroškemu vrtcu v Pevmi. Pred zaključkom srečanja so izvoljeni upravitelji SSK še izrazili kritiko nad novo spletno stranjo goriške občine, ki je izključno v itališčini.

GORICA-DOBERDOB - Slovenske šole vseh stopenj

Zadnji dan pouka v razposajenem vzdušju

Danes bodo učenci tretjih razredov izvedeli, ali so bili prepuščeni na malo maturo

Levo osvežilni sladoled ob zadnjem dnevu pouka na osnovni šoli Župačič, spodaj športni dan doberdobskih nižje srednje šole

BUMBACA, FB

Učenci in dijaki, ki obiskujejo slovenske šole v goriški pokrajini, so se včeraj v razposajenem vzdušju poslovili od letošnjega šolskega leta. Nekateri so z zaključnimi prireditvami praznovali konec pouka že v prejšnjih dneh, po drugih šolah pa so včeraj dopoldne potekale krajše slovesnosti s pevskimi nastopi, na katerih so otrokom ob prisotnosti staršev podelili bralne značke in druga priznanja, ki so si jih pridružili na raznoraznih tekmovanjih.

Učenci petih razredov osnovnih šol, ki spadajo pod Večstopenjsko šolo Gorica, so prejeli tudi knjižni dar, ki ga v sodelovanju z odbojom staršev podeljuje Čedadjska banka-Banca di Cividale. Posebno živahen je bil zadnji šolski dan učencev nižje srednje šole iz Doberdoba, ki so na športnem igrišču tekmivali v teku in drugih športnih disciplinah. Po šolski maši se je športni dan doberdobskih nižješolcev nadaljeval v telovadnici, kjer so se pomerili v igri »med dvema ognjem«.

Večina učencev in višješolcev je včeraj lahko odložila nahrbtnike in pospravila šolske učbenike, 56 maturantov šestih slovenskih višješolskih smeri ter 87 tretješolcev slovenskih nižjih srednjih šol pa čakajo zaključni izpiti. Prvi bodo na vrsti učenci tretjih razredov nižje srednje šole iz Doberdoba in nižje srednje šole Triniko iz Gorice, ki bodo že danes izvedeli, ali so bili prepuščeni na malo maturo. Le-ta se bo začela 15. junija z nalogo iz slovenščine, nato pa bodo sledili še naloge iz italijanščine, test Invals,

naloge iz angleščine, nemščine in matematike ter ustni del izpita. Na višjih srednjih šolah v Ulici Puccini bodo končne ocene objavili 16. junija. 22. junija se bodo maturantje spopadli s pisno nalogo iz slovenščine, 23. junija bo sledila druga pisna naloga iz specifičnega predmeta, ki se razlikuje po učnih smereh. Dijaki bodo imeli 24. junija premor, nakar bo 25. junija na vrsti

še večpredmetna naloga, ki jo bo komisija sezavila na podlagi čez leto predelanih vsebin. Z 28. junijem se bo začel še ustni del izpita.

Učenci prvih in drugih razredov nižjih šol ter učenci osnovnih šol doberdobskega ravnateljstva bodo spričevala prejeli prihodnji teden, učenci osnovnih šol Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom Gorica pa 21. junija.

Na goriškem licejskem polu Trubar-Gregorčič so se tudi letos slovensko poslovili od šolskega leta z zaključno prireditvijo, ki je bila v četrtek v kulturnem centru Lojze Bratuž. Večer sta pod mentorstvom prof. Tomaža Sussija vodila Ivana Paljk in Ivan Rauber. Dijaki so predstavili fotografije z letošnjih izletov v Barcelono, Prago, Dublin in Ligurijo. Zaključilo se je nadvse uspešno leto, ki je prineslo vrhunske rezultate: prvo mesto med ženskami in drugo mesto med moškimi na vse-državnem tekmovanju v angleščini ter 14. mesto šahovskega krožka na državnem nivoju.

Večer je zaživel ob petju šolskega de-

kliškega zboru in plesu skupine, ki vadi aero-

blico. Tudi gledališče je prišlo na vrsto, dijaki

so uprizorili igro z naslovom Bosi v šoli, kjer

so se ironično poigrali s predlogom Bossijeve stranke, ki in luči boljšega šolskega sporazumevanja predvideva za profesorje poznavanje narečij in diaškega mešanega jezika. La-

ni smo bili priča operaciji presenečenje, ko so profesorji neapovedano pripravili kratko uprizoritev, v kateri so sami nastopali. Letos so se ponovili v igri Profesor pri zdravniku, ko so z najsdobnejšimi tehnikami zdravljenja skušali oživeti profesorico, ki je bila izmučena po dolgem in težkem šolskem letu.

Pred šolskim bendom, ki je zaključil večer v rockerskem slogu, se je ravnateljica v imenu vseh, ki so kdaj obiskovali šolo, zahvalila tehniku Niku Klanjščku. Po dolgi in uspešni karrieri, ko je na šoli reševal mogoče in nemogoče, odhaja zasluženo v pokoj.

KRMIN - Ostra obsodba Antonaza (SKP)

Tečaji vinogradništva bodo odslej v Vidmu

»Preselitev tečaja je prava kraja, za katero je odgovoren sam deželn predsednik Renzo Tondo, ki je tako zadal ponoven udarec Goriški.«

S temi besedami je deželn svetnik Stranke komunistične prenove Roberto Antonaz ostro odsodil premostitev univerzitetnega tečaja za vinogradništvo in enologijo s fakultete za kmetijstvo v Krminu, ki ga bodo od prihodnjega šolskega leta prirejali na videmskem sedežu fakultete za kmetijstvo. Vest so sporocili včeraj po srečanju na krminskem županstvu, na katerem so o zadevi razpravljali med ostalimi župan Luciano Patat, rektorica videmske univerze Cristiana Compagno, predsednik deželne ustanove za pravico do študija Erdisu iz Vidma Adriano Ioan, dekan fakultete za kmetijstvo Roberto Pinton in predsednik univerzitetnega tečaja za vinogradništvo Enrico Peterlunger. Za premostitev so se odločili, ker nameravajo ohraniti raven odličnosti tečaja, je podarila rektorica Compagno. Ko bi ostal tečaj v Krminu, bi to bilo nemogoče, je doda. Za to je več razlogov, med glavnimi pa je ta, da ne bo ustanova Erdisu v Krminu več jamčila namestitev za študente.

Vse to je zelo hudo, ker še ošibki goriško območje, je dodal Antonaz, ki zdaj pričakuje, da bodo vino Collio DOC kmalu zamenjali s Friuli DOC.

Deželna skupščina zveze zadružnih bank

V univerzitetnem polu v Gorici bo danes ob 9.30 deželna skupščina zveze zadružnih bank iz FJK. Skupščine se bodo udeležili predsedniki in člani upravnih svetov 15 zadružnih bank iz FJK, nekaterih drugih deželnih zvez in državne zveze zadružnih bank. Udeležbo so najavili tudi deželna odbornica za finance Sandra Savino, predsednik Pokrajine Gorica Enrico Gherghetta, goriški župan Ettore Romoli, direktor univerzitetnega pola Piergiorgio Gabassi in predsednik državne zveze zadružnih bank Alessandro Azzi.

V pondeljek celodnevna splošna stavka

Osnovne sindikalne organizacije javnega sektorja Rdb so proglašile celodnevno splošno stavko, ki bo v pondeljek, 14. junija. Goriška občinska uprava je s tem v zvezi sporočila, da bodo zajamčene najosnovnejše storitve v matičnem uradu, na pokopalniščih in na socialno-skrbstvenem področju.

DOBERDOB - Zaključna prireditev na nižji srednji šoli P. Voranca

Dober-dan Dober-dob

Učenci in učenke uprizorili satirično gledališko predstavo - Podelili nagrade najboljšim dijakom

S četrtkovega nastopa

gleški Kenguru in na Cankarjevi nagradi. Posebno priznanje Sirkove nagrade v znanju slovenščine pa si je zaslužila Arianna Stroili. Srečanje je sklenila še zaključna glasbena točka, nakar so se prisotni poslastili z izdelki kuhrske delavnice, ki jo je vodila profesorica Federica Bello. (Jari)

BRDA - Na pobudo novoustanovljene Bratovščine svetega Martina

Prvi korak do ustanovitve vseslovenskega vinskega festivala

Na Martinovo bo povezoval vse vinorodne dežele, od Goriških Brd do Štajerske, slovenske Istre in Krasa

»Vseslovenski vinski festival, kot ga snujemo, bi bil vsekakor unikum v svetovnem merilu, saj bi vso državo združil pri sodelovanju v enotni iniciativi,« je prepričan Andrej Sluga, član lani ustanovljene Bratovščine svetega Martina, ki je v Medani nastala z namenom izboljšanja kulture uživanja vina in promocije slovenske vinske stvarnosti ter tradicije doma in na tujem. Prireditveni prostor, na katerem bi se teden do deset dni trajajoči vinski festival odvijal, bi bila kar celotna Slovenija, v čemer je prva posebnost festivala, le-ta pa bi se odvijal na več ravneh: jedro zamisli so dogodki, ki bi se odvijali neposredno pri najboljših proizvajalcih vina, v njihove vinske kleti računajoči vabiti zahtevnejše domače in tuje goste, v ponudbo pa vključiti še vrhunsko lokalno kulinariko. Množične prireditve s pokušino različnih vin in zabavo pa bi se odvijale v večjih slovenskih krajih, nekako po zgledu nemškega Oktoberfesta. Vrhunc festivala bi potekal na dan svetega Martina, ki po starosti slovenski tradiciji spremeni moč v vino.

Vinski festival, ki je zaenkrat še v fazi osnutka idejnega projekta in torej še nima imena, bi tako povezal vinorodne dežele Slovenije: od Goriških Brd prek Vipavske doline in Dolenjske do Bizielskega, od slovenske Istre prek Krasa in Štajerske do Haloz. Prvi koraki so se začeli lani v Goriških Brdih, ko so člani novoustanovljene Bratovščine svetega Martina sprejeli zavezko, da letos organizirajo posvet na temo Enogastronomija, priložnost za promocijo Slovenije v tujini. Uresničili so jo minuli četrtek v družbi vinarjev in vabljenih gostov: generalnega direktorja Direktorata za Turizem Marjana Hribarja, predsednika Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cirila Smrkolja, predsednika Društva Sommelier Slovenije Ivana Peršolje, direktorja Slovenskega festivala vin briškega župana Franca Mužiča in drugih. Prvi korak k uresničitvi zahtevnega projekta je bil tako na rejen, saj je v četrtek med prisotnimi naletel na pozitivne odzive, podporo so obljubili tudi z državne strani. »Naša bratovščina je lahko v tej zamisli promoter, povezovalec ključnih akterjev - državnih institucij, predstavnikov gospodarstva, turizma. Nismo pa operativna organizacija, ki bi tak projekt lahko izvedla,« opozarja član Bratovščine Matej Arčon. Ob letošnjem martinovanju nameravajo zamisel iz Brd prenesti še v Vipavsko dolino in jo nato korak za korakom širiti po vsej državi. Do novembra pa naj bi oblikovali vsaj okvirno blagovno znamko, znotraj katere bi se v bodoče v tujini tržil vseslovenski vinski festival, ki bi že tradicionalna slovenska martinovanja povezal v skupno zgodbo. »Absolutno bi radi v to zgodbo povezali tudi slovenske vinarje čez mejo, v Italiji, vendar ne bi delovali v smeri, da bi se navezali na italijansko blagovno znamko Collio. Ta dogodek bi moral vzpostaviti slovenski vinski festival s svojo blagovno znamko,« poudarja Sluga, ki računa, da bo leto 2011 prelomno za njihov projekt; do takrat si nadejajo, da bo zadeva že imela institucionalen okvir, torej da bodo že narejeni izvedbeni projekti z natančno razdelavo vlog pri njegovi organizaciji. Istega leta bo Slovenska turistična organizacija začela s štiriletno slovensko turistično borzo, na katero bodo ravno okrog martinovanja povabili tuje novinarje in agencije. Zato v Bratovščini računajo, da bodo svoj projekt uspešno predstavili tudi njim. »Imamo namreč kaj pokazati: Slovenija bi se lahko predstavljala in tržila kot butik raznolike kulinarike in vrhunska vina. Radi bi pritegnili goste, ki bi ostali več dni, s promoviranjem varnega uživanja vina pa bi v projekt vključili še prevoznike, gostilničarje in ponudnike nočitev,« še pojasnjuje Sluga.

Katja Munih

Razgled na Brda

KATJA MUNIH

NOVA GORICA - Evropski regionalni gospodarski forum 2010

Regijske razvojne agencije so temeljne za gospodarski razvoj

Predstavniki Regijskih razvojnih agencij (RRA) z območja držav jugovzhodne Evrope in nekaterih sorodnih institucij, ki se ukvarjajo z razvojnimi problemi, so se v času zasedanja 6. Evropskega regionalnega gospodarskega foruma EREF 2010, ki je bil v minulih dneh v Novi Gorici na pobudo novogoriškega župana in poslanca Mirka Brulca, sestali na prvem skupnem srečanju, kjer so sprejeli nekaj stališč in smernic za bo dočne delo.

Evropski regionalni gospodarski forum postaja torej tako s plenarnim zasedanjem kot z delavnicami in EREF mrežo za jugovzhodno Evropo tudi stimulativnim koordinatorjem sodelovanja med agencijami RRA, kar ima poseben pomen na področju izme-

njave podatkov in rešitev ter predstavitev in vrednotenja dobrih praks.

Prisotni so se strinjali, da Regijske razvojne agencije in sorodne institucije predstavljajo enega izmed najmočnejših generatorjev gospodarskega, infrastrukturnega ter družbenega razvoja, saj vsaka na svojem območju pomembno prispeva k dočniti v ovrednotenju razvojnih ciljev, predstavlja pomembno bazo podatkov, relevantnih za uspešno določanje in izvedbo razvojnih strategij ter da skupaj s pristojnimi državnimi organi predstavlja najpomembnejši vir znanja za uspešno pridobivanje finančnih sredstev iz evropskih in drugih skladov, ki pomembno prispevajo k razvoju posameznega območja.

Srečanja regijskih razvojnih agencij in sorodnih institucij z območja držav jugovzhodne Evrope bodo v bodoče postala redna oblika primerjave in preverjanja dela z namenom določitve, uskladitve in doseganja razvojnih ciljev na lokalnem, nacionalnem in regionalnem nivoju.

Novogoriška mestna občina se je na prvem skupnem srečanju zavzala, da prevzame koordinacijske funkcije za čas do naslednjega srečanja, ki bo v drugi polovici septembra leta 2010. Zadolžena je za vzpostavitev interaktivnega foruma ter pripravo minimalnega nabora podatkov, ki jih bodo udeleženke posredovale v skupno bazo z namenom lažjega in hitrejšega uresničevanja zastavljenih ciljev. (km)

GORICA - V galeriji Kosič bo uradno odprtje fotografiske razstave danes ob 18.30

Skupina75 zasedla mestno središče

Slovenski fotoklub si je ob svoji 35-letnici omislil pobudo, ki sta jo predstavila včeraj goriški župan Romoli in odbornik Devetak

Goriški župan Ettore Romoli (levo) in lastnik galerije Andrej Kosič na predstavitvi fotografiske razstave

BUMBACA

V galeriji Kosič na prehodu med Raštelom in goriškim Travnikom so včeraj predstavili pobudo, ki si jo je ob svoji 35-letnici omislil slovenski fotoklub Skupina 75. Kot smo že poročali, gre za svojvrstno praznovanje rojstnega dne, ki v tem primeru pač ne more biti drugačno kot fotografisko. Za tovrstni prikaz fotografij članov slovenskega društva so se poleg galerije Kosič »ogreli« še goriška zveza ASCOM in goriška občina.

Predstavitev pobude so se namreč udeležili goriški župan Ettore Romoli in odbornik za kulturo Antonio Devetak, za združenje trgovcev pa predsednik Pio Traini in član odbora Oscar Zorgnotti. Prisotne novinarje in goste je nagovoril lastnik galerije Andrej Kosič, ki je podčrtal predvsem dejstvo, da je po treh letih obstoja galerija vedno zasedena z deli krajevnih, pa tudi tujih likovnih mojstrov. Izrazil je tudi željo, da bi s podobnimi pobudami poživili tudi del mesta, ki žal odmira. Župan in Devetak sta predvsem zatrčila, da lahko Goriča obiskovalcu ponudi marsikaj lepega in zanimivega. A to je marsikaj odvisno od aktivnega tkiva mesta, v prvi vrsti trgovcev, ki bi morali bolj pogostoma svoje dejavnosti podrediti, ali se vsaj prilagoditi pobudam splošnega značaja. Podobne pobude so lahko pomembno osvežilo za Goricu, ki večkrat pozabljiva na doprinos, ki ga mestu lahko prinese turizem, sta še povedala župan in odbornik Devetak.

Predsednik ASCOM Traini se je zahvalil fotoklubu za pobudo, zahvalil pa se je tuji več kot 40 mestnim trgovinam, ki bodo sodelovale in v naslednjih treh tednih v izložbah gostile fotografije Skupine 75. Vsem, ki so prisluhnili željam društva in so pristopili k pobudi, se je zahvalil tudi predsednik fotokluba Skupina75 Silvan Pittoli, ki je tudi povedal, da bo svoja dela v izložbah goriških trgovin razstavljal 18 članov društva. Nekateri bodo prisotni z dvema, drugi s štirimi in več deli večjega formata. Vsa dela so že bila v prejšnjih dneh nameščena v izložbe trgovin skupaj z najrazličnejšimi prodajnimi artikli, ves fotografski sprehod pa bo zadeval kar lep predel goriškega mestnega središča. Uradno odprtje razstave bo danes popoldne ob 18.30 uri v galeriji Kosič, ki gosti sku-pinska dela članov fotokluba. (vip)

Urad Kmečke zveze zaprt

Kmečka zveza iz Gorice obvešča člane, da bo goriški urad v ponedeljek, 14. junija, zaprt zaradi dopusta. V sredo, 16. junija, bo urad deloval po običaj-nem urniku.

Pevci na televiziji

Posnetek potovanja pevcev zborov Skala iz Gabrij in Jezero iz Doberdo-ba na Sardinijo bo predvajal slovenski RAI 3 v nedeljo, 13. junija, ob 20.45. Posnovitev bo ob isti uri 17. junija.

Jutri srečanje planincev

Okrog 200 planincev, članov slovenskih planinskih društev iz Celovca, Benečije, Trsta in Gorice ter društev jeseniškega območja ter Brd, Nove Gorice, Ajdovščine in Tolminca, se bo jutri udeležilo 39. srečanja, ki ga prireja SPD Gorica v Opatjem selu v sodelovanju z občino Miren-Kostanjevica, Krajevno skupnostjo ter društvom Cerje. Ob 9. uri bodo udeleženci izpred spomenika na Cerju šli na dva pohoda ter se okrog 12. ure spet zbrali na prireditvenem prostoru v Opatjem selu, kjer bo ob 13. uri uradni del srečanja s kulturnim sporedom, ki ga bosta oblikovala moški pevski zbor Kras in godba na pihala Jesenice-Kranjska gora.

Motociklistično prvenstvo

Danes in jutri bo v industrijski coni v Ajdovščini prvo Evropsko regionalno motociklistično prvenstvo Alpe Adria, eno največjih motorističnih prireditv v Sloveniji. Vzporedno bosta še dirka za državno prvenstvo in enduro motociklizmu in dirka za pokal Ajdovščine za voznike brez licenc. Na ogled bo tudi ponudba razstavljavcev motorizma in dodatne opreme za motocikle. Štart bo ob 12. uri v industrijski coni v Ajdovščini, nato bodo vozniki prepeljali dva kroga po začrtani trasi po Vipavski dolini, vsak krog meri 60 kilometrov. Ob 19. uri bo nočni 'special' v Ajdovščini. V nedeljo bo še zadnja etapa (120 kilometrov). Ob 20.30 bo razglasitev rezultatov in podelitev priznanj. (km)

Cepljenje psov proti steklini

Obvezno cepljenje proti steklini psov, ki so starci vsaj tri mesece in ki ga je odredilo ministrstvo za zdravje, bo mogče v Tržiču opraviti v torek, 15. junija, ob 15. ure do 16.30 in z istim urnikom tudi 22. ter 29. junija. Pse bodo cepili v centru v UL Vecellio št. 1. Cepljenje bo lastnike psov stalo 10 evrov.

Bar na gradu spet odprt

V goriškem grajskem naselju bodo v torek, 15. junija, spet odprli bar, ki je bil zaprt od 1. januarja. Uradno odprtje bara z novim imenom Taverna 1589 bo ob 18. uri ob udeležbi pokrajinskega odbornika Mauricia Salomonija.

ŠTANDREŽ - Srečanje dramskih skupin Nocoj vrhunec z igro »Stokrat ... in še več«

Od minule sobote do danes so se v štandreškem Gledališču pod zvezdami zvrstile štiri predstave in vsakič se je igrišče ob župnijski dvorani napolnilo z ljudmi, ki že vedo, da izkazuje prosvetno društvo Štandrež prav posebno ljubezen gledališču. Zato je užitek zagotovljen. V okviru tamkajšnjega srečanja dramskih skupin so iz komedije v komedijo nastopili kulturno društvo Zarja iz Trnovelj s "Prav posebnim parom", prosvetno društvo Štandrež in kulturno društvo Stanko Vuk iz Morna-Orehovlj z igro "Vsega so krivi zvornovi", dalje kulturno umetniško društvo Šempeter z "Vajo zborna" in, v sredo zvečer, gledališka skupina Dekani s "Koman dirjevem tičem". Nocoj ob 21. uri bo na igrišču župnijske dvorane vrhunec, saj bo spet na poteci dramski odsek prosvetnega društva Štandrež. Revijo amaterskih skupin bo zaključil z igro "Stokrat ... in še več", ki je nastala v režiji Janeza Starine. Kaj več o igri Štandrežci ne povedo, zagotavljajo pa, da bo lepo presenečenje. Gledališče pod zvezdami prirejajo pod pokroviteljstvom goriške občine, Zveze sloven-

ske katoliške prosvete in vladnega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ob slabem vremenu bo predstava v župnijski dvorani Anton Gregorčič.

Praznik krajevne skupnosti

Sobotni del praznika novogoriške krajevne skupnosti bo potekal v znamenju turnirja ulične košarke, ki se bo od jutra do 18. ure odvijal v središču mesta, v tem času bo delovala tudi tržnica. Ob 17.30 je predviden mimohod mažoret, po nagovoru predsednika Krajevne skupnosti Nova Gorica, Otona Mozetiča pa sledi podelitev nagrad tekmovalcem uličnega turnirja košarke. Večer bo zaokrožil nastop dekliške skupine Sue nos in ansambla Happy Day. (km)

Boljši sejem

V Solkanu bo na Trgu Jožeta Srebriča v soboto od 8. do 15.30 potekal boljši sejem. Organizira ga tamkajšnje turistično društvo. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, UL. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, UL. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, UL. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Koncerti

SNOVANJA 2010: danes, 12. junija, ob 20.30 bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici Glasbeni mozaik izbranih solistov, komorne skupine, baleta, šolskega orkestra in zboru SCGV Emil Komel; vstop prost.

ZDROUŽENJE SEGHIZZI prireja državno revijo komorne glasbe ob 90-letnici ustanovitve: v sredo, 23. junija, ob 21. uri bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici nastopil duo violinistov Hasan - Beng Bakall.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Saw VI« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Copia conforme«.

Dvorana 3: 17.45 - 19.50 - 22.00 »La nostra vita«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 21.10 »Sex and the City 2«.

Dvorana 2: 18.10 - 20.15 - 22.15 »The Hole« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il se greto dei suoi occhi«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »La Papessa«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.00 »The Road«.

Mali oglasi

PRODAM MLADIČE koze tibetanke, dve samički in en samček. Tel. 334-775361.

PRODAM svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopalnici, dva balkona, shramba in garaža, cena 132.000 evrov; tel. 328-8872507.

Osmice

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Gledališče

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj vabi na ogled veseloigre »V šotoru z medvedom« v režiji Maje Devetak v petek, 18. junija, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah.

GLEDALIŠČE POD ZVEZDAMI na igrišču ob župnijski dvorani v Štandrežu: danes, 12. junija, ob 21. uri »Stokrat... in še več«, nastopa dramski odsek PD Štandrež.

Razstave

STALNA RAZSTAVA GLASBIL sodobne izdelave, kakršna so bila razširjena v obdobju srednjega veka in baroka v Evropi z naslovom »Theatrum Instrumentorum«, je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10. in 19. uro; informacije na www.comune.gorizia.it.

NA SEDEŽU ZDRUŽENJA NUOVO LAVORO v Raštelu v Gorici je na ogled fotografksa razstava na temo življenja v zaledju bojišč prve svetovne vojne; še danes, 12. junija, med 10. in 12. uro ter med 16. in 18. uro.

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ BORISA PRINČIČA z naslovom Cvetje, vrtovi v kozmični harmoniji bo na ogled še danes, 12. junija od 10. do 23. ure v razstavnih prostorih kavarne Trieste na Trgu Oberdan v Ronkah..

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) na Drevoredu 20. septembra 14 v Gorici je na ogled razstava z naslovom Sto let iger in igrač; do 20. junija od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. ter 15. in 20. uro.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava angleškega slikarja Colina Deana; do 21. junija od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter med kulturnimi prireditvami.

V GALERIJI DOM KRAJANOV v Vipavskem križu je na ogled razstava likovnih del (akvareli in olja) Bože Bučik in Silve Stantič Prinčič z naslovom Hodil po zemlji sem naši; do 30. junija, informacije in predhodne naveje pri Ivi Bandelj, Vipavski križ 65, tel. 00386-31481187 in tel. 003865-3647914.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU je na ogled razstava o trgovjanju vina goriškega podjetja bratov Abuja; do 15. avgusta ob četrtekih in petkih med 17. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 13. uro ter med 17. in 20. uro.

Šolske vesti

Sara in Pavel

Obilo sreće in ljubezni na novi življenjski poti želimo

tata Uštili, mama Gabri, Tatjana, Tjaša, Mihaela, nono Nato, Claudio, Nerina, Karen in Matjaž

Sara in Pavel

Živio novici

Srečno!

PD Vrh sv. Mihaela

Sara in Pavel

Obilo sreće in ljubezni na novi življenjski poti želimo

tata Uštili, mama Gabri, Tatjana, Tjaša, Mihaela, nono Nato, Claudio, Nerina, Karen in Matjaž

Šolske vesti

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za šolsko leto 2010-11; informacije na tajništvu (tel. 0481-532163, 0481-547569), na info@emilkomeleu ali na spletni strani www.emilkomeleu.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča

kandidate, ki so že pogojo vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila 2010 do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice.

Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev / dijakov z posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarajoče sezone. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo nasloviti na Urad za slovenske šole v ul. Rismundo, 6 v Gorici. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Izleti

PD RUPA-PEČ obvešča izletnike, ki se bodo udeležili potovanja na Škotsko 23. avgusta, da bo srečanje s Patrizijo v torek, 15. junija, ob 19. uri na sedežu društva v Rupi. Udeleženci naj na srečanje izročijo fotokopijo vsejavnega osebnega dokumenta.

SPDG vabi v nedeljo, 20. junija, na Lopic 1958 m. (M.Plausis) nad Pušo Vasio (Venzone). Do vrha je približno 4 ure hoje. Odhod ob 6. uri s parkiršča pri Rdeči hiši; informacije po tel. 339-7047196 (Boris) ali boris@kinoatelje.it.

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVOD-

NJE organizira v nedeljo, 27. junija, avtobusni izlet »Lepote in dobrote Brkini« z ogledom Jame Dimnice, fresk Toneta Kralja v Slivjah, dveh kmetij, gradu Prem in Kettejeve spominske sobe; informacije in vpisovanje po tel. 0481-882071 ali 329-4006925.

Obvestila

POLETNO KOLONIJO NA PTUJU za učence od 9. do 13. leta starosti organizira Dajaški dom med 21. in 27. junijem; vpisovanje in informacije v popoldanskih urah po tel. 0481-533495.

POLETNO GLASBENO SREDIŠČE v organizaciji pihalnega orkestra Kras Doberd, namenjeno otrokom od 5. do 12. leta, bo potekalo od 5. do 16. julija. Otroci bodo spoznavali svet glasbe s pomočjo strokovnih predavateljev Mojce Bratina, Tanje Gaeta in Patrika Quaggiata; prijave in informacije po tel. 338-4199828 (Romina).

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA

2010 bo potekalo od 14. junija do 30. julija v Zavodu S. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici; informacije in vpisovanje vsak dan med 8.30 in 10.30 ter od 19. ure dalje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno

središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« v otroškem vrtcu in Doberdou ob 2. do 13. avgusta od 8. do 14. ure; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

DRUŠTVO JEZERO iz Doberdoba obvešča, da je knjiga »Sveti Blaž je imel devet sestra...« Pjepe Lakovič Ljubseve na razpolago v Katoliški knjižarni v Gorici in pri Magdi Prinčič (tel. 347-1243400).

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta vsak delavnik od 10. do 18. ure.

OKENCE ZA IZDAJO POTNEGA LISTA je po novem odprt v pritličju kvesture na Trgu Cavour v Gorici. Vhod bo z oširka Sant'Ilario, urniki pa ostajajo nespremenjeni (od ponedeljka do sobote med 9. uro in 12.30).

SEDEŽ SOVODENJSKE ENOTE CI-

VILNE ZAŠČITE na Vrhu, Brežiči 32, je odprt za javnost vsako drugo in zadnjo sredo v mesecu od 20. do 21. ure. Prostovoljci bodo na razpolago občanom za informiranje o delovanju Civilne zaščite in za sprejemanje informacij o potencialnih nevarnostih za prebivalstvo in teritorij.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni na-

tečaj poezije »Sledi-Tracce 2010«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodejovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dojeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali v uradih ZSKD.

POLETNO SREDIŠČE DIJAŠKEGA

DOMA Simon Gregorčič z naslovom Juri Muri v Afriki bo potekalo od 14. junija do 16. julija in od 23. avgusta do 3. septembra; vpisovanje in informacije v Dijaški domu, Svetogorska ul. 84 v Gorici (tel. 0481-533495) vsak delavnik od 13. do 18. ure.

8.TURNIR 12 UR NOGOMETNA bo

danes, 12. junija, v organizaciji AŠŽ Juventina na nogometnem igrišču v Štandrežu med 10. in 22. uro. Sledil bo koncert glasbe s skupino rock in pop glasbe, deloval bo kiosk s pijačo in jedačo; informacije in vpisovanje po tel. 329-0913340 (Maja).

AŠKD KREMENJAK obvešča, da bodo

danes, 12. junija, ob 19.30 v večnamenskem centru v Jamljah odprtli društveni bar. Ob priložnosti bo na ogled razstava Naši umetniki; razstavljajo Anica Pahor

KIRGIZISTAN - Nov val nasilja po strmoglavljenju predsednika Bakijeva

V nemirih na jugu države več mrtvih in ranjenih

Začasna vlada razglasila izredne razmere ter napotila vojsko in policijo z oklepni vozili in helikopterji

BIŠKEK/TAŠKENT - V novem izbruhu nasilja na jugu Kirgizistana je po najnovejših podatkih umrlo najmanj 39 ljudi, več kot 600 je ranjenih. Priče so povedale, da je v mestu Oš v četrtek zvečer prišlo do streljanja, skupine ljudi, oborožene s palicami in kamenjem, pa so razbijale trgovine in začigale vozila v središču mesta.

Začasna kirgizistska vlada je včeraj že razglasila izredne razmere ter v mesto napotila vojsko in policijo z oklepni vozili in helikopterji. Oblasti so zato uvedle tudi nočno policijsko uro, ki bo v veljavljen med 20. in 6. uro in naj bi trajala do 20. junija. Več zgradb v mestu so zajeli požari, za katere naj bi bili krivi pripadniki kriminalnih tolip. Nasilje med etničnimi Kirgizi na eni in manjšinskim etničnim Uzbeki na drugi strani še vedno traja, po navedbah očividcev pa naj bi v mesto tudi prihajali novi in novi nasilneži. Slišati je tudi streljanje.

Začasna predsednica Roza Otunbajeva je opozorila, da bi se razmere v noči na soboto lahko še dodatno poslabšale, medtem ko skušajo vladne sile znova prevzeti nadzor v Ošu. To mesto velja za oporišče privržencev aprila strmoglavljenega predsednika Kurmanbeka Bakijeva. V televizijskem nagovoru je pozvala k miru.

V Kirgizistanu je bilo od aprila, ko so izbruhnili protesti, ki so z oblasti odnesli Bakijeva, razmeroma mirno. Razmere so bile sicer na jugu države, kjer ima odstavljeni predsednik, ki je pobegnil v tujino, največ pri-

vržencev, vseskozi napete, občasno je prišlo tudi do izgrefov. Kaj je bil povod za četrtkove in današnje - v zadnjih dveh mesecih najbolj krvave - spopade zaenkrat ni znano.

Kot sicer ocenjuje ameriška tiskovna agencija AP, so neredi očitno presenetili začasne oblasti v Biškeku in jih postavili pred novo preizkušnjo, medtem ko bi se morale osredotočati na 27. junij napovedano glasovanje o novi ustavi in za oktober napovedane parlamentarne volitve.

Zaskrbljenost zaradi vnovičnih etničnih spopadov je že izrazil generalni sekretar ZN Ban Ki Moon ter strani pozval k zadržanosti, da bi preprečili nove žrtve.

Navnostnem vrhu v sosednjem Uzbekistanu sta k miru in stabilizaciji razmer pozvala tudi ruski predsednik Dmitrij Medvedjev in kitajski predsednik Hu Jintao. Slednji je ob tem dodal, da so Kitajska in ostale sosedje Kirgizistana še vedno pripravljene državi nuditi vso potrebno pomoč.

ZDA, ki imajo zračno oporišče izven Biškeka, so prav tako pozvali k vrniti stabilnosti in miru, prav tako Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Predsedujoči Ovseja Kanat Saudabajev, sicer zunanjji minister sosednjega Kazahstana, je vse strani pozval k vzdržnosti od nasilja ter rešitvi problemov z dialogom in kompromisom. (STA)

Nemiri so zajeli zlasti mesto Oš

ANSA

Ahmadinedžad v Šanghaju obtožil jedrske sile

ŠANGHAJ - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je včeraj med obiskom v Šanghaju, kjer si je ogledal svetovno razstavo Expo 2010, dejal, da skušajo jedrske sile "monopolizirati tehnologijo" ter "drugim preprečiti miroljubno uporabo jedrske tehnologije". Jedrske sile ostalim državam ne dovoljujejo niti uporabe jedrske tehnologije v miroljubne namene, medtem ko so nekatere med njimi že uporabile jedrske bombe, je dejal iranski predsednik dva dni po tem, ko so ZN sprejeli nov sveženj ukrepov proti Teheranu.

V okviru obiska na Kitajskem Ahmadinedžad ne bo odpovedal v Peking niti nima predvidenih srečanj s kitajskimi voditelji. Kitajska sicer velja za tradicionalno zavezničo Irana, kljub temu pa je v sredo v Varnostnem svetu ZN glasovala za nove ukrepe proti Iranu.

Priljubljenost Putina na najnižji ravni po I. 2006

MOSKVA - Priljubljenost ruskega premiera Vladimira Putina med ruskih državljan je v zadnjem času zdrsnila na najnižjo raven v zadnjih štirih letih. Raziskava, ki jo je opravila ruska agencija Public Opinion Foundation, je med drugim pokazala, da Putini izmed 2006 vprašanimi zaupa 61 odstotkov. Še v začetku leta je ta delež znašal 69 odstotkov. Putin je tem, kar se priljubljenosti tiče, dosegel najslabši rezultat po letu 2006, ko je zaupanje vanj in v njegovo delo izrazilo 54 odstotkov vprašanih v raziskavi. Priljubljenost medtem pada tudi Medvedjevu. Ta je v začetku leta užival 62-odstotno podporo javnosti, v tokratni raziskavi pa ga je podprt 53 odstotkov vprašanih.

Tožilstvo BiH zahtevalo pripor za Francija Kosa

SARAJEVO - Tožilstvo BiH je od sodišča včeraj zahtevalo, da odredi pripor za slovenskega državnega Francija Kosa, ki je osumljen sodelovanju v genocidu v Srebrenici leta 1995. Tožilstvo je zahtevo utemeljilo z argumentom, da bi Kos lahko pobegnil ali kako drugače oviral sodni postopek, poleg tega pa bi njegova prostost utegnila vznemiriti javnost. Hrvaška policija je Kosa prijela 19. aprila na hrvaško-srbskem mejnem prehodu Bajakov, v četrtek pa so ga hrvaške oblasti predale BiH. Za njim je zaradi sodelovanja v genocidu nad Bošnjaki v Srebrenici mednarodno tiralico razpisal tudi Interpol. Kos se rodil leta 1966 v Celju, ima pa tudi državljanstvo BiH. Sumijo ga, da je kot pripadnik desetega diverzantskega odreda sodeloval pri poboju Bošnjakov, potem ko so srbski vojaki julija 1995 zasedli Srebrenico. Februarje je policija že prijela tri pripadnine enote, v kateri je bil tudi Kos. Slednji je za tem poginil iz BiH. (STA)

MEHIŠKI ZALIV - Iztekanju nafte še vedno ni videti konca

Obalna straža preučuje načrte BP Medtem se nadaljuje politizacija katastrofe

WASHINGTON - Admiral ameriške obalne straže Thad Allen je včeraj povedal, da je naftna družba BP predala načrte o zaustavitvi iztekanja nafte v Mehniškem zalivu, ki jih sedaj preučujejo in se bodo o njih odločali kasneje. Obalna straža je BP v torek dala 72 ur za dokončanje omenjenih načrtov.

BP od eksplozije naftne ploščadi Deepwater Horizon v Mehniškem zalivu 20. aprila ni uspel ustaviti iztekanja nafte. Zadnji poskus zamašitve luknje s kapo oziroma pokrovom na preprečevalniku izbruha je le deloma uspešen. Allen je dejal, da so dolejši s tem polovili 15 milijonov litrov nafte. Skupina vladnih znanstvenikov iz različnih agencij je v četrtek očenila, da je do 3. junija iztekelo na dan med 3,8 do 7,9 milijona litrov nafte. Uvodne ocene so bile največ do tri milijone litrov na dan.

Navidezni ultimativni dnužbi BP za izdelavo načrta za zaustavitev iztekanja nafte je namenjen predvsem javnosti in zmanjševanju politične škode, ki jo je administracija Baracka Obame utrpela zaradi nemoci zvezne vlade. Vlada nima na voljo tehničnih zmogljivosti za zamašitev luknje 1500 metrov globoko na morskem dnu in je povsem odvisna od podjetja BP, ki je odgovorno za nastalo gospodarsko, ekološko in politično katastrofo.

Zamašitev luknje in odprava posledic izlivanja nafte je v največjem interesu družbe BP, ki vsak dan izgublja milijone dolarjev in tripi ogromno škodo v podobi v javnosti, ki si jo je podjetje zgradilo z milijarde dolarjev vrednimi oglašnimi kampanjami. Na varnostne ukrepe so medtem pozabili, saj je BP podjetje, ki je bilo v zadnjih letih deležno največ kazni s strani ameriških naftnih regulatorjev. To pove veliko glede na to, da v zadnjem desetletju razlike med regulatorji in naftnimi podjetji skorajda ni bilo.

BP namerava pripeljati ladje v Mehniški zaliv, na katere bodo črpalci iztekajočo nafto. Vmes nadaljuje s kopanjem rezervne oziroma rešilne vrtne, ki bo domnevno povsem ustavila iztekanje nafte. Obalna straža je zahtevala, da BP poskrbi za rezervne ukrepe v primeru orkanov ali neviht, ki bodo zanesljivo kmalu udarili po območju. V tem primeru bo potrebno operacije prekiniti in jih nadaljevati, ko se vreme umiri.

Naftne madeže skušajo zajeziti s plavajočimi pregradami

ANSA

Politizacija katastrofe se nadaljuje hkrati z iztekanjem nafte. Včeraj se je prišla na območje zaliva pokazat nova skupina senatorjev, ki nadaljujejo štafeto visokih politikov in državnih uradnikov od Obame navzdol. V Washingtonu kongresniki in senatorji pred kamerami nadaljujejo z ustrezanimi izlivili ogorčenja, še posebej tisti iz prizadetih držav (Florida, Louisiana, Mississippi, Alabama), v glavnem pa vladena sama velika zmeda. Ljudje so jezni, niso pa še prepričani na koga najbolj.

Zahteva se moratorij na vrtanje za nafto, obenem se zahteva odstranitev moratorija, ker dela gospodarsko škodo. Vmes nafta izteka še naprej in onesnažuje more, obalo in življenje. Američane najbolj ganejo podobe zamaščenih ptic, saj je po njihovem prikazovanju na televizijah število prostovoljev, ki so pripravljeni sodelovati v čiščenju, skokovito poraslo.

Ob vsej zmešnjavi je bil prese netljivo logičen vodja republikanske manjšine v predstavniki domu konгрesa John Boehner iz Ohia, ki sicer nikoli ne zamudi priložnosti, da krivico za karkoli naprti demokratom. Boehner je kolegom precej sočno sporočil, naj se nehajo trkati po prsih in med drugim dejal naj "najprej ugotovijo, kaj za vraga je šlo narobe in šele potem pripravijo zaslisanja in popravijo hudičeve zakone." (STA)

AFGANISTAN - Varnost

Nato ugotavlja merljiv napredek

BRUSELJ - Prizadevanja zaveznosti v Afganistanu dosegajo "merljiv napredek" pri prenašanju odgovornosti za varnost na afganistske sile in spreminjačju političnih razmer, ugotavlja obrambni ministri 28 članic zveze Nato v izjavi, sprejeti včeraj ob koncu dvo-dnevne zasedanja v Bruslju.

"Bistveni izzivi ostajajo in uspeh še ni zagotovljen, a nedavni rezultati so spodbudni," še piše v izjavi. Ameriški obrambni minister Robert Gates je sicer ob tem pozval k potrežljivosti, češ da nova strategija za Afganistan potrebuje čas, da bo obrodila prave rezultate, ter opozoril, da je pred zaveznanstvom še "dolga in težka" pot.

Generalni sekretar Nato Anders Fogh Rasmussen je povedal, da zaveznost potrebuje še 450 inštruktorjev, ki bi usposabljal afganistske varnostne sile. Ob tem je dodal, da pomanjkanje ni posledica nepripravljenosti članic za pomoč, temveč pomanjkanje usposobljenih častnikov.

Ministri so se strinjali, da usposabljanje afganistanskih varnostnih sil ostaja prioriteta in edino zagotovo za uspeh mednarodne skupnosti, saj bi lahko čez približno leto dni izurili načrtovano število afganistanskih vojakov in policistov, ki bodo lahko v večji meri prevzeli skrb in odgovornost za varnost ter stabilnost v Afganistanu. (STA)

RUSIJA - Boj proti terorizmu

Duma potrdila sporni zakon o obveščevalnih službah

MOSKVA - Spodnji dom ruskega parlamenta je včeraj v prvem branju potrdil predlog zakona, ki daje ruski obveščevalni službi FSB večje pristojnosti. Med drugim ji dovoljuje, da ljudi opozarja na njihove aktivnosti, ki bi utegnile voditi v teroristična dejanja. Do predloga zakona so posebej kritične organizacije za zaščito človekovih pravic.

Predlog zakona med drugim predvideva, da bo FSB smela posvariti ljudi in organizacije, če bi njihove aktivnosti "ustvarjale pogoje za izvajanje kriminalnih dejanj". Za posameznike, ki se po prejemu takega opozorila zahtevam FSB ne bi uklonil, predlog zakona predvideva denarno globo ali do 15-dnevno pridržanje.

Obveščevalna služba FSB je trenutno odgovorna za preiskovanje oseb, ki so osumljene javnega pozivanja k ekstremizmu, prav k preprečevanju tovrstnih dejanj pa je usmerjen tudi omenjeni predlog zakona. Avtorji predloga zakona so medtem že poudarili, da gre predvsem za odziv na "dejavnosti radikalnih organizacij" in s tem povezane "negativne dejavnosti v družbi, zlasti med mladimi".

Predlog zakona je po prvem od treh branj v dumi podprt 313 od 450 poslancev. Proti se izrekli le poslanci Komunistične stranke in liberalni demokrati. Medtem so do predloga zakona kritične predvsem organizacije za zaščito človekovih pravic, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Menijo namreč, da bo zakon mogoče zlorabljeni. (STA)

Rai Tre

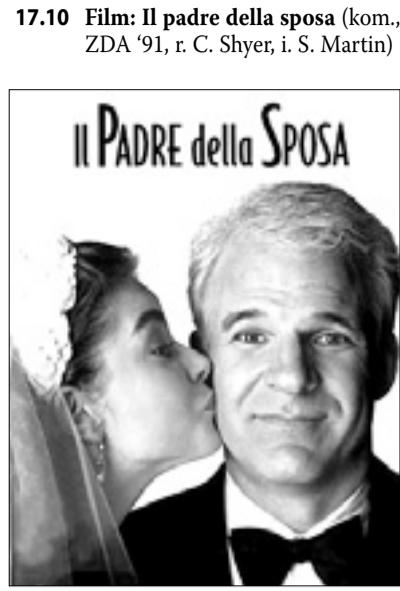
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Videonatečaj Ota - Hrovatin: Stres je stres
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelijski in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Variete: Da da da
6.25 Film: Il veterinario (kom., It., '04, i. G. Proietti)
9.10 Aktualno: Settegiorni
10.00 Aktualno: Aprirai
10.15 Nan.: L'ispettore Derrick
11.05 Dok.: Dreams Road
11.50 Film: Vivere con il nemico (dram., Kan. '05, i. M. Humphrey)
13.30 17.00, 0.35 Dnevnik
14.00 Aktualno: Linea blu
15.25 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
15.45 Aktualno: Speciale A Sua immagine
17.10 Aktualno: A Sua immagine
17.45 Šport: Mondiale Rai Sprint
18.50 Kvizi: L'Eredità
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 SP v nogometu: Anglija - ZDA
23.05 Šport: Notti Mondiali
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.15 Nan.: Aeroporto internazionale
7.00 Nan.: Le cose che amo di te
8.00 9.00, 9.30, 10.00, 12.30, 23.25 Dnevnik
8.20 Nan.: Joey
9.05 Nan.: Il diario di Bindì
9.30 Nan.: Acqua in bocca
10.00 Aktualno: Sulla via di Damasco
11.15 Aktualno: Aprirai
11.25 Film: La valle delle rose selvatiche (western, Nem.'06, i. O. Bootz)
13.00 Dnevnik
13.25 Šport: Dribbling Mondiali

14.00 Nan.: One tree hill
15.30 Nan.: 90210
16.45 Nan.: Bonekickers
17.45 Risanke
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.10 Variete: Secondo canale
18.30 Šport: Pit Lane
19.00 Avtomobilizem: VN v Kanadi - vase
20.25 Variete: Žrebanje lota
21.05 Nan.: NCIS
23.35 Aktualno: Tg2 Dossier
0.20 Aktualno: Tg2 Storie

Rai Tre

7.00 8.45 Risanke
7.55 Variete: Il videogiornale del Fantabosco
9.00 Aktualno: Rai Educational - Tv Talk, sledi Art News
11.00 Aktualno: Tgr Galileo trova casa
12.00 Dnevnik - športne vesti in vremenska napoved
12.30 Aktualno: Il settimanale
14.00 Deželni dnevnik, vremenska napoved in rubrike
14.20 Dnevnik, vremenska napoved in Tg3 Pixel
14.50 Aktualno: Quelli di Caterpillar
15.55 Šport: Sabato sport, odbojka

- 17.10** Film: Il padre della sposa (kom., ZDA '91, r. C. Shyer, i. S. Martin)
18.05 Nan.: Chante!
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Nan.: Samantha chi?
19.20 Film: Another Cinderella Story (kom., ZDA '08, i. S. Gomez)
21.10 Film: Princess - Alla ricerca del vero amore (kom., ZDA '08, i. L. Adams)
22.55 Film: Tempesta di ghiaccio (akc., ZDA '02, i. N. Kinsella)
0.45 Aktualno: Poker1mania

- 16.10** Film: Popstar (kom., ZDA '05, r. R. Gabai, i. A. Carter)
18.05 Nan.: Chante!
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Nan.: Samantha chi?
19.20 Film: Another Cinderella Story (kom., ZDA '08, i. S. Gomez)
21.10 Film: Princess - Alla ricerca del vero amore (kom., ZDA '08, i. L. Adams)
22.55 Film: Tempesta di ghiaccio (akc., ZDA '02, i. N. Kinsella)
0.45 Aktualno: Poker1mania

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.00 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Aktualno: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Klasična glasba
12.55 Dok.: Borgo Italia
14.00 Aktualno: Archeologie
14.10 Hard Trek
15.05 Dokumentare o naravi
17.00 Risanke
19.10 Glasb.: Musica, che passione!
20.00 Športne vesti
20.05 Variete: Campagna amica
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: La grande prugna
22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo
23.35 Aktualno: Stoà

La 7

- 6.00** Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne vesti
7.00 Aktualno: Omnibus Week-End, sledi Omnibus Life
10.05 Aktualno: InnovatiON
10.45 Aktualno: Prossima fermata
11.15 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.05 Film: Fantomas contro Scotland Yard (kom., Fr./It., '67, i. L. De Funes)
16.00 Nan.: Il ritorno di Missione Impossibile
18.00 Film: Noi siamo angeli - Polvere (kom., It., '97, i. B. Spencer)
20.00 Dnevnik
20.30 Resničnostni show: Chef per un giorno
21.35 Nan.: L'ispettore Barnaby
23.30 Film: La leggenda di Billy The Kid (western, ZDA '90, i. V. Mortensen)
1.35 Aktualno: Tg La7/M.O.D.A.

- 4 Rete 4**
- 7.25** Nan.: La dottoressa Giò
9.30 Aktualno: Vivere meglio
10.55 Aktualno: Cuochi senza frontiere
11.30 Dnevnik in prometne vesti
12.55 Nan.: Distretto di polizia 5
14.05 Nan.: Suor Therese
15.55 Nan.: Psych
18.00 Dok.: I grandi predatori - Una settimana tra i leoni
18.55 21.00 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Il commissario Cordier
21.30 Nan.: Wallander
23.25 Nan.: The Unit
0.20 Film: U-429 - Senza via di fuga (dram., ZDA '04, r. T. Gigli, i. W. Macy)

- 5 Canale 5**
- 6.00** Pregled tiska
7.55 Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
9.10 Nan.: Zoo Doctor
10.05 Film: Una ragazza sfrenata (kom., ZDA '97, r. M. Brambilla, i. A. Silverstone)
11.50 18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nan.: Il mammo
14.10 Film: La donna perfetta - Ogni donna ha un segreto (kom., ZDA '04, r. F. Oz, i. N. Kidman)

- 16.10** Nan.: Un ciclone in famiglia 2
18.50 Aktualno: A gentile richiesta
20.00 1.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia (v. Ficarra & Picone)
21.10 Variete: Ciao Darwin 4

Italia 1

- 6.40** Nan.: I Robinson
7.00 19.00 Risanke
10.45 Nan.: Baywatch
11.35 Aktualno: Tv moda
12.25 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Til Death - Per tutta la vita
14.10 Film: Jimmy Grimble (kom., ZDA '00, r. J. Hay, i. R. Carlyle)

Slovenija 1

- 6.00** 2.15 Zabavni infokanal

- 7.00** Skozi čas
7.35 Ocena referendumu o arbitražnem sporazumu (pon.)
8.35 Posebna ponudba (pon.)
9.30 SP v nogometu: Južna Afrika - Meksika
11.15 SP v nogometu: Uruguay - Francija
14.30 SP v nogometu: Južna Koreja - Grčija
16.00 SP v nogometu: Argentina - Nigrija

- 20.30** SP v nogometu: Anglija - ZDA
23.00 SP v nogometu: skrajšani posnetki tekem
0.00 Sobotno popoldne (pon.)

- SLOVENIJA 2**
5.00, **6.00**, **6.30**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **12.30**, **14.30**, **17.30**, **0.00** Poročila; **19.00** Dnevnik; **5.30**, **7.00** Kronika; **8.25** Vremenska napoved; **8.45** Kulturne priredite; **8.55** Sporedi; **9.15** Šport; **9.35** Popevki tedna; **10.00** Reakcija; **11.15** Zapisni iz močvirja; **11.30** Novice; **11.35** Obvestila; **13.00** Danes do 13.ih; **13.30** Napoved sporeda; **14.00** Kulturni val; **14.20** Obvestila; **14.45** Gost izbira glasbo; **15.03** RS napoveduje; **15.30** DIO; **16.05** Popevki tedna; **17.30** Novice; **17.45** Na val na šport; **18.50** Sporedi; **19.00** Dnevnik; **19.30** Športna sobota; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** Glasba svetov.

- SLOVENIJA 3**
6.00, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **13.00**, **14.00**, **0.00** Poročila; **7.00** Kronika; **7.25** Jutranjica; **8.00** Lirični utrnek; **10.05** Zborovski paroptnik; **10.50** Skladba tedna; **11.05** Naši umetniki pred mikrofonom; **11.25** Oddaljeni zvočni svetovi; **12.05** Arsove spominčice; **13.05** Kulturna panorama; **14.05** Divertimento; **14.30** Gremo v kino; **15.00** Filmska glasba; **15.30** DIO; **16.05** Sporedi; **16.10** Baletna glasba; **17.00** Operni recital; **18.00** Izbrana proza; **18.30** Arsov sobotni večer; **20.00** Giuseppe Verdi - Don Carlos, posnek; **23.00** Slovenski koncert; **23.55** Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro; **9.00-10.00** Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; **12.00-13.00** Studio ob 12-ih; **15.00-18.00** Farant; vmes **17.00-17.30** Studio ob 17-ih; **Radio Agora:** **13.00-15.00** Agora - Divan; **18.00-6.00** svobodni radio; **Radio Dva:** **10.00-12.00** Mozaik (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica: Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

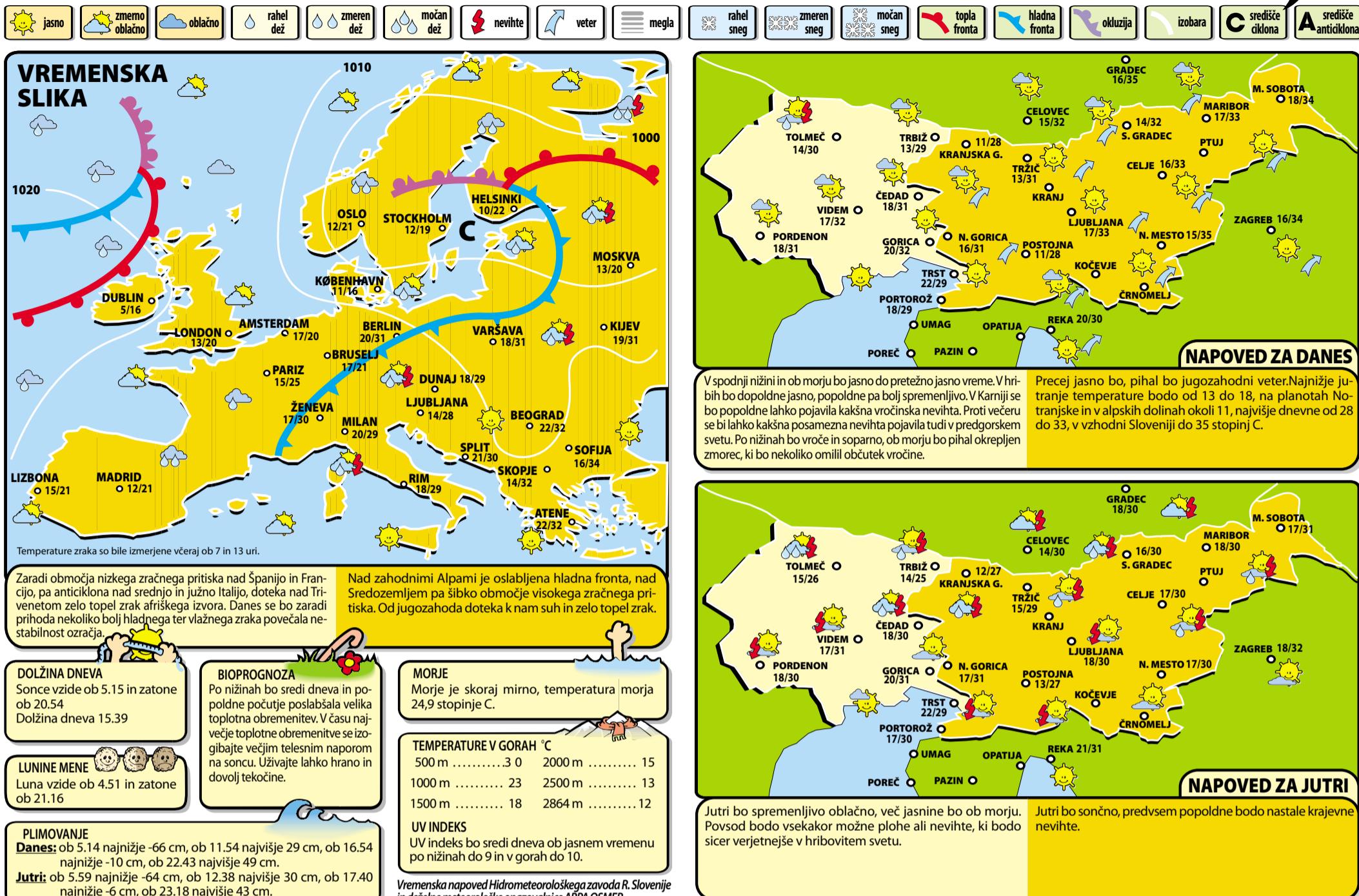
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE Oglasovalna agencija Media s.r.l. www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIJALNI OGGLASI advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Fax +39.0481.32844
 Cene oglasov: 1 oglasnici modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznih povisek 20%
NEKOMERCIJALNI OGGLASI oglasi@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800912775 Fax +39.0481.32844
 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besed; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besed. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
 Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vracoamo. Dostavljeni gradivo ne obvezuje uredništvo oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VATIKAN - Ob zaključku leta duhovništva

Papež Benedikt XVI. žrtve spolnih zlorab prosil za odpuščanje

VATIKAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj med mašo na Trgu svetega Petra v Vatikanu prosil za odpuščanje zaradi spolnih zlorab otrok, ki so jih zagrešili duhovniki, ter obljudil, da bo naredil vse, da do njih ne bi več prihajalo. "Stalno prosimo Boga in prizadete za odpuščanje in hkrati obljudljamo, da bomo naredili vse, da se takšne zlorabe nikoli več ne bodo ponovile," je dejal papež med mašo ob zaključku leta duhovništva, ki se je udeležilo prek 15.000 duhovnikov iz vsega sveta.

"Zgodilo se je, da so v letu veselja zaradi zakramenta duhovništva na dan prišli gresi duhovnikov, predvsem zlorabe najmlajših," je dejal Benedikt XVI. Napovedal je, da bodo pri sprejemovanju ljudi v duhovniški stan in pri njihovem izobraževanju posebej pozorni na to, ali je njihova želja pristna, prav tako pa bodo duhovnike spremljali na njihovi poti. Opozoril je, da duhovništvo ni poklic, temveč je zakrament. Škandali zaradi pedofilskih duhovnikov, ki so pretresli Cerkev, pa morajo biti po papeževih besedah "začetek očiščenja, ki bo Cerkev peljalo v prihodnost". (STA)

pedofilijo se duhovništvo, katerega naloga je kazati Božjo skrb za človekovo dobro, spreminja v svoje nasprotje, je poudaril Benedikt XVI.

To je papežev najbolj jasno opravilo zaradi spolnih zlorab doslej, ki ga je izrekel na simboličnem kraju in pred mnogico duhovnikov. V zadnjem letu so v različnih državah po svetu razkrili številne spolne zlorabe, ki so jih v preteklosti zagrešili katoliški duhovniki, pri tudi poskuše Cerkve, da bi takšna dejanja prikrila. Pri tem je bil deležen očitkov tudi sam papež, češ da naj bi kot münchenski nadškof in kasneje dostenjanstvenik v Vatikanu pomagal ščiti pedofilske duhovnike.

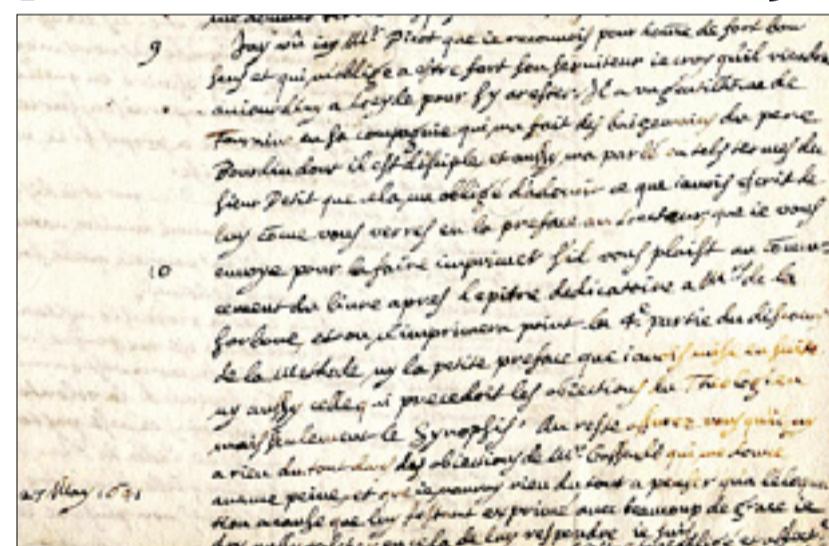
Že v četrtek zvečer pa je med molitvenim bedenjem v Vatikanu Benedikt XVI. znova branil celibat, češ da je "najboljše sredstvo proti drugim škandalom, ki so posledica človeške šibkosti" in "dejanje vere in zvestobe Bogu". V zadnjem času je bilo namreč tudi med cerkvenimi predstavniki slišati mnenja, da bi bilo smiselnost in ne za kriminalno ali namerno razmisiliti o odpravi celibata za duhovnike. (STA)

V Arlingtonu zamenjali posmrtnе ostanke

WASHINGTON - Preiskava generalnega inšpektorja ameriške kopenske vojske, generala Stevena Whitcomba, je odkrila, da so na nacionalnem pokopališču Arlington pri Washingtonu zamenjali ali napačno označili najmanj 211 posmrtnih ostankov. Preiskava se je začela lani zaradi sporov med šefom pokopališča in uslužbencem, ki so ga obtožili nadlegovanja. Zaradi ugotovitev preiskave so vodilni že izgubili službe, sekretar kopenske vojske John McHugh pa je že imenoval novega, začasnega šefa. McHugh se je v četrtek iskreno opravičil za zmešnjavo, vendar pristavil, da je šlo le za malomarnost in ne za kriminalno ali namerno dejanje. (STA)

KULTURA - Bilo je v Haverford Collegeu v ZDA

Ukradeno Descartesovo pismo se vrača v Francijo

PARIZ - Francija je od Združenih držav prevzela ukradeno pismo, ki ga je v 17. stoletju napisal francoski filozof René Descartes (foto Ansa). S tem se je končala detektivska zgodba, v kateri je sodeloval nizozemski znanstvenik, poznavalec Descartovega dela, Erik-Jan Bos. Pismo je filozaf napisal leta 1641. Pogrešano je bilo več kot 150 let.

Pismo je bilo del zbirke ukradenih dokumentov italijanskega grofa Guiglielma Librija. Libri, profesor matematike v Franciji v 19. stoletju in prisoten tudi za nadzor arhiviranih dokumentov, je menda pokradel na tisočje pisem in dokumentov ter jih prodal zbiralcem in knjigarnarjem.

Descartesovo pismo je tako končalo v zbirki na Haverford Collegeu v ameriški zvezni državi Pensilvanija, uprava šole pa sploh ni vedela, da je bil primerek ukraden. S tem jih je seznalnil šele Bos, ki je pismu prisel na sled s preprostim googljanjem. Na spletu je januarja letos odtipkal "rokopisno pismo" in "Descartes", pojavit se je naslov omenjene univerze v ZDA in steklo je elektronsko dopisovanje.

Pismo je pomembno ne le zato, ker ga je pisal Descartes (1596-1650) prijatelju Marinu Mersennu, temveč ker so v njem pomembne misli. V pi-

smu avtor, znan po znameniti sentenci »Mislim, torej sem«, omenja bližnjo izdajo svoje knjige Meditacije o prvi filozofiji (Meditationes de Prima Philosophia) ter med drugim navaja, katerе spremembe bi bile morebiti potrebne v njej.

Šola je vedela, da je pismo v njihi posebni zbirk, a niso imeli pojma, da je bilo ukradeno v Franciji, kjer so tako dolgo pogrešali. John Anderies, ki na Haverfordu vodi posebno zbirk, je priporočil vodstvu, naj pismo vrnejo Francoskemu inštitutu (Institut de France), kjer ima sedež ena najstarejših francoskih knjižnic in od koder je bilo pismo tudi vzeto.

Za Anderiesa in predsednika Haverforda, Stephena Emersona, je bilo vprašanje, kaj storiti, stvar morale - čeprav bi ga, pravno gledano, verjetno lahko obdržali. Anderies je izjavil, da bi bili tudi sami veseli, če bi jim nekdo vrnil stvar, ki bi jo kdo ukradel iz njihove knjižnice. Zato je bila odločitev za vračanje zelo lahka.

Emerson se je strinjal in filozofovo pismo so zapakirali v leseno škatlo. Ta teden so ga odnesli v Pariz. Na tortovi slovesnosti so ga Emerson, Anderies in Bos osebno predali vodstvu Pariskega inštituta. (STA)